ИНТЕРВЮ
Кольо Колев и Петър Кичашки за служебното правителство
11

НОМИНАЦИЯ
Кабинетът издигна Кристалина Георгиева за зам.-председател на ЕК
3

СТУДЕН ДУШ
Половин София остава без топла вода за два дни
6

КАТАСТРОФА
ООН предупреди за хуманитарна криза в Украйна
9

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 ст.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК | 7 АВГУСТ | 2014 ГОДИНА/24 | БРОЙ 180 (6880)

Москва отвърна на удара

Кремъл ограничава за една година вноса на земеделска продукция и храни от страни, въвели санкции срещу Русия

В отговор на санкциите, въведени от ЕС, САЩ и други държави, руският президент Владимир Путин е подписал указ за приемането на специални икономически мерки, с цел защитата на националните интереси на Русия. Указът влезе в сила от вчера, се посочва в съобщение на пресслужбата на Кремъл.

С него за една година се забранява или ограничава осъществяването на външноикономически операции, предвиждащи внасянето на територията на Русия на отделни видове селскостопанска продукция, суровини и храни от държави, взели решение за въвеждането на икономически санкции към руски юридически и физически лица или държави, присъединили се към такова решение.

В същото време в указа се посочва, че правителството на Русия трябва да предприеме мерки, за да не се допусне бърз ръст на цените на земеделската продукция и храните.

С постановление на руското правителство ще бъде утвърден списък с продукцията и суровините, които може да попаднат под ограниченията.

Снимка Пресфото/БТА

Хората в Мизия вече разчистват развалините след опустошителното наводнение. Започна и отводняването на дъждовно-дренажната система в града, за да се ускори оттичането на водите от разлива на река Скът

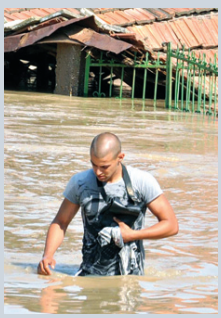
5

Близнашки: Чистка няма да има, само за политически пристрастия

3

Код червено

Потопът!

21

Разпродават Лудогорец при отпадане от Партизан

30

НЯКОЛКО ДУМИ

Наталия ГЕРГОВА

КАКВО СЕ СЛУЧИ

Служебното правителство се назначава, за да свърши някои неотложни текущи дейности и да подготви парламентарните избори. Служебното правителство, което встъпи официално в длъжност вчера, обаче нахвърли толкова неотложни задачи, като че ли няма да работи три месеца, а поне три години. А внушенията отново са, че държавата е връхлетяна от апокалипсис - финансов, икономически, всякакъв.

Нашата задача е не Кой?, а Какво? - какво се е случило. С тези думи пое поста служебният финансов министър Румен Порожанов, който се закани да направи пълна ревизия на бюджета (!) и прогнозира бюджетен свръхдефицит от над 3% за годината, както било през 2009 г. *(стр. 3)*.

Обаче според данните на Националния статистически институт, потвърдени от Евростат, през 2009 г. бюджетният дефицит е 4,7% от БВП и сме на десето място сред 26 страни членки (Евростат не прие данните за Гърция). Дефицитът на Ирландия бе 14,4%, на Великобритания - 11,4%, Испания - 11,1% и т.н.

Освен това още преди кабинетът "Орешарски" да подаде оставка, финансовият министър Петър Чобанов каза, че дефицитът може да надхвърли 3%, ако се наложи държавата да налива пари в КТБ. Ако се наложи.

Иначе и ние знаем какво е казал Цицерон: "Бюджетът трябва да е балансиран, публичният дълг намален, помощите за чуждите земи ограничени - иначе Рим ще фалира". Обаче от времето на Цицерон до днес по света няма нито политически, нито икономически консенсус за това коя е добрата фискална политика. Това е и отговорът на въпроса "Какво се е случило?"

32
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583
USD: 1.46559
GBR: 2.46683
CHF: 1.60947

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 7 АВГУСТ 2014

Президентът насрочи изборите за 5 октомври

Президентът Росен Плевнелиев издаде указ за разпускане на 42-то Народно събрание, считано от сряда, 6 август 2014 г., съобщи прессекретариатът на държавния глава вчера. Държавният глава насрочва произвеждането на парламентарни избори на 5 октомври и назначи служебното правителство със служебен министър-председател Георги Близнашки. Предизборната кампания за парламентарния вот ще започне от 5 септември и ще продължи до 3 октомври. Денят за размисъл е 4 октомври.

До края на август партиите трябва да са се регистрирали за участие в изборите в Централната избирателна комисия, а до 2 септември е срокът за регистрация на кандидатските листи.

За първи път на парламентарни избори ще може да се гласува с т.нар. преференция - всеки избирател ще може да посочва предпочитан кандидат. Този път бариерата е 7% от гласувалите за листата да са посочили конкретния претендент. При неизползване на преференцията гласовете ще се смятат за водача на листата.

ПЕЕВСКИ НОМИНИРАН ЗА ВОДАЧ НА ЛИСТА ВЪВ ВСИЧКИ ПАЗАРДЖИШКИ ОБЩИНИ

Делян Пеевски получи номинации за водач на листата на ДПС в областта от всички 9 общини в област Пазарджик, където ДПС има структури, съобщи вчера председателят на Областната организация Юмер Хамза. Освен депутата подкрепа имат и досегашната министърка на спорта Марияна Георгиева и народният представител Сергей Кичиков. Юмер Хамза и Зехра Алиш също са били сред посочените от всички структури, но са си направили самоотвод. Към момента има 12 номинации за листата на ДПС в областта. Те са подредени по азбучен ред и изпратени в централата, където ще бъде направена окончателната подредба на кандидат-депутатите.

До 10 август беше предварително обявеният срок за провеждане на разширени общински конференции за определяне на номинации, а на 15 август изтича срокът, в който те трябва да бъдат представени от цялата страна в централата на ДПС

Снимка БГНЕС

Деца от няколко града рисуват най-дългата рисунка върху коприна с мотиви от български килими и шевици. Към тях ще се включат и деца от Балканските страни

Миков прати 4 конституции на Георги Близнашки

Председателят на БСП напомни на служебния премиер, че България е парламентарна република

Председателят на БСП и бивш председател на Народното събрание Михаил Миков изпрати до служебния премиер проф. Георги Близнашки поздравителен адрес и комплект от четирите конституции, които България е имала за последните 135 години, съобщиха от пресцентъра на БСП вчера.

Пожелавам на Вас и на служебния кабинет, който предстои да ръководите, много успехи по пътя, който, сигурен съм, както винаги досега е било в историята ни, ще е осеян с много предизвикателства от различен характер, пише в писмото си лидерът на социалистите. По думите на Миков правителството на Пламен Орешарски, избрано от 42-то Народно събрание, за краткия си живот е успяло да стори много, но не успяло да довърши редица важни задачи от значение за страната и народа ни.

Надявам се воденото от Вас служебно правителство да доведе до успешен край всички добри политики, както и да започне провеждането на други такива за благото на обикновените хора, основани на справедливостта и по посока на преодоляване на неравенството и бедността, заявява Миков.

Председателят на БСП подчертава, че основна задача на всяко служебно правителство е да подготви и проведе честни и прозрачни избори за Народно събрание, и декларира подкрепата на БСП за спазването на Конституцията, закона и всички демократични принципи на съвременното общество в хода на изборния процес.

В писмото си Миков напомня и за задачата, която стои пред всяко правителство, независимо дали е назначавано или избирано – да полага постоянна грижа за неотменното спазване на Конституцията.

"Изпращам Ви комплект от четирите конституции, които България е имала за последните 135 години. Сред тях е и Конституцията от 1991 г., чието спазване всички ние сме гарантирали с тържествена клетва и което в една демократична държава никой не би следвало да поставя под съмнение. Нека този малък подарък да Ви напомня в трудните моменти от Вашето управление, че България е република с парламентарно управление, в която цялата държавна власт произтича от народа", заключава председателят на БСП Михаил Миков.

Мирослава Тодорова възобнови делото за клевета срещу Цветанов

Адвокат Даниела Доковска внесе в Софийския окръжен съд искане за възобновяване на делото за клевета срещу Цветан Цветанов, заведено от съдия Мирослава Тодорова. ДУМА припомня, че през юни 2013 г. СОС спря производството, защото Цветанов отново получи депутатски имунитет, а според Конституцията наказателна отговорност от депутати може да се търси само при престъпления от общ характер. Според съдиите от СОС делото трябваше да бъде спряно до изтичане пълномощията му като депутат, а не да се чака той да се откаже или да му бъде отнет имунитетът. С разпускането на 42-то НС казусът отпадна. За да бъде приключено делото, това трябва да стане преди Цветанов да получи нов имунитет, ако се регистрира в кандидат-депутатска листа на ГЕРБ.

До делото се стигна, след 2 поредни интервюта в началото на 2012 г. Цветанов, в качеството си на вътрешен министър, обвини съдия Мирослава Тодорова, по онова време председател на Съюза на съдиите, че покровителства организираната престъпност. Тодорова депозира тъжба за клевета в Софийския районен съд. Понеже магистратите там си направиха отвод, Върховният касационен съд прати делото в Пловдивския районен съд. То се падна на съдия Екатерина Роглекова, която обяви Цветанов за невиновен. Основният акцент в мотивите на Роглекова бе, че след като направила "обстоен граматически и смислов анализ", стигнала до извода, че Цветан Цветанов никъде в прав текст не е казвал, че съдия Тодорова покровителства организираната престъпност или че е неин член. Напротив, Цветанов, без да "изразява никакво твърдение, успял да изрази оценъчно мнение за работата на Мирослава Тодорова като съдия, ползвайки човешкото си право на свободно слово", пише в мотивите си Роглекова.

Бойко Борисов пак каза, че няма да управлява, ако няма 121 депутати

Ако нямаме 121 депутати след изборите на 5 октомври, не виждам как ще участваме в управлението. Нашите избиратели няма да ни простят коалиция с досега управлявалите. Това призна вчера лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов. Според него омразата и антагонизмът между партиите са толкова силни, че съставянето на коалиционен кабинет след изборите 5 октомври е под въпрос, затова единственият вариант за съставяне на стабилно правителство е еднопартийният.

Реформаторският блок е единственият потенциален коалиционен партньор на ГЕРБ в бъдещото управление, но не и с условията, които поставят, остави си вратичка Борисов. "Истински пожелавам успех на реформаторите и да спрат да се занимават с нас. Нека да се видят себе си, да си оправят партията, да си вземат важните решения, да си подредят листите. А пък народът определя кой да е премиер, кой да е мандатоносител", заяви той.

Борисов не отговори дали Цветан Цветанов ще е част от бъдещия кабинет, а само заяви, че той се справял прекрасно с оглавяването на предизборния щаб на партията. "Не виждам кой може да изправи фалиралата държава по-добре от мен. Аз съм човекът, който носи отговорността за ГЕРБ", добави Борисов.

БСП в Бургас ще избира кандидати за депутати на 16 август

Номинациите за депутати от листата на БСП Бургас ще бъдат издигнати на 16 август. Тогава социалистите ще проведат своята XIX общинска конференция, на която ще представят анализ на политическата обстановка и освен това ще обсъдят важните задачи пред организацията и ще коментират отчета на народните представители от II МИР Бургас от ПГ на Коалиция за България в 42-то Народно събрание. Конференцията ще се проведе от 10 часа в залата на театър "Адриана Будевска".

Несериозно е, всеки от тях, който е поискал да се види с мене, се е видял, аз тайни срещи нямам, но и нямам практиката да споделям с кого се виждам

БОЙКО БОРИСОВ И ВРЪЗКАТА МУ С РЕФОРМАТОРИТЕ

ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ:

Чистка няма да има, само за политически пристрастия

Служебните премиери са най-успешните, защото са пощадени от критики, заяви Пламен Орешарски при предаването на властта

Станка ДИНЕВА

Няма да има чистка в администрацията. Ще се разделят с постовете си само онези, които проявяват политически пристрастия. Това заяви служебният премиер Георги Близнашки в словото си при приемането на поста от Пламен Орешарски.

"Няма да прибягваме към никакви чистки и каквато и да било проява на реваншизъм. Ще запазим кадрите, които се поставят в служба на националните интереси. Разбира се, всички онези, които са замесени в корупционни скандали или пък проявяват политически пристрастия, съвсем естествено ще трябва да се разделят със своите постове", каза буквално Близнашки.

Като малшанс и щастие определи Орешарски издигането на Георги Близнашки за служебен премиер. Малшанс, защото за краткото време, с което разполага, няма да може да реализира мащабни структурни действия, от които има нужда страната. "Щастие, защото служебните премиери са най-успешните в нашата нова история. Поне са пощадени от силните критики, отправени към всички премиери", обясни Орешарски. Той отчете политическото напрежение, което съпътства работата на неговото правителство, и постигнатите въпреки това резултати. "В средата на миналата година заварихме енергетиката в колапс. Усилията ни бяха насочени към разкриване на вътрешни резерви в системата вместо увеличаване на цените и финансиране на неефективните звена и структури от крайните потребители", допълни Орешарски. Според него за година управление кабинетът му остава добри постижения - 8,5 млрд. лв. фискален резерв, възстановен на бизнеса ДДС, 50 хил. нови работни места, увеличени доходи, пенсии и социално подпомагане и други. Орешарски съжали, че не му е останало време за здравна реформа.

Снимка Марието ТОМОВА

Премиерът в оставка Пламен Орешарски предаде поста на служебния министър-председател Георги Близнашки на официална церемония в Гранитната зала на Министерския съвет. На нея присъстваха министрите и от двата кабинета

Служебният премиер потвърди, че управляваният от него кабинет е на протеста, след като цитира заглавие на столичен ежедневник. "В определен смисъл това е така, защото през последната година българското общество преживя драматични сътресения", допълни Близнашки. Той обаче обеща да се придържа към ценностите на парламентарната демокрация.

Не сме търсили извънредни правомощия, увери служебният премиер. Той потвърди, че основните усилия на кабинета му ще бъдат насочени към провеждането на "свободни и демократични избори". Не идваме на власт в името на някакви дългосрочни цели и интереси, заяви Близнашки, но уточни, че "нещата не могат да се сведат единствено и само до изборите". Необходима била предварителна икономическа, финансова, политическа и морална стабилизация.

Служебният премиер демонстрира огорчение от фраза от интервю на Пламен Орешарски, че актуализация не е необходима, макар да дава стабилност. "Може би щеше да бъде по-добре да бяхте казали, че тя е необходима, за да бъдете разбран по-добре", препоръча Близнашки. По думите му предложената от предишното правителство актуализация не била "празен чек", а подкрепящите го политически сили не проявили достатъчно разбиране, когато отказали да я гласуват.

Кабинетът в оставка провалил плановете за първото решение на служебното правителство, призна Близнашки. Предвиждало се то да е за вдигане на гражданията пред парламента и Министерския съвет.

СЛУЖЕБНИЯТ КАБИНЕТ ИЗДИГНА КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА ЗА ВЪНШЕН МИНИСТЪР НА ЕС

Служебното правителство номинира Кристалина Георгиева за зам.-председател на Европейската комисия и върховен представител по външната политика на ЕС. Това съобщи премиерът Георги Близнашки след първото заседание на своя кабинет.

"Ще направим национално усилие нашият досегашен комисар да получи този по-висок пост. Това ще бъде огромно признание за нашата страна", аргументира се служебният премиер. Той даде да се разбере, че България няма да издигне друг кандидат за еврокомисар, ако получи друг ресор.

На журналистически въпрос дали ще потърси подкрепата на лидера на ПЕС Сергей Станишев, тъй като постът външен министър на ЕС е от "квотата" на европейските социалисти, Георги Близнашки отговори: "Надявам се, че г-н Станишев ще подкрепи кандидатурата. Самият аз ще направя усилие да се разговоря с него и да го убедя. Тук партийните пристрастия едва ли имат особено значение. Да, аз съм готов да разговарям с г-н Станишев по този въпрос".

Не виждам как мога да изтрия комунистическото си минало, заяви Близнашки в отговор на въпрос дали иска да го направи. Комунизмът е един много красив идеал, за който са загинали много честни и светли личности, допълни той. Той обясни, че винаги е бил последователен в "борбата за въвеждане и отстояването на демократичния и правов ред в България". Премиерът увери, че коментарите по негов адрес, включително и в левия печат, не го притесняват, но обясни откъде идва определението "опасен комунист" от заглавието на ДУМА от вчера. През 90-те години покойният Стефан Савов като председател на парламента препоръчал на депутатите да прочетат публикациите му на конституционна тема. Той е опасен комунист, но добър българин, казал тогава Савов.

Орешарски е освободил всички зам.-министри

Пламен Орешарски е подписал заповеди за освобождаването на заместник-министрите от всички министерства в последния си работен ден във вторник. Мотивът е, че заместниците са част от политическите кабинети в министерствата и е редно да си тръгнат с правителството. Това се правело и за да има новият кабинет възможност за свобода в действията. Подобно нещо направи през 2009 г. и Сергей Станишев, който също подписа заповед за освобождаването на всички заместник-министри, за да може още от първия ден новото правителство да е свободно в своите кадрови назначения. Тази практика обаче съвсем не бе спазена при идването на власт на служебния кабинет на Марин Райков през лятото на 2013 г. и повечето заместник-министри от правителството на Бойко Борисов запазиха постовете си.

Порожанов и Плевнелиев се разминаха за размера на резерва

Служебният министър на финансите Румен Порожанов потвърди вчера, че размерът на фискалния резерв, който заварва, е 8,2 милиарда лева, и дори го определи като "добра база". С това изявление обаче той опровергава твърденията на президента Росен Плевнелиев, който преди няколко дни на консултациите между парламентарните партии обяви, че резервът бил само 3,9 милиарда. Според Порожанов обаче сумата е различна и тя е причина за неговия оптимизъм, че ако има актуализация на бюджета след изборите, тя може да изчисти негативните тенденции. Ще направим анализ на състоянието в МФ и ще направим препоръки какво трябва да се извърши, заяви Порожанов в сградата на МФ, където прие поста от Петър Чобанов. Той пък заяви, че стои зад направеното от правителството предложение за актуализация на бюджета и съжалява, че тя не е била приета в НС по начина, по който той е предложил. За КТБ Чобанов отново каза, че основната отговорност е на БНБ и в момента решения не могат да се извършват от МФ.

ЙОРДАН ХРИСТОСКОВ:

Всички социални плащания ще се извършват в срок

"Ще бъде запазен социалният мир, всички социални плащания ще се извършват в срок. Основните усилия, които ще положим в първите дни, са свързани с хората от бедстващите райони, за да могат да посрещнат най-острите си нужди". Това заяви служебният вицепремиер и социален министър Йордан Христосков при приемането на поста от д-р Хасан Адемов.

"На първо място, политиките, които провеждахме през т.г., имаха по-скоро стабилизиращ характер, защото в условията на политическо противопоставяне и криза в институциите беше много трудно да се реализират други мерки. Второто важно нещо е, че политиките, които изпълнихме, не доведоха до увеличаване на дефицитите", заяви Адемов. Той подчерта, че от началото на 2014 г. до момента има трайна тенденция за спад на безработицата, като в това число влиза и младежката безработица. Предизвикателствата към новия екип на МТСП са в сферата на обществено осигуряване.

СПЕШНАТА ПОМОЩ Е ПРИОРИТЕТНА ЗА НОВИЯ ЗДРАВЕН МИНИСТЪР

Освен спешната помощ, служебният здравен министър д-р Мирослав Ненков заяви, че за него е от изключително значение да не предизвика сътресения в системата на здравеопазването със своите действия. Ненков отбеляза и че няма някакъв голям план за рязка промяна в системата. Служебният министър на здравеопазването съобщи, че вече е избрал единия от заместниците си - Лидия Нейчева, която ще отговаря за лекарствената политика.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Десетки се събраха в храм "Свето Преображение Господне" в Пловдив за празника Преображение вчера. Това е един от най-големите християнски празници. На този ден в църквите се носи за освещаване и първото узряло грозде през годината

Откриха негодна кайма в детска градина

Кайма с изтекъл срок на годност е използвана за приготвянето на кюфтета с бял сос в детска градина в Пловдив. При юлските проверки здравните инспектори са открили 20 кг в кухненския блок на ОДЗ "Буратино" в район "Централен". Няма заболели деца, тъй като не се е стигнало до консумиране на приготвеното ястие, уточни вчера д-р Галина Карауланова от Регионалната здравна инспекция. Съставен е акт за това, че каймата не отговаря на изискванията за съотношение между свинско и телешко месо.

Срокът на годност на замразената кайма е бил до 24 юли, а кюфтета са били готови за сервиране на 25 юли. От детската градина успокояват родителите, че няма основания за притеснения и са взети всички необходими мерки. Директорката не е била на работа по време на проверката. От началото на годината здравните инспектори са проверили повече от 300 детски градини, ясли, млечни кухни, ученически столове, автомати за храни и бюфети в Пловдивска област. Следят дали се спазват изискванията за здравословно хранене на децата. В тази връзка са съставени още два акта. Единият е за липсата на достатъчно белтъчини в менюто на детска градина и недостиг на месо и риба в храната. Установена е и продажба на чипс и захарни изделия в училищен бюфет.

ДУМА припомня, че кметицата на район "Централен" Райна Петрова беше отстранена от длъжност заради обвинения за длъжностно престъпление при доставката на хранителни продукти в детските заведения на завишени цени.

ИНСТИТУТ „ИВАН ХАДЖИЙСКИ":

ГЕРБ върви към сближаване с ДПС и РБ

Новият лидер на БСП Михаил Миков се приема добре в партията, сочи анализът на социолозите и политолозите

ГЕРБ върви към сближаване с ДПС и Реформаторския блок, а националистическия спектър добива нови шансове със съюза ВМРО-НФСБ и маргинализирането на "Атака". Това показва редовният анализ на института "Иван Хаджийски" за юли. От него става ясно, че "България без цензура" губи позиции, ГЕРБ се държи като предизвестен победител, а БСП се опитва да излезе от ролята на предизвестен губещ. Анализаторите отбелязват, че ДПС успешно оползотворява центристката си позиция и се придвижва към централно място в политическия живот. "С това неизбежно се стимулира противодействие и се провокират в перспектива възможностите за голяма коалиция. Ролята на ДПС става лакмус за оценка на политическите сили - с ДПС или без ДПС", пише в анализа.

Разборът на експертите сочи, че правителството на Орешарски е успяло за една година да постигне определени успехи в социалната сфера и раздвижването на бизнеса, но е останало в сянката на подозренията за олигархични зависимости. "Ярко проличаха разминаванията между БСП и кабинета, от една страна, и между БСП и ДПС, от друга. "Разводът" на БСП с ДПС е здравословен и за политическия живот като цяло, и за всяка от двете партии. ДПС рискуваше да получи имидж на трайно вързана с левицата, т.е. лява по същество партия, а БСП да придобие доказан имидж на "турскозависима" партия", отбелязват социолозите. Според тях новият председател на БСП Михаил Миков се приема добре в партията и дава шансове за сравнително по-добро представяне на социалистите в предстоящите парламентарни избори.

От института "Иван Хаджийски" посочват липса на желание да се поеме отговорност от страна на политическия елит и на институциите по основни въпроси - подготовка на бюджет 2015, "Южен поток", VII блок на "АЕЦ Козлодуй", законодателни реформи. Всички тези теми са оставени за следизборния период.

ТЪЖНА ВЕСТ

На 6 август 2014 г. ни напусна нашият колега и приятел

Красимир Петров Гигов

Загубихме човек,
за когото най-важните неща в живота
бяха дългът, себераздаването и отговорността -
към хората, към работата,
към България. Целия си трудов живот той подчини на опазването, развитието и добруването на страната ни. В последното десетилетие, като експерт в СОК "Камчия" и управител на Вилно селище "Пирин", активно участваше в строителството и развитието на комплекса, изяви своите организаторски качества, с грижа и взискателност създаде и ръководи колектив, успешно справящ се със задълженията и изискванията на времето.
До нас неотклонно беше приятелят, на когото разчитахме, доверявахме се, беше ни опора в динамичната и отговорна работа.
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От колегите и приятелите

ВСЕ ОЩЕ БЕЗ ОБВИНИТЕЛЕН АКТ СРЕЩУ УБИЕЦА НА 4-ГОДИШНИЯ ПАОЛО

В Окръжния съд в Стара Загора все още няма внесен обвинителен акт срещу Георги Сапунджиев - шофьора, който прегази 4-годишния Паоло в пешеходната зона на града, съобщи говорителят на съда Татяна Гьонева. Едва след като бъде изготвен и внесен такъв, ще бъде ясно и кога ще започне делото. "Ще мине известно време, докато това стане, защото първо ще трябва да бъде назначен докладчик, след това той да направи проверка. Ако има проблем, случаят ще бъде върнат на Районна прокуратура. Ако всичко е наред, ще бъде насрочена дата за гледане на делото", обясни Гьонева.

ДУМА припомня, че 44-годишният бизнесмен Георги Сапунджиев прегази 4-годишния Паоло на 2 юни по време на маневра в пешеходна зона в Стара Загора пред очите на родителите му. Детето карало колело със сестричката си близначка край Четвърто основно училище "Васил Левски", когато Сапунджиев го удря с джипа си "Ланд Роувър". Момченцето умира на място.

След случилото се Сапунджиев прекара няколко дни в Неврохирургията в болницата. След това съдът му наложи мярка "домашен арест". Решението бе обжалвано от прокуратурата пред Апелативния съд в Пловдив, но той не уважи искането. Дни след това в Стара Загора и редица други градове бе организиран мълчалив протест за живота. Участниците в него поискаха адекватни наказания за убийците по пътищата и стриктен контрол от изпълнителната власт.

ИЗЛОЖБА В ПОДКРЕПА НА МЛАДИТЕ ПОЛЯРНИЦИ

25 цветни художествени фотографии включва благотворителната изложба "Антарктида - студеният юг" на младата фотографка Иглика Трифонова, открита във фоайето на Националния природонаучен музей в столицата.

Фотографиите, оформени в голям формат, дават представа за природата - флората и фауната на шестия континент, а също така за дейността на две от българските полярни експедиции, в които е участвала авторката. Художествените пана са предоставени за откупуване от меценати и ценители на изкуството, граждани, на символична цена между 100 и 400 лева, като събраните от аукционната продажба средства ще бъдат предоставени за дейността на младите полярни изследователи. Успоредно с изложбата на 20 август ще се проведе инициативата "Полярно денонощие", по време на която бъдещи млади изследователи на Антарктида ще представят свои текстове и рисунки на полярна тема.

Изложбата бе открита от проф. д-р Христо Пимпирев, директор на Националния център за полярни изследвания, и от директора на Националния природонаучен музей проф.д-р Николай Спасов. Тя ще бъде отворена за посетители до 24 август т.г.

54 000 лева за разкопки отпуснаха на музея в Шумен

Министерството на културата отпусна на Регионалния исторически музей в Шумен 54 000 лв. за редовни археологически разкопки. Сумата ще бъде разпределена за проучвания и теренна консервация (укрепване, временни защитни покрития, вертикална планировка) на три обекта.

Два от тях са в рамките на Националния историко-археологически резерват "Плиска". Постройката е открита през 2006 г. при полагане на алеи в резервата и е датирана към втората половина на десети век. Третият обект, който предстои да бъде проучен, е селищната могила Нуриюк при с. Сушина.Очаква се теренните археологически проучвания да приключат до края на октомври.

www.duma.bg
ДУМА ЧЕТВЪРТЪК 7 АВГУСТ 2014

В МИЗИЯ:

Правят опит за ускоряване на оттичането на водата

Четири язовира в близост до града са застрашени от преливане

Започна отводняването на дъждовно-дренажната система в Мизия, за да се ускори оттичането на водите от разлива на река Скът в града. Това съобщи зам.-директорът на ГД "Пожарна безопасност и защита на населението" комисар Васил Василев, който ръководи координационния кризисен щаб на място.

Ако успее операцията по изпомпването с мощни помпи на дренажната система, рязко ще се понижи нивото на разлива и ще се ускорят и аварийните дейности в наводнените от пет дни улици и къщи, обясни Василев. Вчера цял ден не беше възможно да се отводняват приземни етажи на сгради заради високо ниво на водите, които след изпомпване се връщаха отново.

Василев съобщи, че нощта във вторник срещу сряда в бедстващия град е преминала сравнително нормално. Вчера пак почна да вали, но количествата на валежа бяха несъществени. Нивото на водата в наводнения град е спаднало с около 40-50 см, но в най-ниските части остава високо, съобщи Василев.

От вчера започна събиране и извозване на труповете на удавени домашни животни от къщите и дворовете, които вече са достъпни.

Комисар Василев припомни, че все още е опасно хората да влизат сами в домовете си. Ако някой иска да влиза, трябва да е с придружител заради опасността от срутвания.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Доброволци на БЧК събират директни дарения за Мизия в София

Четири язовира в близост до града са застрашени от преливане, като всичките са общинска собственост. Река Скът, която потопи града, почти се е прибрала в коритото си. Организирани са групи за наблюдение на 12 язовира по поречието на река Скът, които докладват в оперативния център за нивото на водата на всеки час. Към момента няма данни за покачване нивата на реката и наблюдаваните водоеми.

В следващите дни на хората в Мизия ще са необходими колички, кофи, санитарни материали, за да могат бързо да възстановят имотите си. Водата в района все още не е годна за употреба. Продължава работа военно-полевата кухня, която осигурява храна за около 600 души.

От вторник чрез системата за ранно оповестяване се изпълняват периодично съобщения с указания към хората, а представители на общината обикалят града и разясняват правилата за поведение при евентуално ново наводнение. Българският Червен кръст е създал център, в който нуждаещите се получават медицинско обслужване и допълнителни провизии и вода.

БЧК откри и в София директно набиране на парични дарения за пострадалите от наводнението в Мизия. От вчера доброволци на столичната младежка организация с благотворителни касички са във фоайетата на метростанции "Сердика", "Софийски университет" и "Стадион "Васил Левски" от 10 до 18,30 ч.

ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО И ВРАЦА ПОЧНАХА ДА РАЗДАВАТ ПОМОЩИ

От вчера започна раздаването на ваучери на домакинствата, пострадали от наводнението на територията на Велико Търново. Първите ваучери бяха връчени от зам.-кмета Снежана Данева на потърпевшите домакинства в Килифарево. Тя информира присъстващите в кметството, че ваучерите са 412. Чрез тях може да бъдат получени седем вида битова техника и пет вида мебели. В Добрич раздаването на паричните помощи за пострадалите от наводненията също започна вчера и ще продължи до 16 август.

ПО ПОВОД НА 70-ГОДИШНИНАТА ОТ 9 СЕПТЕМВРИ 1944 Г.
ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕРИ
„ПРОСТРЕЛЯНИЯТ БЪЛГАРСКИ ПЕГАС",
ПОСВЕТЕНИ НА ЗАГИНАЛИ ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ ПОЕТИ, ПИСАТЕЛИ И ПУБЛИЦИСТИ:
ХРИСТО БОТЕВ, ДИМИТЪР И КОНСТАНТИН МИЛАДИНОВИ, АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ, ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ, СТАМЕН ПАНЧЕВ, ИЛИЯ ИВАНОВ-ЧЕРЕН, ВЛАДИМИР МУСАКОВ, ВАСИЛ КАРАГЬОЗОВ, ГЕО МИЛЕВ, ХРИСТО ЯСЕНОВ, СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ, ГЕОРГИ ШЕЙТАНОВ, НИКОЛА ВАПЦАРОВ, ХРИСТО КОЗЛЕВ, КИРИЛ МАДЖАРОВ, АНТОН ПОПОВ, ЕМИЛ ШЕКЕРДЖИЙСКИ, ХРИСТО КЪРПАЧЕВ, ВАСИЛ ВОДЕНИЧАРСКИ, ЦВЕТАН СПАСОВ, ИВАН НИВЯНИН, АТАНАС МАНЧЕВ, МАТВЕЙ ВЪЛЕВ, ИВАН ХАДЖИЙСКИ
Един проект на поета Лъчезар Еленков

ВЕСТНИК „МОЯТА ВЯРА"
НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН „СТАРИННИЯТ ФАЙТОН"
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЕМИЛ ШЕКЕРДЖИЙСКИ-1919" - СОФИЯ
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ПИСАТЕЛИ
ОТДЕЛ „КУЛТУРА" НА ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ
ОБЛАСТЕН И ОБЩИНСКИ СЪВЕТ НА БСП
ОБЛАСТЕН И ОБЩИНСКИ СЪВЕТ НА БАС

ОРГАНИЗИРАТ

ВЕЧЕР
ПОСВЕТЕНА НА 70-ГОДИШНИНАТА
ОТ ГИБЕЛТА НА ЕМИЛ ШЕКЕРДЖИЙСКИ

и представяне на книгите му
„ЛЕВСКИ ЗА СЕБЕ СИ"
фототипно издание - 1938/2012
„ДУМА, ДАДЕНА НА СВОБОДАТА"
№4 в библиотека „Простреляният Пегас", 2012
„ДОСТОЙНИТЕ НЕ СЕ ЗАБРАВЯТ"
издание на Библиотека
„НЧ Емил Шекерджийски-1919", 2008
С участието
на поетите Велин Георгиев, Елена Алекова,
Лъчезар Еленков и Матей Шопкин
и на актрисата Джуни Александрова.

7 август 2014 г.
четвъртък, 18.00 ч.
Кюстендил - салона на
Възрожденското училище

ПЛОВДИВ ЩЕ ДИПЛОМИРА КИТАЙСКИ ИНЖЕНЕРИ

Пловдивският филиал на Техническия университет има готовност да приеме на специализация и обучение китайски докторанти и студенти по инженерни науки. Това съобщи проф. Михаил Петров, директор на филиала на Техническия университет, след работно посещение в рамките на делегацията, посетила в края на юни "Силиконовата долина на Китай" в град Шънджън.

Петров очаква, че през 2015 г. ще могат да постъпят за редовно обучение и да придобият бакалавърска степен първите студенти по договор за сътрудничество между Политехниката на Шънджън и Техническия университет в София. Подписването на договора предстои в края на септември. В Пловдивския филиал на Техническия университет вече има един дипломиран китайски инженер.

Интересът на китайските инвеститори към новоизграждащата се край Пловдив икономическа зона "Тракия" не е случаен, убеден е Петров. Той припомни, че в Шънджън, с който градът има партньорски отношения, 12-те хай-тек индустриални зони са изградени около висши учебни заведения. Очевидно китайците имат стратегия и първата стъпка в нея е точно подготовката на кадрите, на което разчита и ръководството на филиала на Техническия университет в Пловдив, обобщи той.

Закриха три ТЕЛК в Бургас

Специализираните ТЕЛК по очни, белодробни и психични заболявания в Бургас се закриват, съобщиха от Районната здравна инспекция (РЗИ). Това се налага заради прилагането на новите разпоредби на Правилника за устройство и организация на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи.

Медицинските експертни досиета на хората, чието освидетелстване не е приключено от специализираните състави на ТЕЛК, са предадени на регионалните картотеки на медицинската експертиза (РКМЕ). За специализирана ТЕЛК по психични заболявания документацията е прехвърлена в РКМЕ-Бургас, в РКМЕ-Сливен и в РКМЕ-Ямбол, а за ТЕЛК по белодробни заболявания - в РКМЕ-Бургас и в РКМЕ-Ямбол. За специализирана ТЕЛК по очни заболявания - Варна, все още медицинските досиета не са постъпили в РКМЕ-Бургас за пациенти с постоянен или настоящ адрес за област Бургас.

Експертизата на вида и степента на увреждане, на трайно намалена работоспособност на лицата с очни, белодробни и психични болести, ще се извършва от ТЕЛК по общи заболявания. Тя ще става с участието на лекари с призната специалност по съответния профил на заболяването. За децата до 16 г. възраст експертизата ще се извършва от лекар с призната специалност по педиатрия.

На територията на област Бургас продължават да функционират 2 състава на ТЕЛК по общи заболявания към МБАЛ в Бургас. Скоро ще бъде разкрита ТЕЛК по общи заболявания към МБАЛ в Карнобат.

УВЕЛИЧАВАТ СЕ ЗАБОЛЕЛИТЕ ОТ ЛАЙМСКА БОЛЕСТ

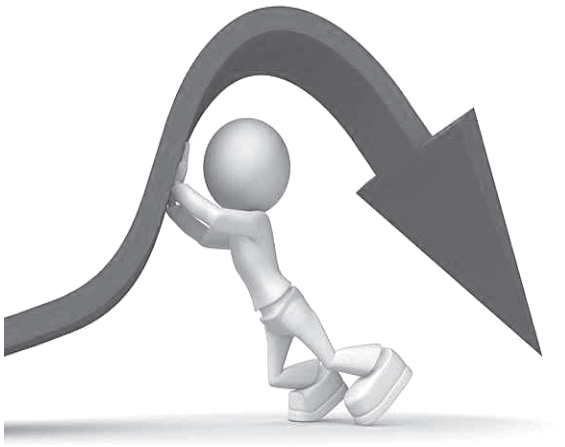
Има рязко увеличение на заболелите от лаймска болест в Монтанско заради постоянните дъждове и многото кърлежи в тревите. Това съобщиха вчера от Регионалната здравна инспекция в града. Потвърдените случаи на заболели от инфекцията са четири пъти повече, отколкото през миналата година. Регистрираните случаи на лаймска болест в лечебни заведения в Монтанско са 42. От тях напълно потвърдени са 9, тъй като в повечето случаи, след като преминат лечение в болница, пациентите не се връщат за повторно изследване след месец, уточниха от РЗИ. Северозападът е сред най-пострадалите райони в последните месеци от непрекъснати проливни дъждове, което е предпоставка за увеличаване на кръвосмучещите.

www.duma.bg

СПОРЕД НСИ:

Доверието на потребителите намалява

Нагласите за следващите месеци са за влошаване на финансовото състояние на домакинствата, инфлация и по-висока безработица

Общият показател на доверие на потребителите през юли намалява с 4,3 пункта спрямо равнището си отпреди три месеца, което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 3,9 и с 5,1 пункта. Това сочат данните на Националния статистически институт (НСИ), огласени вчера. Мненията за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията за следващите дванадесет месеца са по-песимистични спрямо предходното наблюдение, в резултат на което балансовите показатели намаляват съответно с 9 и с 6,1 пункта. По-неблагоприятни в сравнение с април са и оценките и очакванията на потребителите за промените във финансовото състояние на техните домакинства. Потребителите продължават да считат, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо в сравнение с оценките, регистрирани от предходната анкета. Същевременно обаче инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца се засилват. По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца песимизмът също нараства, като мненията на населението и от градовете, и от селата се изместват към по-негативните очаквания. Настоящата икономическа ситуация в страната продължава да се оценява от по-голямата част от потребителите като неблагоприятна за спестяване. Последната анкета обаче отчита леко подобрение на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба, като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са в същата посока.

ПЛЕВНЕЛИЕВ:

Решение за КТБ ще има през октомври

Решение за Корпоративна търговска банка (КТБ) ще се вземе, след като станат известни резултатите от проверката на състоянието ѝ, които се очакват около средата на октомври. Това заявява президентът Росен Плевнелиев в интервю за Ройтерс, цитирано от БТА.

В момента никой политик или правителство не могат да сторят нищо друго, освен да изчакат резултата от международния и вътрешния одит, казва той.

Плевнелиев посочва още, че Българската народна банка (БНБ) може да вземе през октомври решение да стабилизира банката или да я остави да изпадне в несъстоятелност.

Плевнелиев призова облигационерите да проявят малко търпение до приключването на одита на КТБ.

Половин София без топла вода за два дни

Половин София ще бъде без топла вода днес и утре, съобщиха от "Топлофикация-София" ЕАД. Спирането на топлоподаването се налага поради необходимостта от извършването на ремонти на съоръжения в ТЕЦ "София Изток".

Засегнати ще бъдат жителите на комплексите "Гео Милев", "Слатина", "Дружба", "Яворов", "Изток", "Дианабад", "Младост", "Дървеница", "Студентски град", кварталите Подуяне, Лозенец, Иван Асен II, Врана-БАН, Кърло, БАН-7 километър, Промишлен район, ВЕЦ "Симеоново", Зоологическата градина, резиденции, МВР-Симеоново.

За да се минимизира неудобството, "Топлофикация София" съчетава тези ремонти с планирания от "Булгартрансгаз" за същия период ремонт на основни газопроводи, захранващи дружеството, Компанията е осигурила необходимите екипи от специалисти и оборудване, за да бъдат извършени планираните дейности в рамките на посочените срокове, се казва в съобщението .

КЗК отмени обществени поръчки в три общини

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) отмени като незаконосъобразно решение за откриване на обществена поръчка на кмета на община Златоград, съобщиха от пресцентъра на КЗК. Тя е за определяне на изпълнител за ремонт и доизграждане на водопроводните мрежи на селата Ерма река и Аламовци и реконструкция и рехабилитация на общински път Неделино-Старцево. Комисията е отменила като незаконосъобразно и решение на кмета на община Неделино за обявяване на класирането на участниците и определяне на изпълнител в процедура за възлагане на обществена поръчка "Аварийно-възстановителни мерки чрез изграждане на подпорна стена кв. "Ёмовци" в Неделино. КЗК отмени и решение на управителя на "ВиК" ЕООД - Ямбол, за обявяване класирането на участниците и определяне на изпълнител на обществена поръчка за охрана на обекти и имущество, собственост на дружеството. ЗК намира за основателно твърдението на жалбоподателя "ПС Гард" ЕООД, София, че цената, предложена от спечелилия обществената поръчка участник "Саламандър" ООД, Казанлък, е необосновано ниска и не покрива минималните законоустановени начисления.

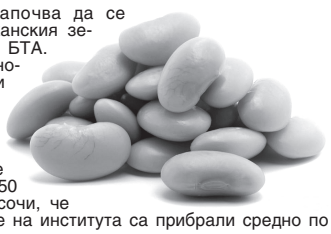
Изчезнали няколко ТИР-а с българско вино в Украйна

Българските винопроизводители прогнозират сериозни загуби тази година. Основната причина за това са неблагоприятните климатични условия през лятото, както и продължаващата криза в Украйна.

Заради дъждовете и градушките на места между 20 и 50% е била унищожена гроздовата реколта, предаде econ.bg. През изминалата 2013 г. са били обработени 250 хил. тона грозде, докато през тази година се очаква те да бъдат не повече от 160 хил. тона.

Друга трудност през родните производители на вино е продължаващата криза в Украйна. В момента износът на продукция, преминаващ през територията на страната, не е безопасен. Вече са били регистрирани няколко случая на изчезнали ТИР-ове, които са превозвали българско вино.

Възражда се производството на боб

Производството на боб в страната започва да се възражда, съобщи директорът на Добруджанския земеделски институт доц. Иван Киряков пред БТА. По думите му след близо десетилетие на многократно намаляване на площите с тази култура земеделските производители отново проявяват активен интерес към сортовете, създадени в селекционната база. От вчера в полетата на института започна жътвата на боба и след падналите дъждове очакванията са за добър добив - около 150 килограма от декар, каза Киряков. Той посочи, че през миналата стопанска година в масивите на института са прибрали средно по около 100 килограма. След като години наред стопаните не купуваха семена, а отглеждаха боб предимно за лични нужди, от 2015 г. те ще имат финансов стимул - допълнителна субсидия за протеинови култури, и това ще промени картината, коментира директорът на института. По думите му обаче на научната база ще са необходими две-три години, за да увеличи производството на семена. В сортовата листа на института са "Добруджански 7" - богат на оксиданти, "Беслет", който се смята за подходящ за консервиране, "Елексир" - първият български сорт, устойчив на бактериен и ореолов пригор и на пет раси антракноза. Селекционерите очакват да получи признание и новият сорт "Устрем".

ДФЗ отпуснал кредити за 34 млн. лв. за проекти

Държавен фонд "Земеделие" е дал 51 кредита на проекти с обща инвестиционна стойност 34 000 000 лева по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) през 2014 година. Размерът на кредитите достига близо 14 500 000 лева. Това съобщи Татяна Ангелова - заместник изпълнителен директор на фонда, на кръгла маса за подпомагане на земеделските производители, която се състоя в рамките на международния панаир "Селското стопанство и всичко за него" в Добрич, предаде БТА.

Схемата за рефинансиране със средства на 22 търговски банки действа трета година и срокът за прилагането ѝ е до 30 април 2015-а, поясни Ангелова. Тя допълни, че размерът на лихвения процент, който фондът дава, е до 7 на сто и е фиксиран за целия 60-месечен период на кредита. През тази година ресурсът на кредита е увеличен на 1 000 000 лева за проектите по всички мерки с изключение на мярка 123, по която няма лимит.

ДФ "Земеделие" прилага и политиката на държавните помощи, като одобрените през тази година са 14. До момента от общия бюджет от 84 000 000 лева фондът е изплатил около 60 300 000 лева, или 71 на сто, посочи Ангелова. По думите ѝ за сектор "Животновъдство" са дадени близо 58 000 000 лева, а в "Растениевъдство" - около 2 300 000 лева.

Предстои да започне изплащането на средствата за компенсиране на загубите от пропаднали площи, като определеният срок е 15 септември. Сега се обработват подадените заявления и ще направим всичко възможно изплащането да стане по-рано, каза заместник-директорът на фонда.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Производството на пшеница вече надхвърля 3,7 млн. тона

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

През изминалата седмица, въпреки лошото време и честите валежи, жътвената кампания в страната напредва и е на различни етапи в отделните области. Производството на пшеница вече надхвърля 3700 хил. т. Въпреки лошите метеорологични условия добивите през тази година от ечемик и пшеница са добри.

Зърненият пазар в страната се активизира и сделки се сключват, но от страна на производителите само по необходимост. И през изминалата седмица Югоизточният район остава неактивен и причината е, че жътвата е все още в начален етап. В останалите региони на страната се наблюдава умерено активен пазар, като в североизточните области състоянието е по-скоро динамично. Търгуват се обеми както за вътрешния пазар, така и за експорт.

На Черноморските пристанища се товарят значителни обеми пшеница за Италия и Испания и рапица за Белгия.

Запазва се тенденцията за спад на изкупните цени спрямо предходната реколтна година, като на международните борси отново се регистрират ниски ценови нива, факт, който пряко оказва влияние и на нашия пазар.

Цените на царевицата и маслодайния слънчоглед запазват предходните нива непроменени и през четвъртата седмица на месеца, като запасите от тях са достатъчни до нова реколта, което гарантира както потреблението на страната, така и количества за търговия извън нея.

Количествата зърно и зърнени продукти, напуснали страната за периода 21.07.2014 - 28.07.2014 г., възлизат в размер на 229 280 т, което е с 81 890 т повече спрямо предходната седмица

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите, които са реализирани, са както следва: пшеница - 97 221 т; ечемик - 105 437 т; рапица - 6311 т; пшеничено брашно - 168 т; царевица - 3852 т; черен маслодаен слънчоглед - 14 174 т; кориандър - 1056 т и шарен слънчоглед - 1025 т.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

На Френския пазар мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220) е на ниво от 184 евро/т или покачване с 4 евро/т от предходната седмица.
Царевицата FOB Бордо е с минимално повишение от 1 евро/т от миналата седмица до 174 евро/т. Фуражният ечемик за разглеждания период е на ниво 155 евро/т FOB Руан.
Мелничарската пшеница ФОБ Будапеща на Унгарския пазар бележи ръст от 7 дол./т от миналата седмица и е с цена от 221 дол./т. Фуражната пшеница бележи ново понижение в цената си и вече е на ниво от 184 дол./т. Фуражният ечемик FOB Будапеща е с цена от 179 дол./т след понижение с 3 дол./т от края на предходната седмица. Царевицата FOB Будапеща за разглеждания период е на ценовото равнище от 180 дол./т след понижение с 9 дол./т.
Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща отчита отново понижение в изкупната си цена до 371 дол./т. Корекцията и този път е със 7 дол./т. надолу от предходната седмица.
Рапицата FOB Будапеща също отчита понижаване, за тази седмица 9,8 дол./т и е на равнище от 395 дол./т.
Мелничарската пшеница на Украинския пазар през изминалата седмица е на равнището от 244 дол./т. Фуражната пшеница от нова реколта там отчита понижение с 19 дол./т до 220 дол./т FOB. През изминалата седмица рапицата в Украйна е в диапазон 420-430 дол./т, непроменен от предходната.
Пшениците с високи хлебопекарни качества за Южния регион на Руския пазар FOB Новоросийск е на ниво от 247 дол./т.
Пшениците с ниски хлебопекарни качества запазва без промяна нивото си от 240 дол./т.
Царевицата ФОБ Одеса на Украинския пазар е на ниво от 192 дол./т.
И през изминалата седмица слънчогледът на Руския пазар запазва цената си в диапазона 370 - 430 дол./т без промяна от предходния период.

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтната 2014 година за периода 01.07.2014 - 28.07.2014 г. е в размер на 189 195 т (121 146 т за ЕС и 68 049 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза в размер на 458 619 т, което е с 269 424 хил. т по-малко за настоящата година.

За периода от 21.07.2014 до 28.07.2014 г. напусналата пшеница възлиза на 97 221 т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 28.07.2014 г., е в размер на 140 807 т (20 281 т за ЕС и 120 526 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 139 271 т, което е с 1536 т по-малко спрямо настоящата.

Производството на ечемик реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е в размер на 778 хил. т. Преходният остатък по данни на МЗХ за реколта 2013 г. е 10 хил. т, а влезлите в страната количества са 0 т. Общият ресурс, с който разполага страната за реколта 2014 г., към момента е 788 хил. т.

До края на реколтната 2014 г. необходимото количество ечемик за потребление в страната възлиза на 480 хил. т.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година, напуснало страната за периода 01.07.2014 - 28.07.2014 г., е в размер на 77 463 т (72 436 т за ЕС и 5027 т за трети страни).

Към същия период на миналата година количеството реализирана рапица за износ е с 39 029 т по-малко, когато напусналата страната рапица е възлизала на 116 492 т.

Производството на рапица реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е 446 хил. т. Преходният остатък от реколта 2013 година по данни на НСЗ е 1000 т. Влезлите количества са 3653 т. Общият ресурс, с който разполага страната към момента за реколтната 2014 г., е 451 хил. т.

До края на реколтната 2014 г. необходимото количество рапица за потребление в страната възлиза в размер на 85 200 т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на МЗХ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 28.07.2014 г., напуснало страната, е 365 т, което е с 4 т по-малко спрямо напусналото количество брашно към същия период на миналата година - 369 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 28.07.2014 г., е в размер на 1748 хил. т (1224 хил. т за ЕС и 524 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било 729 473 т, което е с 1019 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

За времето от 21.07.2014 до 28.07.2014 г. страната са напуснали 3852 т царевица.

До края на реколтната 2013 г., необходимото количество царевица за потребление в страната възлиза на 85 хил. т.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2014 г. се оценяват в размер на 370 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 28.07.2014 г., е в размер на 1189 хил. т (971 хил. т за ЕС и 218 хил. т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 847 153 т, което е с 342 хил. т по-малко спрямо настоящата.

За периода 21.07.2014 - 28.07.2014 г. напусналият черен маслодаен слънчоглед е в размер на 14 174 т.

По данни на НСЗ към 28.07.2014 г. наличните количества в страната от слънчоглед са 224 хил. т. До края на реколтната 2013 г. необходимото количество слънчоглед за потребление на страната възлиза в размер на 70 хил. т.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2014 г. се оценяват на 154 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

Кошмарът на европейските таксиджии идва и в България

Приложение за смартфони, което скоро ще бъде достъпно и у нас, открива най-изгодното предложение за превоз наоколо

"Европейските таксиметрови водачи започват мегапротест в Европа" - подобни заглавия в европейската преса бяха ежедневие в началото на юни. Причината: жълтите коли от големите градове като Берлин, Лондон, Париж, Мадрид и други се почувстваха заплашени от иновативна услуга, името "Uber", която навлиза на Стария континент. Компания със същото име предлага на своите клиенти приложение за смартфони, което им позволява да открият най-изгодното предложение за превоз наоколо. Как работи? С натискане на бутон приложението открива най-близкия шофьор, клиентът проследява в реално време пристигането му и изчисление на избрания маршрут. Услугата позволява между 20 и 40 процента по-ниска цена от стандартния таксиметров превоз. И най-важното - шофьор може да бъде всеки човек с личен автомобил, одобрен от компанията.

Това е и причината професионалните таксиметрови водачи в Европа и САЩ, където услугата вече е широко достъпна, да недоволстват. Скоро обаче приложението ще бъде достъпно и в София. Това става ясно от обявените на сайта на компанията свободни позиции - генерален мениджър, мениджър на дейността и логистиката и софтуерен инженер, предаде money.bg. Това е ясен сигнал за едно - следващият град в списъка на дружеството е София.

Досега създадената през 2009 година в Сан Франциско компания е стъпила в над 70 града в Европа и САЩ. За бизнеса си обаче тя се нуждае от огромен екип и голям финансов ресурс. За разлика от повечето технологични стартъп фирми, които могат да пласират продуктите си с елементарно натискане на клавиш на клавиатурата, "Uber" се нуждае от клон във всеки град, чийто екип ще се грижи за управлението и физическото придвижване на клиентите по избран от тях маршрут.

За да се справи с всички трудности - от наемането на голям брой шофьори до удовлетворяването на всички законови изисквания, компанията се нуждае от чисто физическо човешко присъствие в много точки на планетата.

Инвеститори осигуриха нужните средства, след като в началото на юни компанията набра 1,2 млрд. долара капитал от тях. Според различни данни пазарната ѝ оценка минава 18 млрд. долара, което я превръща практически в най-голямата таксиметрова компания в света.

Fiat се сбогува с Италия

Създаден през 1899 година в Торино, Италия, автомобилният производител Фиат (Fiat) проведе своето последно общо събрание в Италия. За в бъдеще акционерите на компанията ще се срещат в Амстердам, където е и новото седалище на емблематичната италианска марка. В Лондон ще бъде финансовият отдел на дружеството. Още не е ясно обаче дали концернът ще напусне изцяло своето родно място, или ще остави някои от своите структури там. Новото дружество Fiat Chrysler Automobiles ще бъде ръководено от италианско-канадския мениджър Серджо Маркионе, ще бъде учредено съгласно холандското законодателство, базирано във Великобритания, и ще се търгува на борсата в Ню Йорк, пише Bloomberg. "Маркионе иска FCA и той самият да бъдат глобални играчи, а за да се постигне това, центърът на тежестта на FCA трябва да бъде изместен", казва Ерик Гордън, преподавател в Stephen M. Ross School of Business към Университета в Мичиган. "Това е малко тъжно за Италия", допълва той. Космополитната структура на новата компания отразява изместването на фокуса в автомобилния сектор от национални шампиони като Fiat, която в продължение на десетилетия се гордееше с това, че е част от историята на Италия и Торино. Чрез обединяването на силите си с тези на американския производител обаче бившата Fabbrica Italiana di Automobili Torino ще може да се конкурира по-успешно с гиганти като General Motors, Volkswagen и Toyota Motor Corp., посочва главният ѝ изпълнителен директор. Срещата с фалита преди десетилетия също показа, че италианският фокус на компанията не е устойчив, припомня Bloomberg.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Най-скъпите придобивки в света

Кои са най-скъпите придобивки в света? Вижте някои безумно скъпи вещи.

Парфюм за 1 млн. долара
Лимитираната серия "Golden Delicious" на Дона Карън и бижутера Мартин Кац, е във флакон, украсен с 2909 редки скъпоценни камъни от цял свят, включително 2700 бели диаманта, 183 жълти сапфира и 2,43-каратов яркожълт диамант.

Lamborghini Veneno Roadster
5,6 млн. долара Миналата година

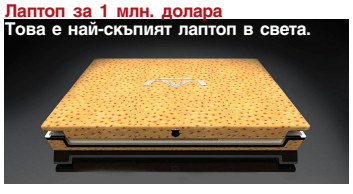

Lamborghini представи този модел, който трябваше да бъде най-скъпата кола в света. Има максимална скорост от 355 км/час, 6,5-литров V12 двигател. Ускорява до 100 км/час за по-малко от 3 секунди.

Пури по 1150 долара за брой
Кутия от пурите Gurkha Black Dragon Cigar струва 115 000 долара, или по 1150 долара за брой. Това обаче не е най-скъпата пура в света.

Лаптоп за 1 млн. долара
Това е най-скъпият лаптоп в света.

Жилищна сграда за 1 млрд. долара
Индийският милиардер Мукеш Амбани си построи 27-етажна сграда, която носи името Антила, за което е похарчил 1 млрд. долара. Неговото семейство и прислужниците са единствените обитатели на сградата.

Пиано Heintzman Crystal

То е закупено на търг от анонимен бизнесмен, предложил 3,22 млн. долара.

iPhone 5S за 15,3 млн. долара
Дизайнерът Стюърт Хюз създаде този iPhone 5 за 15,3 млн. долара. Наречен е Black Diamond, заради основния си клавиш от черен 24-каратов диамант.

Япония отбеляза 69-ата годишнина от атомната бомбардировка на Хирошима. Около 45 000 души присъстваха на церемонията в Парка на мира в Хирошима близо до епицентъра на атаката от 1945 г., убила между 70 000 и 100 000 души. Хиляди други впоследствие умират от лъчева болест. Оцелелите до ден-днешен страдат от заболявания, свързани с облъчването

ООН:

Хуманитарна криза заплашва Украйна

Международната организация призова властите в Киев да облекчат достъпа на помощи в страната

Хуманитарната ситуация в Източна Украйна се влошава, стана ясно на спешното заседание на Съвета за сигурност към ООН. 3,5 млн. души живеят в регионите, засегнати от военните действия. Животът им все по-често е излаган на риск. От началото на юли 58 хил. души са напуснали домовете си. Всеки ден повече от 1000 украинци бягат от зоната на конфликта. В Донецк има сериозни щети по инфраструктурата. Много домакинства са без ток и вода.

ООН призова правителството в Киев да опрости регистрацията на вътрешно разселените лица и да ускори подписването на споразумение за облекчаване на достъпа в страната на хуманитарни помощи. Това заяви директорът по операциите на бюрото по координиране на хуманитарните въпроси на ООН Джон Гинг, цитиран от РИА "Новости". По думите му данните за бежанци в Източна Украйна не могат да се смятат за пълни, защото "много украинци, които са напуснали домовете си, не са се регистрирали или не се обръщат към властите за помощ".

От своя страна, руският посланик в ООН Виталий Чуркин призова Съвета за сигурност "да предприеме спешни мерки" заради влошаващото се хуманитарно положение в източната част на Украйна. Западът отново прехвърли върху Москва отговорността за ситуацията. "Русия може да сложи край на всичко това", като спре да подкрепя сепаратистите и ги задължи "да сложат оръжие и приложат мирния план на президента Порошенко", отговори американската представителка на сесията Розмари Дикарло.

Чуркин припомни искането на Москва да бъде изпратена "хуманитарна мисия" в Донецк и Луганск, но Дикарло каза, че агенциите на ООН и неправителствените организации вече са там и са готови да увеличат своята помощ, ако е необходимо. Русия, която поиска спешното заседание на Съвета за сигурност на ООН, нарече "катастрофална" ситуацията в Донецк и Луганск и обвини Киев, че "продължава да засилва военните си операции". Русия предлага да окаже на Украйна хуманитарна помощ под егидата и чрез представители на Международния комитет на Червения кръст, заяви още Виталий Чуркин.

А боевете в Източна Украйна продължават. За първи път Донецк бе подложен на обстрел от украинската авиация, предаде Франс прес. Жертви няма. Ударите са били нанесени от самолети на украинските военновъздушни сили по квартал Калински. На една от улиците в резултат на обстрела се е образувал кратер с диаметър 4 м и дълбочина 1,5 м. Същевременно украинската артилерия продължава обстрела по града.

В същото време представители на опълчението съобщават, че опълченци от диверсионно-разузнавателните групи са нахлули в тила на украинските националисти. В хода на спецоперацията е бил смъртоносно ранен лидерът на "Десен сектор" Дмитрий Ярош. Информационните агенции пък съобщават, че Ярош е бил ранен в крака по време на сблъсъците в района между Днепропетровска и Запорожка област, на около 45 км от Донецк. Съобщава се, че опълченците от т.нар. Донецка народна република са ликвидирали едно от подразделенията на украинския батальон "Днепър" и са убили всичките му командири.

Припомняме, че батальонът "Днепър" е създаден и финансиран от олигарха Игор Коломойски и е подчинен на властите в Киев. Според някои данни батальонът е съставен от 500 бойци.

Сърбия пак е под вода

Проливни дъждове, придружени с мощен вятър, предизвикаха наводнения през нощта срещу сряда в Западна и Централна Сърбия. В района на Лозница река Щир преля и наводни околностите, а в Мали Зворник се появиха и свлачища. Проливни дъждове имаше и в столицата Белград. В Ужице, Валево и Крушевац се стигна до прекъсване не електрозахранването. В тези райони дъждът не спира от вторник след обяд. В Косйерич и село Зарич има реална опасност от наводнение на къщите, съобщиха спасителните служби.

Обилни валежи бяха регистрирани още и в Байина Баща, Прибой и в района на Крагуевац.

ОПОЗИЦИЯТА ПОИСКА ВОТ НА НЕДОВЕРИЕ СРЕЩУ ДАВУТОГЛУ

Главната опозиционна партия в Турция, Републиканската народна партия, поиска вот на недоверие за външния министър Ахмет Давутоглу заради политиката му в кризата с турските заложници в Ирак. Републиканската народна партия внесе вот на недоверие в парламента заради кризата, предизвикана от вземането на 49 турски заложници в турското консулство в Мосул от страна на джихадистите. Управляващата партия на Ердоган разполага с мнозинство в парламента и се очаква вотът на недоверие срещу Давутоглу да бъде отхвърлен.

Географският център на Русия се премести с 80 метра

Оспореното присъединяване на украинската Автономна република Крим към Русия стана причина за преместване на географския център на Руската федерация, съобщи ИТАР-ТАСС. На мястото на новия географски център местните православни свещеници вече успяха да осветят първата копка на нов параклис. Въпреки това едва ли мястото ще стане туристическа атракция. Там е диво, безлюдно, отдалечено е от населени места. От най-близкото Тура - районният център на Евенкия - са два часа полет с вертолет. Координатите на географския център на Русия са определени по специална формула от академик Пьотр Бакут. Мястото е на платото Путорана (66 градуса и 25 минути северна ширина и 94 градуса и 15 минути източна дължина). След проверка от Федералната агенция по геодезия и картография югоизточният бряг на езерото Виви е признат официално за географски център на Русия.

кратки

Италия се върна към рецесия

Италианската икономика се сви с 0,2 на сто през второто тримесечие, връщайки третата най-голяма икономика в еврозоната обратно в рецесия. БВП се е свил с 0,3 на сто спрямо същия период на миналата година, сривайки се до най-ниското си ниво за второто тримесечие от 14 години.

В САЩ търсят „втори Сноудън"

Американските власти смятат, че съществува още един източник, чрез който се разпространяват секретни документи в пресата. Държавните служители стигнали до това заключение след публикуването на документ на сайта Incept. Документът бил от Националния център за борба с тероризма и бил с дата август 2013 година. По това време бившият сътрудник на ЦРУ Сноудън вече бил в Русия.

Баку иска санкции срещу Армения

Външното министерство на Азербайджан остро критикува военните атаки на Армения в последно време и призова за налагане на санкции. Става въпрос за стария териториален спор между двете държави за Нагорни Карабах, който пак се разгоря в последния месец.

Рейтингът на Обама с нов антирекорд

Рейтингът на Обама спадна с още един процент, сривайки се до нов антирекорд от 36% от американците, които подкрепят политиката му, съобщи Ен Би Си, позовавайки се на проучване на "Уолстрийт Джърнъл". 57% от анкетираните заявили, че са недоволни и са готови да протестират. Според проучването 70% от анкетираните смятат, че страната се движи в погрешна посока.

14 души бяха ранени при сблъсък между два туристически автобуса на прочутия Таймс Скуеър в Ню Йорк. Трима от пострадалите са в тежко състояние, но опасност за живота им няма

Вашето ТАКСИ Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

www.duma.bg

Огромна „мъртва зона” в Мексиканския залив

Причината за това според учените са торовете, използвани в земеделските земи по крайбрежието

На дъното на Мексиканския залив край бреговете на САЩ, вследствие на човешката дейност, това лято се е образувала огромна “мъртва зона” с площ от около 13 хиляди квадратни километра, съобщават Ройтерс и ИТАР-ТАСС.

Учените от американската Агенция за защита на околната среда и Националното управление на океанските и атмосферни изследвания са установили (NOAA), че в площ от 13 000 кв. км е останал твърде малко кислород, който да поддържа живота на морските обитатели. По данни на еколозите споменатият дънен участък е с размерите на американския щат Кънектикът. Той изцяло е обрасъл с водорасли, които използват почти целия кислород, останал във водата. Поради тази причина тази среда е непригодна за живот за риби и ракообразни.

Мъртвата зона е причинена от хранителни вещества, които се вливат във водите на залива. Те подхранват цъфтежа на водораслите, които изразходват голяма част от кислорода. Хранителните вещества са продукт на “човешки дейности, като земеделие и изхвърлянето на отпадъчни води”. Веществата се вливат в река Мисисипи, която ги пренася в Мексиканския залив.

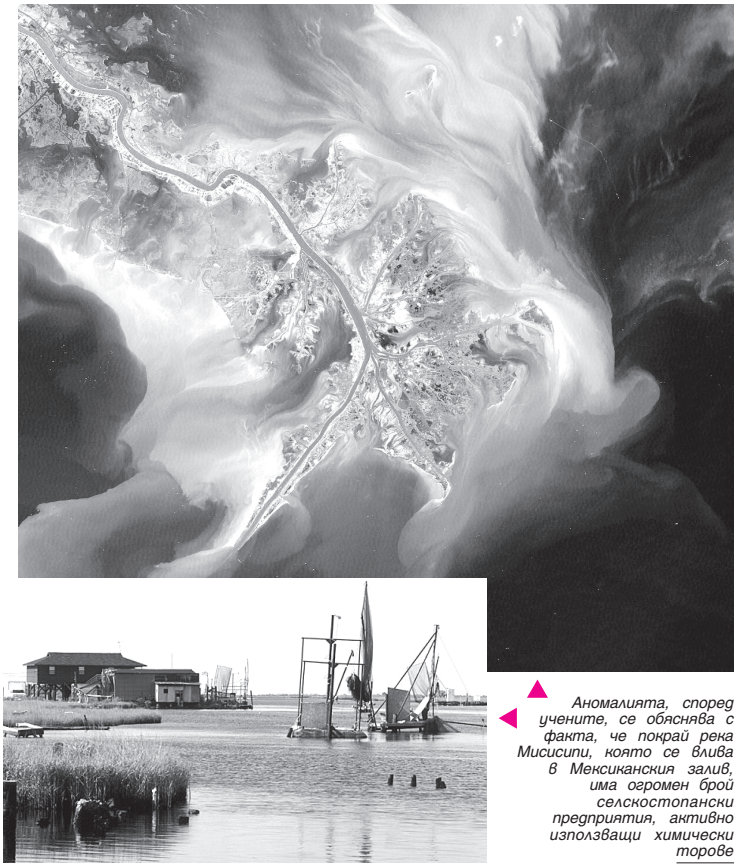
За първи път учените са установили наличието на въпросната “мъртва зона” през 1972 г. Размерът ѝ варира през годините. Тази година обаче тя е голяма точно колкото са прогнозирали учените, но все пак помалка в сравнение с 14 000 кв. км, колкото е била големината ѝ за последните 5 години. Данните са от 27 юли до 2 август.

Според изследването “мъртвата зона” в Мексиканския залив е втората най-голяма в света, но броят им се увеличава в последните няколко десетилетия и е достигнал 550.

В свои периодични доклади НАСА е отбелязала като мъртва зона Chesapeake Bay, в близост до северозападния бряг на Тихия океан, Балтийско море (което не е толкова отдавна беше наречено “задушаващото се море”, в близост до бреговете на Финландия) и река Яндзъ. Това са само няколко примера от най-известните 150 отрязани от достъп до кислород зони в океаните. Като цяло през последните десет години появата на мъртви зони се е удвоило, поради нарастващото население и все по-големия обем на токсични емисии. Морските обитатели в тези зони са застрашени от липсата на достатъчно кислород и едва оцеляват.

Според експерти, занимаващи се с този опасен екологичен проблем, рибите могат да мигрират до по-богати на кислород райони, но другите морски животни, като раците, мидите и другите ракообразни, обитаващи морското дъно, няма как да избягат от опасната зона. Липсата на кислород ги обрича на смърт.

Това е голям удар и за риболовната индустрия в САЩ. По данни на NOAA загубите, причинени от цъфтежа на водораслите, нанасят загуби на хранителната и туристическата индустрия на стойност над $82 милиона годишно.

Аномалията, според учените, се обяснява с факта, че покрай река Мисисипи, която се влива в Мексиканския залив, има огромен брой селскостопански предприятия, активно използващи химически торове

Избягване на рисковете

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Владимир Путин призова да се ускори преходът на отбранителната промишленост към заместване на вноса*

Кира ЛАТУХИНА

При изпълнението на държавната програма за въоръженията е напълно реално да се организира заместване на вноса и държавният глава не вижда в това големи трудности. Важно е само да се следи цената, качеството и сроковете, обясни Владимир Путин на чиновниците.

Заседанието президентът започна с въпроси. “Как приключихте вчера в завода? Отпразнувахте ли вече?” - обърна се той към вицепремиера Дмитрий Рогозин, който ден преди срещата говори с Върховния главнокомандващ от “Севмаш”, където започнаха строителството едновременно на три подводници.

“Вече празнувате? Подводниците тепърва ги започвате, не сте ги построили, а вече празнувате”, смъмри го Путин. “Това е по нашенски - въздъхна той. - Празнувайте, когато приключите строителството!”

- Събрахме се, за да обсъдим редица въпроси за реализирането на държавната програма за въоръженията - припомни на чиновниците държавният глава - изпълнението на всички наши ангажименти, планове в сферата на военно-техническото сътрудничество. И преди всичко ще стане въпрос за ускоряване на дейностите по т.нар. заместване на вноса в отбранително-промишления комплекс. За максимално широко преминаване към наши материали, компоненти при производството на специална техника и въоръжения.

- Ние неведнъж сме повдигали тази важна тема, договорихме сме, че ще създадем работна карта - продължи Путин. - Въпросите, които обсъждаме, без съмнение са ключови въпроси на военната, икономическата сигурност на Русия, технологичната и производствената независимост, нашия технологичен суверенитет - уточни той.

- Задачата ни е да се обезопасим от рискове за неизпълнение на договори от страна на нашите чуждестранни партньори, в това число става въпрос за рискове от политически характер - смята държавният глава. - Необходимо е да се осигурят навременни доставки на материали и компоненти, строго да се следи тяхното качество.

Съществуват очевидни неща, посочи президентът. “Първото: ние със сигурност всичко можем да направим сами. Абсолютно всичко! Второто, не по-малко важно, е цената, а третото - качеството”, изброи той.

- Ние трябва да направим така, че по цените всичко да е нормално, както и по качеството, и най-важното - по сроковете. За да не ни се използва графикът при изпълнението на програмата за държавните въоръжения - посочи президентът.

Владимир Путин призова да се прегледат внимателно какви са сроковете на изготвянето на едни или други компоненти, а също така “колко пари и колко време ще ни е необходимо, за да организираме това производство на наш терен и да осигурим финансирането за цялата тази дейност”.

- При всички трудности, с които засега се сблъскваме, а особени трудности, честно казано, аз засега не виждам, но въпреки това тези трудности в крайна сметка трябва да са ни от полза - заяви Путин. - Ние трябва да започнем собствено производство там, където досега не го е имало. Още повече, че някои от нещата, които получавахме и които бяха задействани по програмата за държавните въоръжения, вече са старички, технологиите бяха стари, както и оборудването, на което се произвежда всичко това.

- А ние трябва да го направим на модерна, високотехнологична база. Тъй като при нас това се получава, когато сме организирали работата както трябва - добави президентът. - И, разбира се, в никакъв случай не трябва да се прахосват пари, трябва всичко да се пресметне колко струва - предупреди той.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Във вторник Владимир Путин нареди да се изготвят контрамерки срещу западните санкции. Според Путин това трябва да бъде направено внимателно, трябва да се подкрепят руските производители и да не се ощетяват интересите на потребителите

***Руският президент Владимир Путин проведе съвещание с правителството в края на юли по проблема на заместване на вносните стоки в отбранителната промишленост**

КОЛЬО КОЛЕВ:

Властта не трябва да се дава на неуки хора

В служебния кабинет прави впечатление активното американско присъствие, казва социологът

Интервюта на Мария НИНОВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

КОЛЬО КОЛЕВ е роден през 1956 г. Завършил е психология в СУ "Св. Климент Охридски". Специализирал социална психология и социология. През 1994 г. учредява частната агенция "Медиана". Женен, с четири деца.

□ *Какво мислите за състава на служебното правителство? В състояние ли са министрите да свършат задачите, с които ги натовари президентът Росен Плевнелиев?*

- Това, което говори Росен Плевнелиев, почти няма връзка с реалността и с това, което министрите трябва да свършат. Президентът постави задачи, които не са изпълнявани в продължение на 2, 3, 4 правителства назад - реформи в образованието, енергийния сектор... Общи приказки. Що се отнася до конкретната работа на кабинета, по-скоро се надявам, отколкото вярвам, че министрите ще успеят да постигнат някаква стабилност и да направят нормални избори.

□ *Възможна ли е обективна оценка за състоянието на държавата?*

- Дълбоко се съмнявам в това. Както се вижда, в служебното правителство има активно присъствие и на ГЕРБ, и на "Протестна мрежа". Така че "опитът" да бъдат обективни в представянето на състоянието в страната ще бъде единствено с пропагандна цел - да се прехвърли всичката вина, отговорност върху БСП. Подобна заявка беше направена още при т.нар. консултации за бюджета при президента, където държавният глава буквално отправяше закани, че ще покаже цялото състояние, целия ужас, който са оставили БСП.

□ *Има ли скрит замисъл този кабинет?*

- Честно казано, има донякъде параноя. Но прави впечатление активното американско присъствие в този кабинет в два ресора - икономика и енергетика, и външните работи, защото има американски възпитаници. Министърът на външните работи през последните години е работил за Националния демократичен институт на САЩ и, забележете, в страни като Йемен, Конго, Либия, Ирак и накрая - Украйна. Сами можете да си представите неговата ориентация. Министърът на икономиката и енергетиката също е американски възпитаник, работил в Съединените щати. Днес е видно геополитическото противопоставяне в сферата не толкова на икономиката, колкото на енергетиката, и геополитическото противопоставяне във връзка с Украйна. И в този момент да сложиш точно тези хора на тези места. Може би звучи параноично, но определено създава известни съмнения.

□ *Георги Близнашки, това - едно от лицата на протестите срещу кабинета "Орешарски", може ли да бъде достоен премиер?*

- Той видимо се отличава с голяма пластичност. Да, той се буташе за кандидат за президент от БСП, после стана виден протестър, прилепи се към президента във връзка с референдума, а накрая се долепи и до ГЕРБ във връзка с подписката. Някои може би харесват такава пластичност като качество за един политик, но от нормална човешка гледна точка за мен създава известни съмнения за аморалност.

□ *Предстоящите избори ще решат ли политическата криза?*

- Страхувам се, че не. Напълно е възможно те да се окажат прелюдия към поредна политическа нестабилност и да имаме отново избори. Има сериозна опасност това да се случи. Това, което си мисля, че може би е добре да се случи, е някакъв видим успех на ГЕРБ, които отново да поемат управлението. Защото хората наистина трябва да изконсумират своя избор, т.е. трябва най-накрая да разберат, че властта не трябва да се дава на посредствени, неуки и неможещи хора.

ПЕТЪР КИЧАШКИ:

Ясно е, че този кабинет е на ГЕРБ

Снимка БГНЕС

ПЕТЪР КИЧАШКИ е роден на 12.07.1989 г. във Видин. Завършва Природо-математическата гимназия "Екзарх Антим I" в града, а след това право в Нов български университет. Активист в сферата на правата на хората с увреждания. Води десетки дела за достъпна градска среда. В момента е юрист към Института за модерна политика.

Георги Близнашки приключи с авторитета си в момента, в който Бойко Борисов му връчи 500 хил. подписа, смята юристът

□ *Г-н Кичашки, в състояние ли е служебният кабинет да осъществи всички цели, с които го натовари президентът Росен Плевнелиев?*

- Това е служебен кабинет, който има характер на нещо, което има големи заявки, но капацитетът му да свърши каквото и да било е равен на абсолютна нула. До голяма степен това са хора, назначени на тези постове по различни външни и други заслуги на принципа, че са "нечии наши хора". Не може да се каже, че това са хора, от които може да се очаква да извършат пълна промяна на държавата. Дори и да предположим, че бяха такива и са там, за да свършат общонародна любима дейност - не им е такава задачата.

Служебният кабинет винаги, преди появата на Плевнелиев и превръщането на назначаването на правителство в помпозно за държавата събитие, е имал експертно-технически характер - той трябва да организира избори. Задачите, с които министрите бяха натоварени от президента, са част от репертоара с клиширани фрази на държавния глава, които той използва за втори път. Кабинетът "Райков" също беше натоварен с милиони задачи. Нищо не направи - много приказки и това, че министър-председателят Марин Райков предложи дипломата Марин Райков за посланик в Рим. Видяхме серия от изборни манипулации, аферата "Костинброд". Те се провалиха в основната си задача. Очаквам и този кабинет да свърши същото.

□ *Излиза, че не трябва да очакваме обективна истина за състоянието на държавата?*

- Никаква обективна истина не може да има, тъй като този кабинет е ясно обозначен като кабинет на ГЕРБ с голяма част от хората, свързани с т.нар. традиционна десница. Това правителство ще бъде оръжие в ръцете на задкулисието и използвано за участие в предизборната кампания. Няма да изнесе нито един реален факт, що бъде част от арсенала на ГЕРБ, които ще го използват за удар по опонента.

□ *Назначаването за министър-председател на Георги Близнашки - виден протестър, не опорочава ли моралния характер на протестите?*

- Господин Близнашки със серия свои действия в последните месеци показа на цялото общество, че не може да бъде определен като човек, на когото да се повери държавата - показа го през подписката за референдум, с която обслужи пряко интересите на ГЕРБ и президента. Останаха тежките подозрения, че тази подписка е фалшифицирана. Този човек загуби тотална морална легитимност. Не може да се каже, че той едва ли не ще бъде някакъв обединител на нацията или човек, който ще гарантира с авторитета си, че няма да има изборни манипулации. Този човек приключи с авторитета си в момента, в който Бойко Борисов му връчи 500 хил. подписа, с което на практика торпилира цялата идея за гражданска подписка. Това беше партийна подписка под егидата на Георги Близнашки. Още от този момент към него не може да има доверие. Към това нека да добавим и факта, че той от едно от лицата на левицата, депутат от БСП, през годините работил за БСП, определял се като ляв човек, изведнъж премина в лагера на тоталния опонент. Защото се видя, че левицата няма да му гласува доверие да бъде издигнат за кандидат за президент.

Оттогава той върви в посока унищожаване на идеите, за които е работил в продължение на години. Това е морално нелегитимиран човек, от когото не можем да очакваме да бъде гарант за честността на изборите.

□ *Има ли скрит замисъл този кабинет, как ви се струва, като виждате министрите в него?*

- Това е кабинет, създаден с цел да бъде маша в ръцете на ГЕРБ в рамките на предизборната кампания. Той ще използва всички налични ресурси на властта, за да бъде съставка от предизборната кампания на ГЕРБ. Ще обслужва интересите на Бойко Борисов и на Росен Плевнелиев, не бих изключил и на ДПС. Почти съм сигурен, че това ще е кабинет, който няма да свърши нищо на практика, защото няма и какво толкова да свърши за краткия си живот. Един кабинет на партийните кариеристи и на хората, които са нечии "наши хора", заслужили мястото си по една или друга линия - дали чрез безмозъчно крещене по площадите, дали с обслужване на интересите на статуквото. Това допълнително ги делегитимира. Но да видим. Дано все пак успеят да организират сравнително честни избори. Надявам се да нямат много възможности за изборни манипулации. Защото и една да имат, ще се възползват, стига да е в интерес на ГЕРБ.

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Близнашки настъпи първата протестърска мина

Анатолий СТАНКУЛОВ

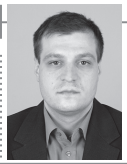
Само 15 минути след като встъпи в длъжност, Георги Близнашки настъпи първата мина от протестърското си минало и сега не ми е ясно как ще се оправя с последствията от взрива. Първо - ни в клин, ни в ръкав той обяви, че репресии нямало да има. Ти да видиш! Нима някой някога е мислил, че ще има репресии? Каква психика на средновековен инквизитор трябва да носиш, че първата работа е да тръгваш да успокояваш с липсата на репресии. Живеем в свободна страна, но се оказа, че някои още носят товара на 18-и век.

Истинският гаф на Близнашки обаче дойде, след като той обяви буквално следното: "Няма да има чистка в администрацията. Ще се разделят с постовете си само онези, които проявяват политически пристрастия".

Това изявление е достатъчна причина новият премиер да бъде даден на прокуратурата. Нека да припомним - през ноември 2013 година Пламен Орешарски обяви, че ще уволнява държавни служители, които ходят по протести. Леле, какъв лай избухна тогава. "Демократичните съвести" ореваха света, че фашизмът настъпва и че свободата е нагло изнасилена. Някаква си "Асоциация за европейска интеграция и права на човека" дори подаде сигнал в прокуратурата. Моля обвинителите да четат заедно с мен мотивите: "Заплаха за уволнение на протестиращи държавни служители от страна на г-н премиера сама по себе си създава основателен страх и пречи за свободно упражняване на правата на мирно събиране и изразяване на мнение, защитени от чл.43, ал.1 и чл.39, ал. 1 от Конституцията на Република България". Нещо повече в чл. 169 "б" и 169 "в" от Наказателния кодекс се определят 5 години затвор за длъжностните лица, които чрез насилие и заплахи пречат на хората да упражняват политическите си права.

Ясно ми е, че властеният протест ще мълчи. Всички знаем, че тяхното възмущение съвсем не беше искрено, защото, ако беше - сега същата асоциация щеше да търчи да пише нов сигнал срещу служебния премиер. Заради това трябва да наречем тази мина "протестърска". Тя показва двуличието, което е станало основен български демон. Изведнъж политическите пристрастия се оказаха голям проблем за новата власт. И заради това пуснаха големия камшик от думи. Подлото е, че основен носител на камшика става човек, който имаше претенциите да се самонарича левичар и идеалист, преди да оглави кабинет с хора, които напълно отричат идеите му от миналото. Въпросът е, че целият морален смисъл на това, което се наричаше протест, започна да изчезва. Това е тъпото на властта. Тя е привлекателна, но винаги оголва истинското лице.

Престъпна пасивност

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Бившият вече министър на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев предупреди вчера наследника си от служебния кабинет Васил Щонов да внимава с външните консултанти. Стойнев вероятно е имал предвид конкретни "доброжелатели" на България, чиито идеи могат да нанесат тежки поражения на енергийния сектор на страната. В българския случай обаче най-тежките поражения вече бяха нанесени още преди години, когато страната ни доброволно отдаде значителна част от суверенитета си на Европейския съюз. Случаят със строителството на газопровода "Южен поток" се превръща в емблематичен пример как отдаването на суверенитет в името на поголямо обществено благо, рано или късно се връща като бумеранг и удря държавата по-главата, точно когато независимостта й трябва най-много.

Щонов няма нужда да се притеснява, че ще му се наложи да взема каквито и да било решения по "Южен поток", след като президентът Росен Плевнелиев вече обяви, че докато Европейската комисия не разреши строителството нищо няма да се свърши от българска страна по този проект. Ние не чухме от президента Плевнелиев обаче, че българската страна смята да води активна политика по въпроса и да се опита за убеди Европейската комисия в голямата важност на газопровода за икономиката на страната ни. Изглежда, че в следващите месеци служебното правителство и президентът смятат да седят отстрани и просто да наблюдават какво се случва по въпроса с "Южен поток". Ако руснаците и Еврокомисията се разберат по въпроса - добре, ако не се разберат - пак добре. Винаги може, а в последно време е и модно да се обвинява Кремъл за всичко в света, което се случва не по кефа на европейците и американците.

Това е обаче е добре само от гледна точка на следването на генералната линия "на партията и правителството". От гледна точка на българския интерес декларираната от Плевнелиев пасивност е не просто вредна, тя е направо престъпна. Да си представим за момента, че Русия и Еврокомисията не успеят да постигнат напредък по преговорите за "Южен поток", още повече че те са обвързани със ситуацията в Украйна и невъзможността на Киев да плаща за руския природен газ по цената, предложена от "Газпром". Възелът е много заплетен и вероятността да се стигне до нова криза със спиране на доставките от газ за Европа е напълно реална. Украинците, ако не се договорят за цената, ще започнат да вземат синьо гориво от транзитните газопроводи просто за да оцелеят през зимата. Русия ще спре транзита. Ние оставаме хем на студено, хем на сухо. Какво правим? Ясно е, че ще обвиним руснаците, очевидно е, че ще разтягаме локуми за диверсификацията на доставките. Но какво реално правим? Оказваме ли натиск върху Брюксел да прояви гъвкавост в случая с "Южен поток", който ни прави независими от сегашната и бъдещите украински кризи? Нашият национален интерес ли защитаваме или интересите на "международната общност"? От този кабинет надали ще дочакате отговори на тези въпроси, въпреки претенцията, с която идва на власт. По-добре си купувайте бойлери или си прегледайте кюнците. На тия не се надявайте.

1782 - В САЩ Е УЧРЕДЕН ПОЧЕТНИЯТ ЗНАК ЗА ВОЕННИ ЗАСЛУГИ „ПУРПУРНО СЪРЦЕ". Ген. Джордж Вашингтон го създава като знак за необикновена смелост и изключителна вярност при военна служба. Смята се, че той е дал само три такива отличия. Почетният знак е възстановен през 1932 г. в чест на 200-годишнината от рождението на Джордж Вашингтон, като медал за военнослужещи, получили рани и увреждания по време на службата. Отличието се дава след молба и доказателства за получените рани. През първите 10 години с "Пурпурно сърце" са отличени 78 000 военни.

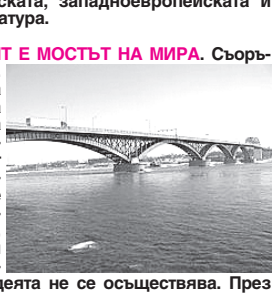
1848 - УМИРА ЙОНС БЕРЦЕЛИУС, ШВЕДСКИ ХИМИК (Р. 1779 Г.). Един от основателите на съвременната химия. Разделя елементите на метали и неметали. Въвежда съвременните химични знаци. Открива церия, селена и тория. Образуването на органични вещества обяснява с "жизнена сила". Изолира силиция, циркония и титана.

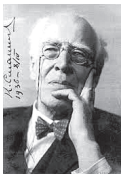
1922 - УМИРА СТОЯН ДРИНОВ, ПИСАТЕЛ (Р. 1883 Г.). Автор на произведения за деца. Сътрудничи на сп. "Светулка", "Детска радост", "Веселушка", "Пчелица", "Другарче" и др. Редактор на детския в. "Люлка". Автор е на стихосбирките "Кукувица кука. Песен" (единствената негова книга, издадена приживе, 1919 г.), "Забави дневни и вечерни", "Весели слъчки", "Изворче", "Хорче" и др. По негови стихове български композитори създават песни. Превежда произведения на поети от руската, западноевропейската и сръбската литература.

1927 - ОТКРИТ Е МОСТЪТ НА МИРА. Съоръжението над р. Ниагара свързва САЩ и Канада по шосе. Идеята за построяването му датира от 1853 г., но поради огромните средства, необходими за това, както и проблеми от законодателен характер, идеята не се осъществява. През 1873 г. е построен железопътен мост, а през 1925 г. е одобрен проект за съоръжение за автомобили. Общата дължина на моста е 1770 м, в него са вложени 9000 т стомана за основите и още 800 т за подсилване. На 13 март 1927 г. минава първата кола, а на официалната церемония по откриването на моста присъстват вицепрезидентът на САЩ Чарлз Дейвс, принцът на Уелс и бъдещ крал Едуард VIII, принц Алберт и бъдещ крал Джордж VI, премиерът на Канада Уилям Лайън Макензи Кинг, премиерът на Великобритания Стенли Болдуин и др.

1938 - УМИРА КОНСТАНТИН СТАНИСЛАВСКИ, РУСКИ АКТЬОР, РЕЖИСЬОР, ПЕДАГОГ И ТЕОРЕТИК НА ТЕАТЪРА (Р. 1863 Г.). През 1898 г. съвместно с Владимир Немирович-Данченко основава Московския художествен театър (МХТ). От 1918 г. е ръководител на Оперната студия към Болшой театър, по-късно Оперен театър "К.С. Станиславски", а през 1935 г. създава Оперна драматична студия.

1981 - В ОКОЛОЗЕМНА ОРБИТА Е ИЗВЕДЕН ПЪРВИЯТ БЪЛГАРСКИ СПЪТНИК. "Интеркосмос - България-1300" е построен у нас и разполага с 11 научни инструмента за изследвания и измервания на лъчения и заредени частици. Захранването се осъществява посредством два слънчеви панела. Апаратът е изграден на базата на платформата за сателити "Метеор". Тежи 1500 кг и е изстрелян от ракетата "Восток-2М" от стартова площадка в Плесецк в чест на 1300-годишнината от основаването на българската държава.

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique българско издание

7 август 2014, година 11, брой 8 (117) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Превратната история на една стратегическа територия

Непокорната Газа

Израелската офанзива срещу Газа, започнала на 8 юли, първо по въздух, а после и по суша, доведе до смъртта на повече от 1400 души, сред които над 230 деца, плюс 7000 ранени и 215 хиляди напуснали домовете си (към 31 юли). Малко е вероятно обаче обсадените да капитулират. Цялата история на тази територия, от която произлизат основните кадри на „Фатах“, потвърждава солидните съпротивителни традиции на населението, което не се е примирило с изчезването на Палестина през 1948 г.

Ален Греш

Най-малко десет палестинци бяха убити и над четиридесет ранени на 28 юли 2014 г. след два израелски въздушни удара в ивицата Газа. БГНЕС/EPA/OLIVER WEIKEN

Лишен от силата си, след като коварната Далила отрязала косите му, евреинът Самсон попаднал в ръцете на филистимците (от името им произлиза „Палестина“), които му изболи очите. Един ден го довели, за да се повеселят с него: *„И изместѝ Самсон от мястото двата средни стълба, на които се крепеше домът, като наблегна на тях, на единия – с дясната си ръка, на другия – с лявата. И рече Самсон: умри, душо моя, с филистимците! И наблегна с всичка сила, и домът рухна върху владелците и върху целия народ, който беше с него. И онези, които (Самсон) умъртви при смъртта си, бяха повече, отколкото той беше умъртвил през живота си.“* Тази известна история, разказана в Библията, се развива в Газа, столицата на филистимците, вражески настроени към евреите.

Още от Древността в Газа се пресичат търговските пътища между Европа и Азия, между Близкия изток и Африка. Ето защо градът и територията са в центъра на враждите между силните от онази епоха – от фараонския Египет до Византийската империя и Рим. Именно тук през 634 г. от н.е. последователите на една все още непозната религия – исляма, нанасят първото описано поражение на Византийската империя. Ислямският пророк Мохамед е починал две години преди това. Газа остава под мюсюлманска власт до Първата световна война, като се изключат няколко относително дълги интервала: франкските кралства, монголското нашествие, военният поход на Бонапарт. *„Лесна за взимане, лесна за губене“*, отбелязва Жан-Пиер Филю в най-задълбочената книга за тази територия (1). Врата към Палестина, Газа е откъсната от Османската империя от британския генерал Едмънд Алънби на 9 ноември 1917 г. и това му открива пътя към Йерусалим, където той влиза на 11 декември.

Целта на Лондон не е просто да свали султана, съюзник на Германия и на Австро-унгарската империя, но и да си осигури контрола над тази стратегическа територия и да гарантира защитата на източния фланг на Суецкия канал, жизненоважен транспортен път между Британска Индия и метрополията. Така британците възпират френските амбиции по отношение на Светите земи. През 1922 г. те получават мандат от Обществото на народите (ОН) да администрират територията, която вече ще се нарича Палестина, част от нея е и Газа. Те са там и за да приложат *„декларацията Балфур“* (2), т.е. да помогнат за създаването на национален дом на евреите и да насърчат ционистката имиграция, което изпълняват усърдно до 1939 г.

(На стр.2)

(1) Jean-Pierre Filiu, *Histoire de Gaza* (История на Газа), Fayard, Париж, 2012. Вж. също статията му „Всичко започва и свършва с Газа“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 април 2012.

(2) На 2 ноември 1917 г. Артър Джеймс Балфур, британски министър на външните работи, съобщава на Уолтър Ротшилд, представител на британските евреи, че *„правителството на Негово Величество гледа благосклонно на създаването в Палестина на национален дом за еврейския народ“*.

Въпрос на „равновесие“

Серж Алими

Наказателната операция на израелската армия в Газа отново задейства един от най-спонтанните стремежи на съвременната журналистика – правото на мързел. На по-професионален език това се нарича „равновесие“. Така например американският крайно десен телевизионен канал „Фокс нюз“ се определя, явно с чувство за хумор, като *„безпристрастен и уравновесен“*.

В случая с конфликта в Близкия изток вината не е разпределена поравно, „равновесието“ се изразява в това да се забрави коя е окупационната сила. Повечето западни журналисти го възприемат като начин да се защитят от фанатизма на онези, които биха се раздразнили от една жегваща информация. За целта въпросната информация се представя като гледна точка, поставена под съмнение. Освен че този подход не се наблюдава при други международни кризи, като обстановката в Украйна, истинското равновесие липсва по най-малко две причини. Първо, когато се сравняват кадрите от масовата касапница в Газа със сирените на плажа в Тел Авив, които предупреждават за изстреляни ракети, една точна теглилка би трябвало да се наклони поне малко на едната страна... И второ, някои герои, в случая израелците, разполагат с професионалисти в областта на връзките с обществеността, докато другите могат да предложат на западните медии единствено голготата на цивилните си граждани.

Да вдъхваш жалост обаче, не е ефикасно политическо оръжие. По-добре е да контролираш разказа за събитията. От десетилетия ни се обяснява, че Израел „отговарял“ или „отвръщал“. Тази малка миролюбива, зле защитена държава, без могъщ съюзник, успява обаче винаги да надделее, понякога дори без драскотина... За да се осъществи това чудо, е нужно всеки сблъсък да започва точно в момента, в който Израел се представя за смаяна жертва на злините, стоварващи се върху него – отвличане, атентат, нападение, убийство. Именно върху този добре очертан терен се разгръща после доктрината на „равновесието“. Един ще се възмути от изстрелването на ракети срещу цивилни граждани, друг пък ще възрази, че израелското „в отговор на“ е много по-смъртоносно. Накратко, военни престъпления по целия терен, но топката е в средата.

И така се забравя останалото, т.е. основното – военната окупация на Западния бряг на река Йордан, икономическата блокада на Газа, заселването на нови и нови земи. Защото несекващият информационен поток сякаш никога няма време да задълбае в тези подробности. Колко от хората, които най-много консумират тази информация, знаят, че между Шестдневната война и войната в Ирак, или иначе казано от 1967 до 2003 г., над една трета от резолюциите на Съвета за сигурност на ООН са били нарушени от една-единствена държава – Израел? И че те често са се отнасяли... до заселването на палестинските територии (1)? Тоест, ако просто бъде прекратен огънят в Газа, това би означавало да се увековечи едно доказано нарушение на международното право.

Не може да разчитаме на Париж да припомни този факт. Франсоа Оланд вече не се интересува от равновесие, откакто на 9 юли т.г., без да произнесе и дума за десетките палестински цивилни жертви, заяви, че израелското правителство е в правото си да *„вземе всички необходими мерки, за да защити населението си от заплахите“*. И така той стана малкият телеграфист на израелската десница.

(1) Вж. „Deux poids, deux mesures“ („Двоен аршин“), *Le Monde diplomatique*, декември 2002.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Превратната история на една стратегическа територия

Непокорната Газа

(От стр. 1)

Газа и прилежащата ѝ област участват във всички борби на палестинците, били те мюсюлмани или християни, срещу ционисткото заселване и британското присъствие. Те се включват в големия палестински бунт от 1936-1939 г., смазан от британците. Това поражение лишава задълго палестинците от политическо ръководство и оставя на арабските правителства грижата (ако може така да се каже) да защитават каузата им.

На 15 май 1948 г., ден след обявяването на държавата Израел, арабските армии влизат в Палестина. Първа война, първо арабско поражение. Територията, предвидена за държавата Палестина в плана за подялба, гласуван в Общото събрание на ООН на 29 ноември 1947 г., е разкъсана. Израел присъединява една част (Галилея), Йордания взима Западния бряг на река Йордан. Ивицата Газа, територия от триста и шестдесет квадратни километра, която включва градовете Газа, Хан Юнис и Рафах, минава под египетско военно командване, но не е анексирана. Тя е единствената палестинска територия, върху която не се упражнява чужда власт. Към осемдесетте хиляди местни жители се прибавят над двеста хиляди бежанци, прогонени от израелската армия. Те живеят при мизерни условия и искат само да се завърнат по домовете си. Това масово присъствие на бежанци и особеният статут на територията превръщат Газа в един от центровете на палестинското политическо възраждане.

Минарето на джамия в Газа бе съборено при израелски въздушен удар през нощта на 30 юли 2014 г. БГНЕС/EPA/OLIVER WEIKEN.

И още тогава – офицерът Ариел Шарон

ВЪПРЕКИ контрола на Кайро (упражняван от краля, а после от „Свободните офицери“, които на 23 юли 1952 г. го свалят от власт), палестинците се организират самостоятелно, водят партизански акции срещу Израел и протестират срещу всякакви опити бежанците да бъдат заселени за постоянно в Газа. Израел упражнява, още тогава, тежки репресии. В тях с жестокостта си се отличава един все още непознат млад офицер – Ариел Шарон.

На 28 февруари 1955 г. Шарон ръководи нападение срещу Газа. Загиват тридесет и шест египетски военни, двама цивилни и осем израелци. На 1 март големи манифестации заливат Газа и отправят критики към пасивността на Египет. Това подтиква Насър, новия ръководител на Египет, да промени външната си политика. Смятан до този момент от мнозина свои сънародници за приближен на САЩ, той изпраща положителни послания към Москва в разгара на Студената война. На път за конференцията в Бандунг, която през април 1955 г. ще отбележи раждането на политиката на необвързаност (3), Насър се среща с китайския министър на външните работи Чжоу Енлай, тръгнал също натам, и го пита дали Съветският съюз би приел да доставя оръжия на страната му. Отговорът се бави, но в крайна сметка на 30 септември 1955 г. е обявено споразумение за доставка на чехословашко оборудване. Така СССР нарушава монопола на Запада върху продажбата на оръжия в Близкия изток и влиза с гръм и трясък на регионалната сцена (4).

Насър е принуден също така да даде на палестинците в Газа малко повече свобода, за да се организират в бойни отряди. На 26 юли 1956 г. раисът национализира Компанията на Суецкия канал. Следва тристранната агресия на Израел, Франция и Обединеното кралство срещу Египет. Тя завършва със завладяване на Синай и ивицата Газа, която остава под израелски контрол до март 1957 г. (5)

Организира се нелегална съпротива. Равносметката за човешките загуби от окупацията е особено тежка – с няколко масови убийства на цивилни граждани, извършени от „най-моралната армия на света“ (израелската). Така например, в Хан Юнис десетки души са изправени до стена и екзекутирани с картечница, а други са разстреляни с револвер. Между 275 и 515 души са избити по този начин (6).

Когато под външен натиск Израел напуска Синай и Газа, популярността на Насър е в апогея си, революционният арабски национализъм – също. Новото палестинско поколение, което живее в изгнание в лагерите, вижда в този национализъм отговор на поражението от 1948-1949 г. То се включва активно в организации като Движението на арабските националисти, създадено от Жорш Хабаш, в партията БААС и в различни насъристки движения. За това ново поколение арабското единство е пътят към освобождението на Палестина.

Шепа младежи обаче си вадят противоположна поука от преживяното в Газа. Те са се борили пряко с Израел и са си дали сметка за условността на арабската подкрепа, дори тази на Насър. Мнозина лежат в египетски затвори. Според тях освобождението на Палестина може да бъде дело единствено на самите палестинци. През 1959 г. се събират около Ясер Арафат, който също през 1948 г. е намерил убежище в Газа, и основават „Фатах“, обърнато съкращение на арабски от израза „Палестинско национално движение“. Сред първите членове в Газа, които играят централна роля през 70-те и 80-те години, са Салах Халаф (Абу Аяд), Халиф ал Вазир (Абу Джихад), който става втори по важност във „Фатах“, убит от израелците в Тунис през 1988 г., и Камал Адуан, убит също от израелските специални отряди в Бейрут през 1973 г.

Във вестникът им *Фалистинуна* („Нашата Палестина“), публикуван в Бейрут в периода 1959-1964 г., се изтъква: *„Всичко, което искаме, е вие* [арабските режими] *да обградите Палестина с отбранителна стена и да гледате битката между нас и ционистите.“* И още: *„Всичко, което искаме, е вие* [арабските режими] *да свалите ръце от Палестина.“* (7) Нужна е известна смелост в разцвета на влиянието на Насър да формулираш тези еретични слова.

От средата на 60-те години обаче, с провала на опита за съюз между Египет и Сирия (в Обединена арабска република, 1958-1961), който разкрива безсилието на арабските страни да повлияят на развоя на събитията, вятърът започва да се обръща. Борбата за освобождение на Алжир, приключила с победа през 1962 г., служи за пример.

През януари 1965 г. „Фатах“ извършва първите си военни операции срещу Израел и към нея се присъединяват членове на други организации, уморили се да чакат едно все по-невероятно арабско единство. Поражението през юни 1967 г. по време на Шестдневната война позволява на „Фатах“ да се превърне в главна сила и да поеме, със съгласието на Насър, контрола над Организацията за освобождение на Палестина (ООП). През февруари 1969 г. Арафат става председател на изпълнителния комитет на ООП. Палестинците отново стават главно действащо лице на регионалната сцена и Газа допринася значително за този подем.

Какво се случва в територията по това време? Въпреки израелската окупация започва да се организира военна съпротива, обединяваща множество организации, с изключение на „Мюсюлманските братя“, които се отдават на обществена дейност. Първото нападение срещу окупационната армия е извършено на 11 юни 1967 г., в деня след примирието, подписано от Египет и арабските страни с Израел. С периоди на активизиране и затишие въоръжената борба продължава до 1971 г. Бруталността на танковете на генерал Шарон и безчетните извънсъдебни екзекуции я прекратяват. Но макар военната съпротива да е смазана, политическите инициативи се множат, най-вече връзките със Западния бряг на река Йордан, които са много ограничени преди 1967 г. Елитите се присъединяват към ООП и я признават като „единствен представител на палестинския народ“.

Единствено „Мюсюлманските братя“ стоят настрана. Те се внедряват дълбоко благодарение на социалните си мрежи и толерантността на окупационните власти, които виждат в тях противовес на основния враг – ООП. Създаденият през 1973 г. от шейх Ахмед Ясин *Муджама ал Ислами* („ислямски център“) е легализиран от окупатора. Тази политика на изчакване обаче – според която часът на съпротивата все още не е дошъл – предизвиква вълнения. И в началото на 80-те години един разкол води до създаването на „Ислямски джихад“.

През декември 1987 г. в Газа избухва първата Интифада, „бунтът на камъните“. Тя има две важни последствия. От една страна, „Мюсюлманските братя“ предприемат голям завой в стратегията си, като създават Движението за ислямска съпротива („Хамас“), което участва в Интифадата, но отказва да се включи в единен фронт с другите организации. От друга страна, ООП използва този бунт, за да засили доверието в себе си и да договори Споразумението от Осло, подписано от Арафат и израелския министър-председател Ицхак Рабин на 13 септември 1993 г. във Вашингтон под егидата на Бил Клинтън. На 1 юли 1994 г. Арафат установява Палестинската власт в Газа.

Продължението е известно. Споразумението се проваля, заселническата дейност се развива, следва втората Интифада (от септември 2000 г.). „Хамас“ побеждава на първите демократични парламентарни избори в Палестина през 2006 г., западните страни отказват да признаят новото правителство, а една фракция на „Фатах“ и САЩ сключват съюз, за да сложат край на това управление. „Хамас“ взима властта в Газа през 2007 г. и от този момент Израел налага блокада на един милион и седемстотин хиляди жители.

През 2005 г. без никакво съгласуване с Палестинската власт израелската армия напуска територията, но ивицата Газа остава окупирана. Достъпът до нея по суша, море и въздух зависи от Израел. Той забранява на палестинците да използват обширни части от територията си (30% от обработваемите земи), както и морето отвъд шест морски мили (намалени на три след началото на военната операция, започната от Тел Авив през юли). Израелците продължават да държат в ръцете си гражданското управление. Блокадата, която налагат от 2007 г., задушава населението въпреки единодушното осъждане (макар и само на думи) от страна на „международната общност“, включително САЩ.

След изтеглянето си от Газа Израел проведе три мащабни операции срещу територията – в периода декември 2008-януари 2009 г., през ноември 2012 г. и сега, през юли 2014 г. Докато не бъде вдигната блокадата, докато палестинците не получат независима държава, едно ново прекратяване на огъня ще бъде единствено временно примирие. Генерал Де Гол предсказа това на известната си пресконференция от 27 ноември 1967 г. след израело-арабската война: *„Окупацията върви ръка за ръка с потисничество, репресии, прогонване“*, тя поражда *„съпротивата* [която Израел] *определя като тероризъм“*.

Ален Греш

Le Monde diplomatique

Превод Павлина Колева

(3) Вж. „Vies et mort du tiers-monde“ (*Живот и смърт в Третия свят*), *Manière de voir*, № 87, юни-юли 2006, http://boutique.monde-diplomatique.fr.

(4) По тези събития вж. Mohammed Heikal, *Cutting the Lion's Tail. Suez through Egyptian eyes* (Да отрежеш опашката на лъва. Суец през погледа на Египет), Andre Deutsch, Лондон, 1986.

(5) Агресията на Франция, Англия и Израел, с подкрепата на САЩ, е прекратена благодарение на решителната намеса на Съветския съюз и социалистическия лагер като цяло. Той изпраща ноти, равнозначни на ултиматум, до агресорите, които са принудени да спрат нападението и да се оттеглят – *бел. на бълг. ред.*

(6) Jean-Paul Filiu, *Histoire de Gaza, цит. съч.*, с. 111, и необикновеното проучване на художника Joe Sacco, *Gaza 1956. En marge de l'histoire* (Газа, 1956 г. Встрани от историята) Futuropolis, Париж, 2009.

(7) Цитирано в *OLP, histoires et stratégies. Vers l'Etat palestinien* (ООП, истории и стратегии. Към палестинска държава), SPAG-Papyrus, Париж, 1983.

Призрачни държави в Близкия изток

Какво вещае разкъсването на Ирак?

Офанзивата на Ислямската държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ) изненада само онези, които са престанали да следят събитията в Ирак след изтеглянето на американските войски от страната. Негодната централна власт и прошиитската ѝ политика създадоха предпоставки за бунт на сунитите.

Питър Харлинг*

НЕОТДАВНА в северозападната част на Ирак едно сунитско джихадистско движение набра сила по поразителен, буквално театрален начин. Пиесата прилича на лош водевил – в страната има, така да се каже, скрит терорист в гардероба. Когато той изскочи на сцената, шиитският министър-председател Нури ал Малики се направи на стъписан, би тревога и викна на помощ своите приятели, за да изгонят джихадиста от къщата. А всъщност самият той бе приютил и хранил въпросния джихадист. Приятелите му, в случая иранците, добре знаят това, но са заинтересовани да участват в постановката, понеже терористът е чудесен параван за провиненията на онзи, който в крайна сметка си е техен човек.

През юни 2014 г. сунитски джихадисти, които действат под името Ислямска държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ, позната също като Дааш, от съкращението на арабски), превзеха почти без бой Мосул – втория или третия по големина град в страната, според различни източници. И докато апаратът за сигурност се разпадаше, бързо падаха и други селища от областта с преобладаващо сунитско арабско население. Иракската държава зарязваше военни съоръжения, сред тях и доставени от САЩ бойни превозни средства, изоставяше пленници – повечето задържани произволно, и дори оставяше на противника по някоя и друга отбрана плячка, като например близо половин милиард долара в местен клон на Централната иракска банка. Към сунитското движение се присъединиха и други, по-умерени въоръжени групи, които си приписаха заслугата за една (навярно преувеличена) част от споменатите победи. Сред местните жители, които не бягаха, някои дори приветстваха настъплението, като го наричаха *„освобождение“*, *„въстание“* и дори *„революция“*.

Кюрдите използваха случая, за да превземат друг голям град – Киркук, за контрола над който се борят от години срещу правителството в Багдад (районът е богат както на нефтени ресурси, така и на проблеми, свързани с идентичността). А да не забравяме и останалите местни малцинства. Това второ завоевание обаче остана почти незабелязано, тъй като всеобщото внимание беше привлечено от настъплението на джихадистите. По думите на Нури ал Малики, на шиитските му съюзници и конкуренти, на американската администрация и голяма част от медиите то било неудържимо. Всички се страхували да не би джихадистите да завземат и разрушат шиитските мавзолеи в Самара и да предизвикат нова религиозна война или пък да завладеят столицата и да основат голямо емирство върху обширни територии от Ирак и Сирия.

Реакцията на министър-председателя беше да свика обща мобилизация в своя лагер. Откликнаха няколко изтъкнати шиитски фигури, както и различни религиозни милиции, чието разрастване самият той толерираше. Иран изпрати подкрепления със задача да организират тези паравоенни контингенти и по всяка вероятност да се сражават редом с тях. САЩ пренасочиха два свои самолетоносача в близост до театъра на бойните действия, който от 2011 г. насам президентът Барак Обама се старае да напусне окончателно.

Междувременно липсват отговори на най-елементарни въпроси във връзка с този катастрофален провал. Как е възможно силите за сигурност, едни от най-многочислените в света, с един милион въоръжени бойци (при население от около двадесет и пет милиона души), да се изпарят така при наближаването на джихадистите? Как да се обясни относителната популярност на бойците за вярата, при положение че предшествениците им от типа на „Ал Кайда“ са оставили такива ужасяващи спомени за кланета по улиците на Мосул, когато през 2007 г. градът беше в техни ръце? Защо местните знатни сунити, като близката на Ал Малики фамилия Нуджайфи, не бяха способни да съберат макар и малка подкрепа, за да се окаже съпротива на джихадистите? И накрая, най-важното – каква е равносметката за министър-председателя с изтичащ мандат, който въодушевен от резултатите на неотдавнашните парламентарни избори, възнамеряваше да се кандидатира за трети мандат?

Ал Малики започна като второстепенен деятел на малката ислямистка шиитска партия „Ал Дауа“, като човек на компромиса. Той видимо не застрашаваше никого и затова през 2006 г. беше избран за министър-председател. По онова време гражданската война между сунитски въоръжени групи и шиитски милиции беше в разгара си. И едните, и другите произхождаха от съпротивителното движение срещу американската окупация, но растящото чувство, че се преследват взаимно, ги делеше. Премиерът Ал Малики подкрепяше шиитските милиции и ги използваше като подкрепления в борбата срещу сунитите.

Коренна промяна в образа и политическата стратегия на Ал Малики бе отбелязана през 2008 г., когато САЩ му дадоха възможност да излезе извън чисто религиозните рамки. Ставаше дума да сформира сунитска милиция, която съвместно с правителството да се бори срещу „Ал Кайда“ и едновременно с това да овладее все по-неуправляемите шиитски милиции. На практика личната заслуга на Ал Малики беше минимална, но той си спечели ореол на държавник, съумял да преодолее логиката на гражданската война, за да върне стабилността на своята страна.

Впоследствие продължи да се изживява като спасител, като създаде култ към своята личност, заемайки доста от символиката на Саддам Хюсеин. Този факт обаче сякаш не тревожеше шиитските му привърженици. На основание на страданието, за което се твърди, че е отговорен предишният режим, или под претекст, че иракският народ е крайно буен и „неуправляем“, те сякаш само чакаха появата на вожд, който да е подобие на бившия тиранин, но този път от тяхната вяра.

„Борбата срещу тероризма“ бързо се превърна в главен аргумент на Ал Малики и това му позволи да преследва едновременно разнообразни цели. Той успя да съсредоточи повече власт в ръцете си, да засили контрола си над огромния апарат за държавна сигурност, наследен от американските окупатори, и да го постави в услуга на политическите си интереси. От декември 2010 г. Ал Малики съвместява длъжностите министър-председател, главнокомандващ на въоръжените сили, министър на отбраната и министър на вътрешните работи. Опасенията от управленчески вакуум допринасяха за предотвратяването на всеки опит той да бъде заменен. Това му подсигури и достатъчна подкрепа от страна на САЩ и Иран. Откакто бе избран за президент през 2008 г., Барак Обама желаеше час по-скоро да изтегли войските си от страната. Техеран пък оценяваше положително факта, че начело на иракската държава стои човек, способен да се задържи на власт, който винаги внимава да не накърни интересите му.

Вярно е, че използването на „борбата срещу тероризма“ като предварително зададена политическа програма не е патент на Ал Малики. Почти всички негови колеги в арабския свят са я използвали като основание за най-страшни безчинства: в Сирия – Хафез Асад, бащата на настоящия президент, алжирските генерали през 90-те години, Муамар Кадафи в Либия или Зин ал Абидин бен Али в Тунис. В Йемен президентът Али Абдалах Салех, до падането му от власт през 2012 г., беше разработил система за безкрайно управление, която наред с всичко друго почиваше върху безкрайното експлоатиране на заплахата от „Ал Кайда“. Пред проявите на ненавист или разочарование и пред различните искания по време на бунтовете от т. нар. арабска пролет през 2011 г. почти всички засегнати режими се позоваваха на „борбата срещу тероризма“.

Иракският министър-председател обаче се отличи с прекалената употреба на описания способ. Той умишлено и систематично отчужди сунитите, отслаби и подкопа държавата, което е трудно обяснимо, тъй като сам заема силна позиция в нея. В Сирия по този начин през 2011 г. започна да действа Башар Асад, но това стана под натиска на широко народно бунтовно движение, поддържано от външни сили, които открито призоваваха да бъде свален от власт. Ал Малики реши сам, на своя глава, да не поддържа, дори да разтури наследените от САЩ сунитски милиции (често с преобладаващ племенен състав) и да крепи едни все по-религиозно ориентирани и корумпирани сили за сигурност. Всяка форма на опозиция от сунитска страна беше окачествявана като проява на „тероризъм“. И това даде ход на все по-голям брой произволни задържания и арести, както и на безчет издевателства.

Тактиката за самосъхранение на властта подкопа институционните основи на държавата

У иракските сунити, вдъхновени от бунтовете през 2011 г., напираше гневно възмущение, породено от отношението към тях. Негодуванието им обаче се охлаждаше от злополучната милитаризация на опозицията в Сирия, както и от болезнения спомен за поражението им в неотдавнашната гражданска война. От 2012 г. те организират мирни прояви, за да дадат израз на недоволството си. Първите демонстрации прераснаха в постоянни седящи протести по централните площади на сунитските градове в цялата страна. Исканията им неизменно бяха да се възстанови равновесието в държавата и те да получат право на пълноценно участие в нея. Ал Малики така и не ги чу. Постепенното увеличаване на бомбените атентати през същия период, вместо за предупреждение, му послужи като претекст да се затвори в своето упорство (1). Така употребата на насилие, която беше станала непопулярна в сунитските среди, малко по малко взе да си прокарва път и сред по-умерените слоеве.

Успоредно с това иракският премиер реши да се ангажира на страната на Башар Асад в сирийския конфликт, който тогава беше взел да добива верски облик и където режимът, сведен до своя алауитски компонент, се изправи срещу една сунитска опозиция. Ал Малики напълно спря да критикува репресивните действия на своя съсед, въпреки че те се засилваха под все по-ужасяващи форми, и поднови предложенията си за посредничество. Той разтвори широко границите за шиитските доброволци, тръгнали да се бият в Сирия в рамките на своеобразна „военна кампания“, дирижирана от Иран. Джихадистите, вярващи в предвещанието за края на света, не само започнаха да се движат безпрепятствено през багдадското летище или по магистралата за Сирия – две важни инфраструктури, плътно контролирани от правителствените сили – но и взеха да пропагандират религиозна ненавист, да манифестират по улиците и да се организират в милиции в самия Ирак.

По всичко личеше, че човекът, който претендираше да е сложил край на гражданската война, усърдно работеше за възкръсването на старите участници в нея. А какво мислеха за това влиятелните посолства на САЩ и Иран? Поне до кризата в Мосул те показваха удивително единодушие и гарантираха безусловната си подкрепа на иракското правителство. А междувременно сигналите за предстояща катастрофа се множаха. Въоръжаването на въоръжени сунитски групи и на шиитски милиции беше достатъчно основание за тревога.

Още по-сериозно предзнаменование за катастрофалния сценарий на днешен Ирак беше разпадането на държавните структури. Умението и сплотеността в службите на държавната сигурност отслабваха правопропорционално на тяхното политизиране от страна на Ал Малики, както и на толерантността му към вирлуващата там корупция, достойна за бананова република. Те бяха превърнати в инструмент за клиентелистко преразпределение на блага и услуги, а пък абсурдното участие на техни представители в последните парламентарни избори обяснява донякъде постигнатия от министър-председателя резултат.

Ал Малики ограничи ролята на парламента, измени с лека ръка на поетите обещания и се обгради с котерия използвачи. Така се лиши от политически лостове за преодоляване на кризите. Съдебната система, също водена за носа, не можеше да се намеси убедително. Нито един проект за икономическо развитие не се появи на бял свят заради системното разграбване на петролното богатство. С други думи, властта на Нури ал Малики държеше на приетата тактика за оцеляване, която обаче само подкопаваше институционните основи на една вече много разклатена държава.

Управници, които умишлено задълбочават разединението в обществото

Разбира се, това западане на държавата се оказа доста изгодно за мнозина в Ирак – както за политическите

(На стр.5)

* Специален съветник на „Интернешънъл Крайзис Груп“ за Близкия Изток.

(1) Вж. Фьора Алани, „Ирак - Сирия, една битка“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 9 януари 2014

Кюрдски Йерусалим в Киркук

Първите, които може би ще спечелят от хаоса в Ирак, са кюрдите. Те се възползваха от боевете, за да завземат град Киркук, който слятат за своя историческа столица. Ала мечтата за единна държава е все още далечна, тъй като кюрдите не могат да останат настрани от сътресенията в региона. Както в Ирак, така и в съседните страни, те са дълбоко разединени.

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
АЛАН КАВАЛ*

Кюрдски войник пешмерг на пост. БГНЕС/EPA

НА ПЪТЯ, който води от Киркук, преминал наскоро под контрола на силите на регионалното правителство на Кюрдистан, до Хауиджа, сунитско селище, където от няколко дни се развява знамето на Ислямската държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ), джиповете на кюрдския военен конвой рязко правят обратен завой. Шофьорът на първата кола, без да си дава сметка, е минал последния кюрдски контролен пункт и, преди да осъзнае грешката си, се е движил към противниковите позиции, разположени на по-малко от километър.

Границата е съвсем отскоро – обитателите на бетонните сгради на бившия пост на иракските сили за сигурност сега са други. Потъмнели от слънцето и праха, цветовете на федерален Ирак все още се виждат на една стена, но младите пешмерги (1) вече са забили своето знаме – знамето на Кюрдистан. На няколкостотин метра пътят минава под мост. Там е границата, която не трябва да се пресича – бойците на ИДИЛ чакат от другата страна. След два дни без стълкновения няма нужда да се дърпа дявольт за опашката. Леко въоръжени, бойците си почиват. Днес няма да има бой.

„Ние сме тук, за да гарантираме сигурността на кюрдските територии, от които иракската армия се изтегли, а не за да се намесваме в гражданската война“, заявява генерал Шерко Фатих, командващ кюрдските сили в района.

* Журналист.

Иракски Кюрдистан, който от края на войната в Персийския залив (1990-1991) фактически е извън контрола на властите в Багдад и получи конституционно признание на своята автономия след падането на Саддам Хюсеин, вижда как историческите му териториални въжделения се осъществяват благодарение на краха, който търпи в северната част на страната централното управление, доминирано от арабски шиитски партии.

Иракските въоръжени сили бяха разбити от офанзивата, предприета срещу Мосул и зоните, населени със сунити, от разнородния съюз на ислямисти, националисти и баасисти, който напредва по стъпките на ИДИЛ. Иракската армия остави след себе си бази, оръжия и вакуум, който пешмергите побързаха да запълнят в „спорните територии“. От 2003 г. главните кюрдски политически формации – Демократичната партия на Кюрдистан (ДПК) и Патриотичният съюз на Кюрдистан (ПСК) – конкурират централната власт в тази ивица междина земя.

Истинският фронт на новата война в Ирак е другаде – в градовете, завзети от сунитската групировка ИДИЛ. Нейните членове се сблъскват с бойци и доброволци, масово откликнали на призива за джихад, отправен от аятолах Али Систани, най-високопоставеният шиитски водач в Ирак. По периферията на тази междурелигиозна война кюрдите укрепват завоеванията си. Нова граница от хиляда и петдесет километра се простира от град Ханакин, недалеч от границата с Иран, до кюрдските зони на Сирия, застрашени от ИДИЛ, които преминаха след юли 2012 г. под контрола на сирийското крило на турската Кюрдска работническа партия (ПКК) – Партията на демократичния съюз.

По диагонала, който разцепва Ирак на две – от северозапад на югоизток, се редят като броеница контролни пунктове, които бележат новата граница между Кюрдистан и разбунтуваните зони. Макар да избухват редовно престрелки, не става въпрос за тотална война. Според бивш баасистки функционер от Киркук, който внимателно следи въоръжените групи в региона, *„общият им неприятел – централната шиитска държава – вече го няма в Северен Ирак. В интерес на кюрдите и арабите сунити е да запазят добросъседски отношения“*.

Износ на петрол през Турция

Доведеният до крайност конфликт на вероизповеданията в Ирак стана причина за нещо немислимо – арабските националисти сунити, една значителна част от групировките, които се присъединиха към ИДИЛ, смятат, че е необходимо известно разбирателство с кюрдите. *„Възможно е да стават сблъсъци и да има жертви, но това се дължи на факта, че сунитското движение не е единно и водачите му не могат да упражняват пълен контрол. На най-високо равнище гледат да няма големи поражения“*, обяснява активист, приближен до бунтовниците. Тази странна ситуация даде възможност да бъде удовлетворено главното искане на кюрдското движение в Ирак – контрола над провинцията и град Киркук, „кюрдския Йерусалим“ според националистическия речник. В този район живеят големи туркменски и арабски малцинства. От 2005 г. тяхната съдба зависи от член 140 (в крайна сметка неприложен) на иракската конституция, който предвиждаше преброяване и организиране на референдум за евентуално присъединяване към автономен Кюрдистан.

В Киркук оттеглянето на иракските войски само потвърди превъзходството на кюрдите, които имат мнозинство в провинциалния съвет след американското нахлуване през 2003 г. Те си присвоиха изоставеното оръжие и военна техника, вече упражняват монопола на силата и няма да се откажат от него, ако бъде направен опит за връщане на централната власт.

Така изчезват юридическите и институционните фикции, които уж трябваше да организират подялбата на властта между Багдад и Ербил, столицата на регионалното правителство на Кюрдистан в Ирак след падането на Саддам Хюсеин (2). Кюрдите, които през 2008 г. завзеха със сила част от огромното петролно находище в Киркук, сега могат изцяло да го използват. Ащи Хаврами, кюрдският министър на природните ресурси, обяви малко след иракското оттегляне, че се изграждат инфраструктури за изпомпване на петрола, който официално все още е под федерален контрол, за да се смесва с петрола, добит на територията на регионалното правителство. Износът вече международните пазари след това щял да се извършва самостоятелно през Турция. На 21 юни 2014 г. бе първата доставка на необработен петрол от Иракски Кюрдистан. Той бе изнесен през турското пристанище Джейхан за Ашкелон в Израел. Кюрдите, които са в силна позиция, вече могли да изтръгнат едно благоприятно споразумение от Багдад, чийто суверенитет върху цялата иракска територия е признат в международен план.

(1) Буквално „онези, които вървят пред смъртта“ – название, дадено на членовете на въоръжените сили на Иракска Кюрдистан в годините на партизанската война срещу централната власт.

(2) Вж. Vicken Cheterian, „Chance historique pour les Kurdes“ (Исторически шанс за кюрдите), *Le Monde diplomatique*, май 2013.

Чрез своя премиер Нечирван Барзани регионалното правителство се обяви за създаване на автономна арабска сунитска зона около Мосул. Грешно би било обаче да се прави заключението, че укрепването му като автономна общност изключва участието му на иракската шахматна дъска. Един от полюсите на политиката му си остава Багдад, наравно с Анкара и Техеран – заради иранското влияние върху шиитската политическа класа в Ирак. Кюрдските елити все още са заинтересовани да упражняват влиянието си в рамките на иракската държава. Дори в една среда, където границите се размиват и елементите на уравнението (държавни и недържавни образувания) се множат.

Разкъсани между Анкара и Техеран

Освен това иракските кюрди не са единно цяло, чиито действия да се определят от добре осмислена обща програма. Демократичната партия на Кюрдистан (ДПК) и Патриотичният съюз на Кюрдистан (ПСК) в известна степен са партии-държави със свои територии и свои въоръжени сили. Те преследват собствените си интереси и сключват понякога противоречиви съюзи. Така ДПК господства над сектора на горивата, което определя равнището й по дипломатическите позиции на Анкара заради амбициите на Турция в енергийната област. А ПСК, разкъсван от силни вътрешни разногласия, поддържа по-добри отношения с Иран и съответно с Кюрдската работническа партия (ПКК). Тя пък се противопоставя на влиянието на ДПК в турски и преди всичко в сирийски Кюрдистан, тъй като държи те да останат под контрола на местните й съюзници.

Макар ръководителите на двата лагера да се старяят да омаловажават разногласията, хаосът, в който затъва Ирак, само ги подхранва. Според генерал Джабар Явар, генерален секретар в Министерството на пешмергите на регионалното правителство в югоизточната част на Иракски Кюрдистан, ПСК доминира и си сътрудничи добре с федералната армия, която все още заема позиции на няколко десетки километра преди иранската граница. ДПК, която има надмощие в северозападната част, е склонна да търси общ език с някои от участниците в сунитското движение. Освен това Киркук със своите военни бази и ресурси се намира на границата между арабския Ирак и Кюрдистан, както и на разграничителната линия между зоните на влияние на ДПК и ПСК. Киркук, който след падането на стария режим беше под властта на ПСК, отново се превърна в обект на съперничество между двете главни кюрдски формации след изтеглянето на иракските войски.

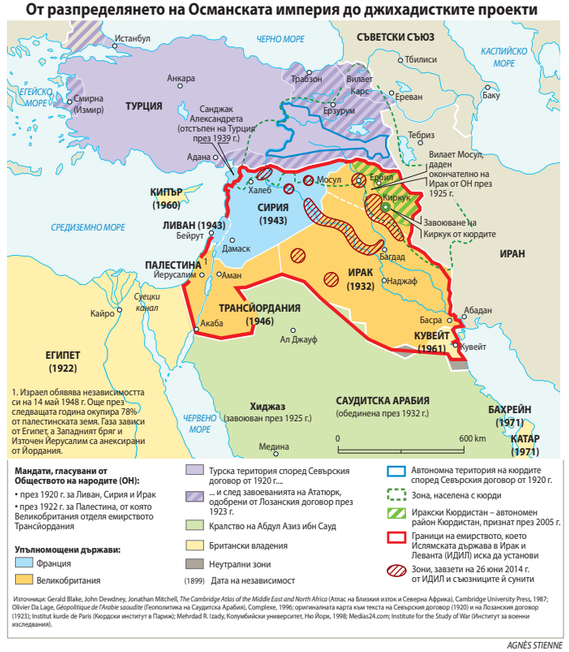
Нова граница не е ясно очертана линия

Тенденцията към раздробяване в териториите, за които в миналото имаше спорове с Багдад, сега още повече се засилва от разнообразното население. Към разделението между кюрди, туркмени и араби се прибавят религиозните различия. През тези три общности минава разделителната линия между шиити и сунити. В пролуките на упражнявания контрол по сигурността (съвместно или поотделно от ДПК и ПСК) действат милиции, основани на принципа „да бъдеш различен от другите“. В зависимост от връзките си те привличат и членове на бившите федерални сили за сигурност. Всяка една от тези въоръжени групи намира далечни съюзници срещу близките си неприятели.

Следователно новата граница на Кюрдистан не е ясно очертана линия, а разнородна, опустошена зона с контролни пунктове, анклави и гнезда, където различни власти, основани на първо място на силата, си сътрудничат или се игнорират, съперничат си или се бият едни с други. На десетина километра от центъра на Киркук, където живеят туркмени шиити, дава представа за тази реалност. Бешир, съседно село – също туркменско и шиитско, бе завзето неотдавна от членове на сунитски племена, заселени от режима на Саддам Хюсеин през 1986 г., после прогонени през 2003 г. от първоначалните жители. Благодарение на ИДИЛ те имат възможност отново да вземат земи и имуществото от съседите си. По тихите улици на Таза вървят въоръжени младежи, отиват към джамията. Там, във военна униформа и с тюрбан на главата, местният представител на аятолах Систани призовава мъжете да станат мъченици и да отвоюват Бешир.

На двора могат да се видят побелели членове на шиитската партия „Ал Дауа“, които в миналото са емигрирали в Иран, откъдето са се върнали подстригани и с бради на „пазители на революцията“. Те отиват на събрание, председателствано от командири от бригадите „Бадър“, които координират действията си с шиитските милиции, създадени преди шест месеца от централното правителство. На няколко километра оттам съветски танк и няколко бронирани коли, присвоени през 2003 г. от пешмергите на ПСК в казармите на Саддам Хюсеин, и стотина кюрдски бойци са заели позиция на канала, който разделя Таза и сунитските сили. Те контролират моста, който води към другата страна. Делегация на ПКК е окачила знаме на моста с лика на своя водач Абдула Йоджалан, който лежи в турски затвор.

От разпределянето на Османската империя до джихадистките проекти

Източници: Gerald Blake, John Dewdney, Jonathan Mitchell, *The Cambridge Atlas of the Middle East and North Africa* (Атлас на Близкия изток и Северна Африка), Cambridge University Press, 1987; Olivier Da Lage, *Géopolitique de l'Arabie saoudite* (Геополитика на Саудитска Арабия), Complexe, 1996; оригиналната карта към текста на Севърския договор (1920) и на Лозанския договор (1923); Institut kurde de Paris (Кюрдски институт в Париж); Mehrdad R. Izady, Колумбийски университет, Ню Йорк, 1998; Medias24.com; Institute for the Study of War (Институт за военни изследвания).

AGNÈS STIENNE

По-нататък, покрай този воден път, широк десетина метра, палатка на Върховния комисариат на ООН за бежанците пази от слънцето десетина въоръжени юноши под знаме във възхвала на Али (3). Младеж, който през 2003 г. е бил едва на 10 години, носи на рамо „Калашников“, модифициран така, че да прилича на американски автомат. Облечен във военни дрехи и фланелка мента на „Олимпик“ (Лион), той се снима заедно с полицай дезертьор, откликнал на призива на аятолах Систани да вземе оръжие, докато в далечината отекват изстрели по неизвестна мишена.

(3) Зет на пророка Мохамед, почитан от шиитите.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

LE MONDE DIPLOMATIQUE
ОТ АРХИВИТЕ НА

АПРИЛ 2003

„Искам Мосул“, казал Лойд Джордж

АНРИ ЛОРАНС*

През 1916 г. в разгара на световната война Париж и Лондон преговарят за разпределянето на Османската империя. Първоначалната скица е одобрена от дипломатите Франсоа Жорж-Пико и Марк Сайкс. Близкоизточните граници, очертани от победителите след приключването на конфликта, в крайна сметка ще са различни. Тази подялба обаче е известна под името „споразумение Сайкс-Пико“. Извадки.

МОРИС Хенки, секретар на британското правителство, ще отбележи в своя дневник на 11 декември 1920 г.: „Клемансо и Фош прекосиха *[морето]* след примирието и им бе даден голям военен и обществен прием. Лойд Джордж и Клемансо бяха заведени в посолството на Франция... Когато останаха сами, Клемансо каза: „Добре. За какво искате да разговаряме?“ „За Месопотамия и Палестина“, отговори Лойд Джордж. „Кажете ми какво искате?“, попита Клемансо. „Искам Мосул“, отговори Лойд Джордж. „Ще го имате“, рече Клемансо. „Нещо друго?“ „Искам и Йерусалим“, продължи Лойд Джордж. „Ще го имате“, отвърна Клемансо.

Разделянето на Близкия изток на няколко държави (...) се извършва против волята на населението и с помощта на една либерална реторика, обезсмислена от прибягването до сила. В сравнение с политическото развитие през последното десетилетие на Османската империя, когато чрез привличане на елита и установяване на избирателна система (естествено несъвършена) се прокарва пътят за истинско политическо представителство, френско-английският авторитаризъм представлява голяма крачка назад.

Това териториално разделение просъществува главно защото новите столици и техните ръководни класи съумяха да наложат властта си върху новите страни. Но събитията от 1919-1920 г. са възприети като предателство спрямо поетите ангажименти, и най-вече спрямо правото на народите да разполагат със себе си. Преди всичко тези събития лишиха местните елити от една предначертана съдба. Когато арабският национализъм се отприщи, той не призна това разделение за законно и призова да се създаде единна държава – панацея за всички злини в региона. Така върху реалните държави се стовари печатът на нелегитимността и те бяха трайно разклатени. Създаването на общ дом за евреите въвлече региона в спирала от конфликти, която далеч не е приключила.(...)

* Професор в Колеж дьо Франс.

Какво вещае разкъсването на Ирак?

(От стр. 3)

съюзници на министър-председателя, които получаваха своя дял от облагите, така и за съперниците му, които се надяваха в дългосрочен план то да засегне и самия им противник. Иран, шиитските милиции и кюрдското регионално правителство имаха интерес Багдад да бъде възможно най-слаб и податлив на влияние. Що се отнася до САЩ, те сякаш отсъстваха – „стратегията им“ за изтегляне и приключване на десетгодишната военна окупация се състоеше в това да си затварят очите пред всичко, което може да ги забави, и да стискат палци.

В крайна сметка колкото повече Ал Малики проявяваше пристрастност и некадърност, толкова повече се проваляше, но укрепваше позицията си. В края на 2012 г., преди сунитското протестно движение да се разрасне, перспективите той да бъде преизбран изглеждаха ограничени. Ясно личеше унинието в самите шиитски среди – по онова време обстановката в страната беше относително стабилна, но сякаш нямаше никакъв напредък. Година по-късно обаче, тъкмо когато Ирак отново гореше и кървеше и отново загиваха по около хиляда души на месец, като през зловещите 2006-2007 г., изведнъж рейтингът на първия управник се покачи стремглаво. Дори след превземането на Мосул не беше сигурно дали Ал Малики ще падне от власт – шиитите стегнаха редици до него, Иран му засвидетелства вярност, а страхът от вакуум се засили, включително у онези с по-неясна позиция.

Сегашната криза повдига редица въпроси. Би било погрешно обаче да не погледнем и отвъд очевидните изводи, а именно към отговорността на американците за катастрофата. Те отъждествиха проблема с личността на Нури ал Малики и го сведоха до заплахата от „тероризъм“. Съществуващият въпрос обаче, който едва се обсъжда, е по какъв начин се упражнява властта и каква е същността на институциите. Личността на министър-председателя е от второстепенно значение – този сложен контекст не само обуслови поведението му, но и го възнагради за постъпките му. Така например, когато през март 2014 г. Нури ал Малики организира голяма международна конференция, посветена на „борбата срещу тероризма“, ООН присъства на спектакъла и ръкопляска.

Злото всъщност е регионална напаст. Колкото повече Башар Асад преуспява със стратегията си на затлачване на положението, толкова повече той самият се налага като част от решението, а не от проблема. Маршал Абдел Фатах ал Сиси официално управлява Египет от юни т.г. Схващането му за политиката е близко до това на офицер от военното разузнаване, но фактът, че е избран за президент (и тук отново се намесва неизменният страх от политически вакуум), изглежда достатъчен, за да получи картбланш от външния свят. В Бахрейн управляващата кралска фамилия не прави никакви отстъпки, но няма никакви последствия.

Този разпространяващ се тип управление е скъсал безвъзвратно с всякаква амбиция за ръководене на ниво национална държава. Режимите дори не правят опит (с идеологически, икономически или репресивни средства) да преодолеят разделението в страните си. Напротив, използват тези разломи, изострят и задълбочават пукнатините и се стремят да създават конфликти. Като радикализират част от обществото, заздравяват позициите си в друга част от него и така си спестяват изработването на каквато и да било конструктивна програма. Страхът от онова, което би могло да ги замени, ги държи на власт. Тези режими подкопават суверенитета на институциите, лишават ги от самостоятелност, поставят ги под своя зависимост и така представят себе си като незаменими. След това тръгват да „се продават“ в чужбина в името на „войната срещу тероризма“, парадирайки, че са „демократично“ избрани. А всъщност дължат поста си на истеричния вот на една част от обществото и печалния бойкот на друга.

Ирак е нагледен пример за това до какво в крайна сметка води този вид управление. Следва да си зададем въпроса: защо, по дяволите, да влизаме в такава игра?

ПИТЪР ХАРЛИН
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

CÉCILE MARIN

Въздушна катастрофа

Мистерията около

Новият италиански премиер Матео Ренци реши да разсекрети архивите от 70-те и 80-те години, две десетилетия, изпълнени с насилие и интриги. Семействата на 81 жертви на самолетната катастрофа над Устика, загинали без ясна причина, отдавна чакат достъп до секретните документи. Франция, която е начело на заподозрените, също се кани да сътрудничи на италианското правосъдие, за да се разкрие тази загадка с геополитически измерения.

Разследване на Андреа Пургатори*

На 27 юни 1980 г. в 20,08 ч самолетът DC-9 на компанията „Итавия" (1) излита от Болоня със сто и тринадесет минути закъснение. На борда се намират четирима души екипаж и седемдесет и седем пътници, между които тринадесет деца. След като прелита веригата на Апенините, той поема по въздушния коридор „Амбра 13", който през Тиренско море води до крайната цел на пътуването – Палермо. Видимостта е чудесна и радиовръзката тече нормално. Но в 20,59 ч на записа се чува как внезапно командирът на самолета се обръща към втория пилот с възклицанието „Гуа", може би за да каже „Гуарда!" (на италиански: „Виж!"). Никой няма да узнае. С това връзката е прекъсната и сигналът на радара се губи над малкия остров Устика, разположен на шестдесет километра от Сицилия. Самолетът DC-9 се чупи на три части и потъва в морето на три хиляди и седемстотин метра дълбочина.

Така започва една партия покер, чиито карти се манипулират от правителствата, военните и тайните служби на четири държави (Италия, Франция, САЩ и Либия). Мъчителна партия със срамен залог – да се скрие истината за експлозията във въздуха на един пътнически самолет и смъртта на неговите осемдесет и един пътници. Това е тайната, позната в Италия като „масовото убийство над Устика".

През 2013 г. две дела за гражданска отговорност на Италианския касационен съд се произнесоха със заключение, че експлозията е причинена от ракета въздух-въздух, без да се посочва националността на самолета изтребител, който я е изстрелял. Италианската държава е осъдена да плати 100 милиона евро обезщетение на семействата на жертвите за това, че не е защитила както трябва въздушното си пространство. Според магистратите ракетата най-вероятно е била предназначена за либийския лидер Муамар Кадафи, а „следите" водят към един-единствен заподозрян – Франция.

На това навеждат уликите, следите, лъжите и показанията на сериозни свидетели. Така например, на 25 юни 2007 г., три години преди смъртта си, бившият президент на италианската република Франческо Косига направи сензационно изявление по държавното радио и телевизия „Скай": *„Французите знаеха, че самолетът на Кадафи трябва да мине* [по това трасе]. *Но атентатът се е провалил, защото ръководителят на SISMI* (2) *генерал* [Джузепе] *Сантовито е уведомил* [за намеренията на французите] *малко след отлитането и самолетът е решил да поеме обратно. Французите забелязали самолет, който се движел малко зад DC-9 с надеждата да остане скрит за радарите. Именно те с изтребител на военноморските сили изстрелват ракетата…"*

Десетките съдебни искания, изпратени от Италия до другите замесени държави, не бяха получили отговор допреди няколко седмици и това засили още повече подозренията. Преди няколко месеца Белгия отговори на съдиите, че поради причини, свързани с *„националната сигурност"*, няма да предаде никаква информация нито за драмата над Устика, нито за изтребителите си, на установка във военновъздушната база „Солензара" в Корсика. Мария Монтелеоне и Ерминио Амелио, магистрати от римската прокуратура, са установили имената на петнадесет военни, служили по онова време в „Солензара". Френските власти, които дълго време твърдяха, че не могат да ги открият, най-сетне приеха да отговорят на магистратите. Първото изслушване на бивши френски военни се състоя през април т.г. За пръв път, тридесет и четири години след трагедията, те потвърдиха, че същата вечер на 27 юни 1980 г. базата „Солензара" не е била приключила полетите в 17 часа, а късно през нощта. Трудно е да си представим, че техните показания не са били предварително одобрени от френския министър на отбраната, който досега категорично и официално отхвърляше подобна възможност. Още по-показателно е, че френските магистрати позволиха на италианските си колеги и втора серия от изслушвания на свидетели, като подчертаха, че са *„разположени"* да нарушат всякакви *„държавни тайни"* и да сътрудничат конкретно в разследването.

Този обрат може да бъде от решаващо значение за разгадаване на международната интрига, която прикрива една ненаказана военна операция, извършена в мирно време, по време на изключително силно политическо и военно напрежение в Средиземно море. И както в *Убийство в Ориент експрес* на Агата Кристи, зад ръката на предполагаемия убиец могат да бъдат открити други виновни.

Вечерта на катастрофата въздушните контрольори на летището „Рим-Чампино" (всички военни по онова време) видели на екраните на своите радари следи от няколко изтребителя над Устика. Те излитали от морето и отново се връщали в същата точка, сякаш кацали на самолетоносач. Предположили, че са замесени самолети на Шести американски флот и се обадили за повече информация в посолството на САЩ. Не знаели, че междувременно генерал Сантовито е изпратил на френския си колега Александър дьо Маранш, директор на Службата за външна документация и контрашпионаж (3) (SDECE), спешен телекс (впоследствие неоткриваем, както и последвалия отговор), в който пита: *„Какво направихте?"* Това твърди Франческо Пациенца, дясна ръка на Сантовито, присъствал на среща между него и Маранш, чиито показания присъстват в доклада за разследването. Оформя се международна интрига, а убиецът и съучастниците му започват да унищожават доказателства.

На 28 юни сутринта картите вече са раздадени, партията покер може да започне. Посолството на САЩ обявява, че не се интересува пряко от катастрофата, макар през нощта да е получило телеграма от помощник държавния секретар Уорън Кристофър, в която той пита дали сред пътниците на DC-9 има американски граждани. Италианската армия изказва предположение за техническа повреда, а същевременно продължава да издирва записи от радарите за въздушното пространство над Устика. Полковник Кадафи пък нарежда на своето посолство в Италия да публикува изненадващ некролог в памет на жертвите от катастрофата.

В края на 70-те години ситуацията в Средиземно море е много напрегната. С подписването на споразумението от Кемп Дейвид през 1977 г. и признаването на Израел египетският президент Ануар Садат извършва исторически поврат, като излиза от съветската зона на влияние. Москва не му прощава, Кадафи също. Либийският ръководител е смятан за най-върл противник на Запада. В списъка на „негодниците" той заема мястото, което впоследствие се падна на Саддам Хюсеин, а след него – на Осама бин Ладен, тоест челното.

Напрегната обстановка около Кадафи

Арсеналът на Кадафи предизвиква опасения. С приходите от петрола той е купил самолети „Мираж" от французите, изтребители-бомбардировачи „Миг" и ракети „Скуд" от СССР. Кадафи съзнава ролята си на обикновена пешка в конфликт с далеч по-голям обхват и се възползва от него, като хвърля масло в огъня. Същата 1980 г. изпраща армията си в подкрепа на чадския президент Гукуни Уедей срещу противника му Хисен Хабре, подкрепян от Париж. В замяна на това Уедей е обещал обединяване на Чад с Либия. Честите конфликти с френските специални части бързо се превръщат в необявен, но кръвопролитен конфликт. До такава степен, че президентът Валери Жискар д'Естен се страхува да не загуби не само чадските залежи на уран, но и авторитета си в африканската сфера на влияние, няколко месеца преди президентските избори през май 1981 г.

През 2011 г., в книгата *Международна интрига* (4), написана съвместно с Джовани Фазанела и посветена на френското мълчание за трагедията над Устика и опита за елиминиране на Кадафи, съдията Розарио Приоре, разследвал в продължение на десет години убийството на пътниците на DC-9, свидетелства за френските обструкции: *„Както Жискар д'Естен, така*

---

* Бивш главен репортер на *Кориере дела Сера*, в момента сътрудник на „Хъфингтън пост". От самото начало следи събитията около катастрофата на самолета DC-9. Автор на *Ustica. Storia di un'indagine* (Устика. Разказ за едно разследване), Plus, Пиза, 2006.

(1) Частна самолетна компания, фалирала през 1981 г. след катастрофата.

(2) Службата за военно разузнаване и сигурност (SISMI), преименувана впоследствие на Агенция за информация и външна сигурност (AISE). Италианските тайни служби.

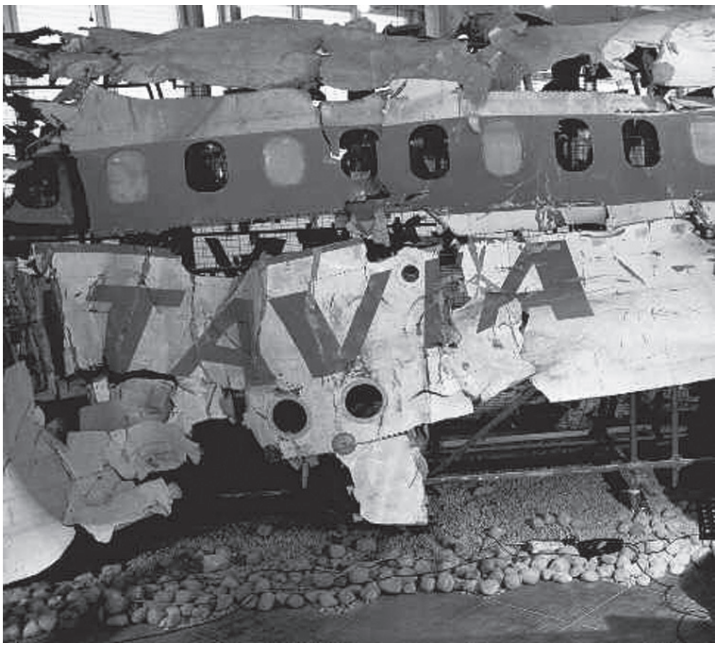
(3) Френски служби за външно разузнаване, преименувани на DGSE през 1982 г.

(4) Giovanni Fasanella, Rosario Priore, *Intrigo internazionale* (Международна интрига), Chiare lettere, Милано, 2010.

(5) Срещата е проведена отделно от разпита на Маранш от съдията следовател Приоре във връзка с атентата срещу папа Йоан-Павел II през май 1981 г.

ИЛИ СВАЛЕН САМОЛЕТ?

самолетната катастрофа над Устика

Снимките към материала са от Сдружението на семействата на жертвите на масовото убийство над Устика. Постоянна изложба на Кристиан Болтански в Музея в памет на Устика, открит през 2007 г., включва предмети, принадлежали на жертвите.

и [Франсоа] *Митеран мълчаха като риби и настояваха за пълна защита на държавната тайна, независимо от политическата окраска на замесените в случая правителства. Успях да извлека някои ценни сведения от дългия си разговор* (5) *с Мараниш.* (…) *Той ми каза, че разследванията във Франция така или иначе не биха дали резултат, тъй като, ако службите са се опитали да предприемат операция срещу Кадафи, те ще са се погрижили да не остане никаква следа. Но той пожела също да уточни, че според него на либийския ръководител трябвало да бъде отнета възможността да вреди, а това задължение се падало на няколко правителства.“*

Ролята на Италия във всичко това? Тя се колебае между американския си съпруг и либийския си ухажор. 40% от енергийните ѝ нужди зависят от Триполи и изпълнява поръчки за милиарди, а двадесет и пет хиляди нейни граждани работят на обекти, предназначени да укрепят Джамахирията – т.е. режима на Кадафи, поради което правителството не може да си позволи да дразни полковника. Подчинява се на неговия диктат. Твърди се, че SISMI на два пъти му спасила живота – по време на военния метеж в Тобрук през август 1980 г. и когато го предупреждава за предстоящата бомбардировка на Триполи и Бенгази, заповядана от американския президент Роналд Рейгън през 1986 г.

Вместо благодарности, Кадафи отправя чрез своя посланик заплахи срещу италианския министър на външните работи, че ще врътне кранчето на петрола, и изисква информация относно противниците си, намерили убежище в Рим и Милано. SISMI му я предоставя. Полковникът вече е придобил 13% от акциите на автомобилната компания „Фиат“, купил е хиляди хектари земя, заводи, сгради. Започва да изпраща убийци, за да елиминират противниците му в изгнание. Един от тях, Азедин ел Хедейри, е повален на 11 юни 1980 г. на миланската гара. Американците побеснели, убитият бил информатор на ЦРУ, но SISMI не знаела.

И това не било достатъчно. Полковникът изисква, след ремонт в Баня Лука (бивша Югославия), неговите изтребители „Миг“ да се завърнат в Либия през въздушните коридори над Тиренско море, вместо над Адриатическо. Иска да изпробва противовъздушната отбрана на френските бази в Корсика („Солензара“) и да покаже на Шести американски флот, че му е възможно да прелети над неговите кораби, разположени в залива на Неапол, както и над военновъздушната база на НАТО в Сигонела (Сицилия). За тази цел трябва да наложи на италианската противовъздушна отбрана да си затвори очите. Пак успява. Контрольорите получават устна заповед да заличат всякакви следи от преминаването на „вражески“ либийски изтребители, за да се избегне обявяването на тревога в интегрираната система за отбрана на НАТО. Това е недопустимо нарушение, отказ от принципа на национален суверенитет. Но най-вече оскърбление за съюзниците на Италия – Франция и САЩ.

Невероятен официален сценарий

През март 1994 г. в архива на базата на SISMI във Верона, отговорна за разузнаването към командването на Пета съюзническа тактическа въздушна база на НАТО във Виченца (Венето), странен пожар унищожава повече от две хиляди документа, свързани с периода 1975-1989 г. В папките, пощадени от огъня, съдия Приоре открива „строго секретни“ и „секретни“ документи, които са описани в протоколите на парламентарната комисия за разследване на трагедията над Устика. Документите отпреди 27 юни 1980 г. свидетелстват за острата реакция на Франция срещу нарушението на междусъюзническия договор: следващият „Миг“, който прелети над Тиренско море, ще бъде свален, предупреждават френските служби. Други, от по-късна дата, определят свалянето на DC-9 от французите като грешка, но отбелязват, че тя съответства на известния сценарий, който предвижда да бъдат унищожавани либийските самолети, прелитащи по трасето.

Да се върнем назад. На 18 юли 1980 г. италианското министерство на отбраната съобщава, че либийски „Миг“ е паднал в планината Сила в Калабрия. Двама лекари от Кротоне са повикани да направят аутопсия на пилота. Той носел комбинезон и ботуши на италианските военновъздушни сили, възможно е да е бил сред либийските пилоти, обучавани в базата на италианските ВВС в Галатина, Пулия. Аутопсията е била извършена на гробището в Кастелсилано, в присъствието на униформени старши офицери и агенти на тайните служби, които правели снимки. Състоянието на трупа не будело съмнение – този човек не е умрял на 18 юли, а поне три седмици по-рано. Почти сигурно на 27 юни вечерта, в деня на масовото убийство над Устика.

Анкетната комисия, оглавявана от офицер, назначен по-късно за началник щаб на военновъздушните сили, стига до заключението, че след излитане от Бенгази пилотът е получил инфаркт. Самолетът продължил полета си на автопилот до Калабрия, а след като горивото свършило, се разбил.

Невероятен сценарий, като се има предвид, че на 18 юли десетки кораби и самолети на НАТО се намират в Йонийско море за участие във военно учение, кръстено „Демон Джам“, за отработване на действия срещу вражески, т.е. либийски нарушения. Междувременно медицинският доклад за вероятната смърт на пилота на поранна дата изчезва, както и пробите, взети от трупа *„в напреднал стадий на разлагане“* и занесени в Рим.

Но това не е всичко. Отломките на изтребителя „Миг“ са осеяни с дупки от снаряди на самолетни картечници. Един подофицер ги забелязва, но начаниците му не им обръщат внимание. Когато Приоре научава за това, ВВС се оправдават, че е стреляно по-късно, с цел да се провери здравината на корпуса на този „Миг“. Макар че няколко свидетели, наблюдавали събитието от различни краища на Калабрия, твърдят, че са видели на 27 юни изтребител, преследван от самолети, които стреляли по него с картечниците си, сякаш са изчерпали запасите си от ракети въздух-въздух. И въпреки че шефът на представителството на ЦРУ в Италия – Дуейн Клеридж, докладва, че е извършил оглед на изтребителя „Миг“ четири дни преди официалното откриване на отломките му (факт, който е описан в записка от 14 юли 1980 г. в бележника на генерала, оглавявал тогава тайните служби на ВВС), пред съда той отрича този факт.

Най-вероятната хипотеза е, че изтребителят „Миг“ е участвал във въздушно сражение, сам или заедно с друг самолет, и се е опитал да избяга към летището на Кротоне. Според разследванията на съдията следовател, капитанът на карабинерите на това летище – Винченцо Инцолия, бил осигурил в нощта на катастрофата спешен резерв от гориво, вероятно предназначено за бягащия либийски „Миг“.

Второ връщане назад или историята на едно невъзможно разследване. Записи от радарите, преписки, служебни заповеди с имената на контрольорите, дежурили пред екраните вечерта на 27 юни – всичко е изчезнало, а документите и показанията, които биха позволили да се възстанови случилото се в небето над Устика, са малко. И все пак, през ноември 1980 г. запис от радара на „Рим-Чампино“ дава важна информация. Джон Мейсидъл, следовател от Федералната въздухоплавателна администрация (американската агенция за гражданска авиация), обяснява на италианските магистрати, че двата сигнала, появили се на радарите близо до DC-9 малко преди катастрофата, принадлежат на военен самолет. Мейсидъл знае какво говори. Той е бивш летец на изтребител, а през 1986 г. води разследването на експлозията на американската космическа совалка „Чалънджър“. Джон Тренсю, военен консултант в Пентагона, потвърждава казаното от Мейсидъл. В предаването „Панорама“ на Би Би Си през 1982 г., той твърди, че DC-9 е бил ударен от ракета въздух-въздух, изстреляна от изтребител срещу гражданския самолет, с една класическа маневра за въздушна атака.

Тези данни предизвикват обрат в следствието. На преден план излиза хипотезата, че DC-9 е бил свален по погрешка. Тази истина е неудобна и трудно обяснима. От коя националност е изтребителят, извършил атаката? И защо? САЩ, най-заподозрените, твърдят, че нямат какво да крият. Но когато дават обяснения за действията на самолетоносача *Саратога,* се оплитат в поредица от противоречия. Според Пентагона самолетоносачът се е намирал в Неаполския залив с изключени радари, за да не заглушава честотите на италианската телевизия. Американски самолетоносач с изключени радари точно същия ден? После става ясно, че записите от помощните радари са предадени на командир от Шести флот, който се явил на борда на 28 юни сутринта, след което същите изчезнали. Същото се случило и с оригинала на бордовия дневник. Унищожен и пренаписан на чисто, той не съдържа никакви особени забележки. Трудно е да се повярва, че това, което става в небето над Устика, е могло да остане незабелязано от Шести флот, който се е намирал практически под мястото на събитието. Може следователно да се подозира непряко участие на САЩ, най-малкото като стремеж да се покрие Франция.

На второ място сред заподозрените, Франция отвръща сухо, че не е разполагала с военноморски сили в района на трагедията (според Министерството на отбраната самолетоносачът *Клемансо* бил в открито море срещу Тулон, а *Фош* – в пристанището), нито със самолети в небето над Устика. Изтребителите от базата „Солензара“ били прекратили полетите си в 17 часа.

Но записите на радара в Поджо Балоне на тосканското крайбрежие, недалеч от Гросето, които не са станали обект на методичното унищожаване на доказателствата, показват друго. На тях ясно личат следи от изтребители, излитащи от „Солензара“ след полунощ. Два от тях дори се отправят към южната част на Тиренско море малко преди драмата. Защо е тази лъжа? Отговор могат да дадат контрольорите от Поджо Балоне. Но когато магистратите решават да ги разпитат, вече е късно. Офицерът, командвал базата на 27 юни, е починал от инфаркт на 9 май 1981 г., на 38-годишна възраст. Подофицерът, дежурил пред екрана, се е самоубил на 30 март 1987 г., като се е обесил на едно дърво. В деня след масовото убийство споделил пред жена си и сестра си, че предишната вечер Италия била *„на косъм от войната“.*

(На стр.8)

LE MONDE diplomatique
българско издание

Мистерията около самолетната катастрофа над Устика

(От стр. 7)

Самоубийства, внезапни заболявания, инциденти – подозрителните смъртни случаи, последвали масовото убийство, са двадесетина. Най-странните са свързани с радара на Поджо Балоне и базата при Гросето. Съдиите откриват, че обесилият се радарен техник току-що се бил завърнал изключително притеснен от Франция, след обучение за военни радиолокационни техници. Той бил убеден, че го преследват специалните служби на Маранш, които смятали, че е един от посветените в истината за драмата над Устика.

Те откриват също, че през нощта на 27 юни DC-9 е бил забелязан от изтребител F-104 от базата в Гросето, управляван от двама опитни летци: Иво Нутарели и Марио Налдини. Според серия от официални доклади на НАТО, в които се разшифроват записите от радарите (първият доклад е предаден на 2 октомври 1997 г. на съдия Приоре от юридическия съветник на Организацията, Балдуин де Витс), двамата пилоти, след като засекли други самолети, поели назад и отправили сигнал за бойна тревога, както предвижда наръчникът на Атлантическия алианс – трикратно прелитане над базата и три натискания на копчето на радиопредавателя без говорене (процедура „squawk“). Но и те не могат да бъдат разпитани. Нутарели и Налдини загиват през 1988 г. в Рамщайн в Германия при сблъскване по време на авиоспектакъл на италианския отряд за акробатична авиация „Трицветни стрели“.

Възпрепятствано следствие, унищожени доказателства

Останките на DC-9 могат да доставят ценна информация, но на молбата на съдията да бъдат извадени от морските дълбини Министерството на правосъдието отговаря, че необходимите за това 6 милиарда лири са прекомерно голяма сума. Въпросът е уреден през 1986 г. от премиера Бетино Краксси, след спречкване с президента на републиката Косига. В отговор на писмото на държавния глава, който след среща със сдружението на семействата на жертвите, председателствано от г-жа Дария Бонфиети, призовава да се изясни напълно въпросът за катастрофата, Краксси заявява, че ако някой знае истината, то това е самият г-н Косига, който е бил министър-председател по време на събитието. В края на краищата обаче намира необходимите пари. Възлага операцията на Френския институт за морски изследвания (IFREMER), който изважда на повърхността само част от самолета. Решението е критикувано от новия шеф на SISMI, адмирал Фулвио Мартини, който информира Министерството на отбраната за *„връзките на IFREMER с френските тайни служби“*. Председателят на института Пиер Папон отхвърля високомерно това твърдение на 17 юни 1987 г. пред парламентарната анкетна комисия за катастрофата, като уточнява доста учудващо, че *„да се хвърли съмнение върху почтеността на IFREMER, означава да се постави под въпрос почтеността на френското правителство“*.

Още десет години и втора операция по изваждане на останките на самолета са необходими, за да се сглоби целият DC-9 в един хангар. Но усилията се оказват безплодни. Едни от експертите поддържат хипотезата за обстрелване с ракета, други смятат, че става дума за експлозия на бомба в тоалетната на самолета. Съдията следовател Приоре отстранява двама от експертите, след като открива, че са се споразумели с висши командири на италианските ВВС. Сценарият за бомба, на който залагат генералите, не е убедителен. В остатъците от тоалетната, където мивката и шкафчетата са непокътнати, не е открита никаква следа от експлозив. Може ли бомба да разруши основни структури на самолета, без да засегне части, разположени на няколко сантиметра от мястото на взрива? Освен това, DC-9 излита близо два часа след предвидения час. Бомба с часовников механизъм би избухнала, докато самолетът е още на пистата в Болоня. В резултат на това генералите са подведени под съдебна отговорност за унищожаване на доказателства.

Вече сме в 2007 г. На 10 януари подсъдимите, осъдени на първа инстанция, са оневинени от касационния съд. Решението е посрещнато с бурни ръкопляскания в съдебната зала. Но спокойството на генералите не трае дълго. Няколко месеца по-късно Косига, когото военните смятат за важен съюзник в прилагането на стратегията им да се отрича всякаква отговорност, прави известната си декларация. Той твърди, че е настъпил моментът да се каже истината, и обвинява Франция. Според него DC-9 е свален от изтребител на самолетоносача *Клемансо*, чийто пилот, разбрал за грешката си, се самоубил.

Не за пръв път бившият държавен глава на Италия прави подобни потресаващи изявления. През 1990 г. в Единбург, пред четиридесетина журналисти и още толкова чаши уиски, той гордо заяви, че е сред „защитниците“ на „Гладио“. Става дума за италианския клон на тайната паравоенна структура, наречена „Stay Behind“, създадена от НАТО след Втората световна война, с цел да предотврати опасността от възход на комунизма и за да противодейства на евентуално нападение на силите на Варшавския договор срещу държавите от Западна Европа (6). Но как е реагирал като министър-председател на масовото убийство над Устика?

Тридесет и четири години мълчание

Капитан първи ранг Жан дьо Лафоркад, тогавашен командир на *Клемансо*, можеше да вземе отношение по декларацията на Косига. Но френските власти предпочетоха мълчанието и лъжите. Свидетелство за това е безапелационното твърдение, че базата „Солензара“ прекратила дейността си в 17 часа. Не само италианските радари разкриват, че полетите са продължили повече от седем часа след предполагаемия час на затваряне на базата. Съществуват преки свидетелства, като тези на генерала на карабинерите Антонио Боцо, който случайно се намирал на почивка в близък до базата хотел заедно със съпругата си, брат си и снаха си. През нощта на 27 юни 1980 г. неговият сън бил смутен от шума на постоянно излитащи и кацащи изтребители. Наличието на тези полети е потвърдено и в доклад на НАТО от 1997 г. (7), който обаче не уточнява националността на самолетите, под претекст че Франция не е член на военната организация на Алианса. Свидетелства обаче за следи, съвпадащи с тези на радара в Поджо Балоне.

Този доклад на НАТО е от решаващо значение за изясняване на логиката на драмата. Той потвърждава присъствието на неизвестен самолетоносач (френски или американски – в зоната няма други) и на единадесет военни самолета, между които американски самолет-радар АУАКС, който е летял над остров Елба и сигурно е видял всичко. За пусто небе въобще не може да става и дума! Тезата на италианските съдии е, че на 27 юни 1980 г. либийски „Миг“, идващ от бивша Югославия, се е „залепил“ за DC-9, за да се скрие от радарите, вероятно с цел да осигури безопасността на либийския ръководител, който е трябвало да прелети над същата зона със своя самолет. Но F-104 от базата в Гросето забелязва натрапника и дава тревога. Следва описаното по-горе – атаката на френските изтребители, излетели от *Клемансо* или „Солензара“.

Според документите, събрани от разследващите органи, замесените страни пазят мълчание, за да прикрият отговорността си. Италия – затова, че е позволила нарушение на въздушното си пространство, САЩ – че са заинтересовани свидетели и може би съучастници, Либия – като агент провокатор. А Франция – затова, че на съвестта ѝ тежи смъртта на осемдесет и един пътници на граждански самолет.

Никола Саркози, инициатор на военната интервенция, която доведе до смъртта на Кадафи, уреди сметките на Франция с либийския режим. Предприетият от френското правителство завой открива нова възможност. Указът, подписан на 22 април т.г. от италианския министър-председател Матео Ренци, с който се декласифицират всички секретни документи, свързани с атентатите през 70-те години, може също да внесе нови данни за тази трагедия. Но колко още време ще бъде необходимо, за да се постави национално знаме върху ракетата, причинила масовото убийство над Устика?

Андреа Пургатори

(6) Вж. François Vitrani, „L'Italie, un Etat de “souveraineté limitée?“ (Италия – държава с „ограничен суверенитет“?), *Le Monde diplomatique*, декември 1990.

(7) За достъп до записите на радари, НАТО предвижда съгласието на всички държави членки. Необходимо бе политическото и дипломатическо посредничество, което продължи години и пожъна успех благодарение на Хавиер Солана, генерален секретар на организацията от 1995 до 1999 г.

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 21 август 2014 г.

Докато хората се борят за живота и домовете си, институции се оплитат в обяснения, а чиновници тънат в безхаберие

Ина МИХАЙЛОВА

Снимка БГНЕС

КОД ЧЕРВЕНО ПОТОП!

Пороят отнесе „Аспарухово"

Месец и половина след трагедията във варненския кв. "Аспарухово" и Добрич, където загинаха 15 души, ново бедствие разтърси България. Потопът, залял врачанския гр. Мизия, отне два човешки живота, а домовете на стотици хора са под вода. Над 10 наводнения потопиха различни части на страната през последните 45 дни - Варна, Добрич, Велико Търново, София, Ловеч, Габровско, Бургаско, Враца, Монтана, Пловдив, села в Родопите. Бедствията във Варна, Добрич и Велико Търново нанесоха щети за близо 1 млрд. лв., изчислиха от правителството. Тепърва ще се изчисляват загубите в района на Мизия и други населени места.

И докато хората се борят за живота и домовете си, страдат и се молят природата и Бог да се смилят над тях, институциите се оплитат в обяснения и версии за причините за тежките последици.

Нека си спомним първите часове след наводнението в Мизия. Тогавашният вътрешен министър Цветлин Йовчев заяви, че до трагедията се е стигнало, защото там преливат язовири. Кметът Виолин Крушевски също потвърди, че проливните дъждове и силната приливна вълна от язовирите са виновни за случилото се. Той обвини хората, че не са се съобразили с препоръката да напуснат домовете си и сподели, че системата за предупреждение на населението при бедствия и аварии не е проработила.

В същото време институциите си подхвърляха топката и обвиняваха... лошото време. За последното метеоролозите предупреждаваха от дни. Местните хора, които в телевизионни кадри показваха как

ловят шарани в къщите си

обвиниха за бедата частните язовири и развъдници в региона. От МОСВ обаче заявиха друго - според тях няма нито един прелял язовир в района и нито едно дефектирало съоръжение. Единствените виновни са реките Скът и Огоста, чиито нива са се повишили драстично. Защо ли хорицата не вярват? Защо ли не искат да напуснат домовете си? Защо не им звучи убедително обяснението, че падналите един, два, три и повече пъти количества валежи могат да причинят сполетялото ги нещастие. Те просто останаха в домовете си, защото са единственото нещо, което имат. Нямат държава, нямат институции, които да ги защитят, нямат дори местна власт, която да се грижи за тях. Думата ще има прокуратурата, която разследва трагедията. Дано да я чуем!

Две седмици след наводнението неясни останаха причините за приливната вълна в Добрич. Местните хора отколе знаят, че градът е "построен неправилно" и има няколко зони, в които при по-силен дъжд се гази във вода до колене, но какво от това. Пострадали бизнесмени от Добрич заявиха, че причината за пораженията е преди всичко

човешкото невежество

изразяващо се в непочистване на дерето и сблъсъка на води от различни места. От общината допълниха, че приливната вълна щеше да е по-малка, ако част от водоемите в района се възстановят. Кой ли да го направи? Като се случи лошото ли мислим за това? Май да.

Масовото незаконно строителство, боклукът и неподдържаната инфраструктура - това са истинските причини за потопа, залял варненския кв. "Аспарухово", показа проверка на ДНСК след трагедията в морската столица. Строителният контрол установи, че всички къщи в дерето на квартала са незаконни и не е трябвало да са там. Според действащия регулационен план от 1978 г. цялата зона, застроена сега с къщи, е предвидена за озеленяване, като там да се разлее водата в случай на наводнение.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мизия под вода

Нито дума обаче не се обелва за поголовната сеч в района, която според природозащитници и местни хора също е сред причините за трагедията. Според доклад на работна група към общинския съвет във Варна наводнението, при което загинаха 13 души, е можело да се избегне. Причините според този доклад са три: проливните дъждове, незаконната сеч в местността над "Аспарухово" и

незаконното строителство

Зад две от трите причини стоят конкретни човешки решения, затваряне на очи, недоглеждане или нещо повече... Как да се решат проблемите ли? В доклада се препоръчва: спиране на незаконното строителство и разчистване на всички незаконни строежи - за това отговаря общината; прекратяване на незаконната сеч - за това отговарят Агенцията по горите и МВР; разчистване на деретата и привеждането им във вид, какъвто трябва да имат, и да се поддържат в постоянна изправност. Драмата с отстраняването на незаконните строежи видно не е лесна за разрешаване - местните протестират, идват избори... От Агенцията по горите пък отхвърлиха обвиненията, че причината за потопа в "Аспарухово" е поголовната сеч в местността.

И пак се оказваме в омагьосания кръг, в който се въртим години наред. Институции, повече от пръстите на едната ръка, отговарят за състоянието на язовирите в България. Кой, докъде и как - сложно е за обяснение. В рамките на общината - един, след това - друг, в крайна сметка - никой. Като стане белята -

всеки вдига ръце

и казва, че в собствената му къщичка всичко е наред. Само дето според специалистите над 100 са язовирите в страната, които са потенциално опасни и могат да предизвикат проблеми.

Две години и половина след потопа в харманлийското с. Бисер, отнел живота на 11 души, делото за виновните за трагедията се върти в омагьосан кръг. Разследването не е приключило, тъй като прокуратурата така и не е открила и не е посочила отговорните. Нещо повече - прокурорите откриха, че язовир "Иваново" наистина не е на военните, но така и не е ясно на кого е всъщност.

Трагедията в Бисер преди две години и половина

След трагедията "Бисер" народни представители подеха инициатива за създаване на нова структура - дирекция, която да контролира всички 2700 язовира на територията на страната. Всяко чудо - за три дни. Написаните идеи отидоха в кошчето с разпускането на 41-то НС. Идеята се възроди отново през пролетта на т.г., когато проверки на състоянието на 2330 хидротехнически съоръжения, направени през пролетта и есента на 2013 г., показаха, че 68 водоема са опасни и в предаварийно състояние. Проблеми имат основно малки язовири за риболов и напояване. Сред тях са водоеми на държавното дружество "Напоителни системи", общински съоръжения и такива на частници, отчете тогавашният екоминистър Искра Михайлова. Масово ремонти на опасните язовири не се правят, а обяснението е

липса на средства

Собствениците предпочитат да източат водоемите до безопасни обеми, ако това е възможно. Имало и частници, които изобщо не се съобразявали с предписанията, констатираха от МОСВ. Така в 18 от 28-те области в страната има поне по един опасен водоем. Констатации, констатации. В същото време в застрашените райони няма локални системи за предупреждение на хората, а и като се констатира - какво следва? Санкции, отнемане на правото на стопанисване на язовири? Нищо подобно. Някои кметове твърдят, че се грижат за съоръженията, други директно са заявили нежелание да ги стопанисват и те висят в небитието. Държавата от своя страна нищо не прави.

Пак порочен кръг. И тъй допреди дни, когато в рамките на предишното вече правителство междуведомствена работна група предложи Дирекцията за национален строителен контрол да се конституира като единен национален, надведомствен държавен контролен орган, който да следи и състоянието на водоемите в страната. Според експерти обаче идеята не е удачна, защото ДНСК няма ресурс, а опасенията, че подобно решение е

„отбиване на номер"

са сериозни. От ДНСК твърдят, че ако им бъде вменена и тази функция, ще се нуждаят от допълнителни средства за персонал и оборудване. Какво ще стане ли? Предложенията за промени в Закона за водите бяха публикувани за обществено обсъждане. Становища по законопроекта можеха да се изпращат до 1 август. Междувременно 42-то НС приключи своята работа. Пак сме в изходна точка.

Наводненията са едни от най-големите природни заплахи за България. Общо 30 на сто от бедствията, споле-

тели страната ни в периода 1974-2006 г., са свързани с потопи и последиците от тях. Цифрите са красноречиви. Безмилостни са въпросите, останали без отговор в годините, както и безхаберието. Не може държавата да е изградила инфраструктура и хидросъоръжения за милиарди, а след това да не ги поддържа. Или да хариже построеното с народни пари в ръцете на частници, които гледат единствено и само печалбата. А местни дерибеи и чиновници да тънат в безхаберие.

Водният ад в Мизия, Варна, Бисер, Цар Калоян, Добрич, Велико Търново ще продължи да го има и на други места в страната, ако властват безхаберието, безконтролността и безнаказаността. Промените в климата не са оправдание, а повод най-сетне държавата - в лицето на различните институции и местните управи, да престане да вдига ръце. Добре е да го направим и ние. Като начало още на следващите местни избори защо да не попитаме кандидатите за кметове и общински съветници какво е състоянието на хидросъоръженията в общината ни, кой и как се грижи за тях и пр. Защото в крайна сметка не е важно кой е прав, важното е, че умират хора...

Да помогнем на Мизия!

Нека да покажем, че в критични моменти сме заедно и единни

На всички е известно случилото се в съседния ни град Мизия. Когато чух, че кметът на община Оряхово веднага се е отзовал на призива за помощ на д-р Виолин Крушовенски, кмет на община Мизия, и е изпратил техника, бях изключително доволен. Всички знаем народната мъдрост, че когато мечката играе у комшиите, трябва да сме готови да заиграе и при нас. Поради тази причина, когато комшиите са в беда, трябва и ние да им помогнем. Необходимо е да се отбележи, че веднага след наводненията се поде инициатива от църковното настоятелство и започна събиране на помощи в храма "Успение на пресвета Богородица" Оряхово.

Според последните новини повече от 100 къщи са рухнали в гр. Мизия. Аз мисля, че община Оряхово може да помогне с настаняването на част от хората без дом в неизползваната част на Оряховската болница. Всички знаем, че болницата беше ремонтирана със сменена дограма, монтирани климатици, след което беше закрита и сега се използва само една много малка част от нея за филиал на Врачанската болница. Преди по-малко от две години също така беше ремонтирана сградата на бившото Второ вътрешно (Нервно отделение), така наречената малка болница. Тя не е в активите на поставената в несъстоятелност МБАЛ Оряхово ЕООД, общинска собственост е и може да бъде използвана за тази благородна кауза.

Призовавам кмета на община Оряхово и председателя на Общинския съвет да проведат разговори с кмета на община Мизия, който освен всичко друго е работил в Оряховската болница, и да му предложат да се използва тази възможност за временно настаняване на останалите без дом хора. Ако е необходимо решение на Общинския съвет, то такъв би могъл да бъде свикан бързо или пък да се приеме решение "на подпис". Нека да покажем, че в критични моменти сме заедно и единни. Защото пред Бога и природата всички сме равни!

Николай ПЕТРАНОВ,
Оряхово

Снимка Мариета ТОМОВА

Надежда

Чакаме БСП да изрази нашето мнение

Симпатизирам на левите идеи, но дали БСП симпатизира вече на тях? Това е въпросът, който обърква хората, гласуващи за социалистическата партия.

Въпросът е в това, че БСП поиска думата ни за АЕЦ "Белене", а ни дава американска мощност. Въпросът е в това, че БСП обеща да построи "Южен поток", а единственото твърдо и категорично решение, което взе Пламен Орешарски, бе това за неговото спиране. Чрез Вигенин България отиде да поздрави правителство на неофашисти в Украйна. Въпреки последвалата кървава гражданска война, БСП не се извини за постъпката си. Нещо повече - нито веднъж не се изказа по повод продължаващия геноцид на етническите руснаци в Югоизточна Украйна.

Крим бе върнат на РФ чрез референдум. Този факт задължително се пропуска в изказванията на нашия президент, който безнаказано залива света с русофобските си изказвания от наше име - български народ. Ние - народът, голяма част от него, не мислим така. И чакаме БСП да изрази нашето мнение. Чакаме да бъде зададен въпросът защо предстоящият в Шотландия референдум за нейното отделяне от Великобритания се оценява като легитимен и демократичен, а този в Крим като инвазия. Ние чакаме... БСП ще чака нашите гласове на 5 октомври. Дали ще ги получи зависи от самата партия.

Вероника ПАНТАЛЕЕВА

Политика

ЧРЕЗ УКРАЙНА САЩ ТЛАСКАТ РУСИЯ КЪМ ВОЙНА

Преди дни в Калофер, а днес и в София се натъкваме на хора, които не са наясно с политическото положение в Украйна. Че то се регламентира от САЩ, и сляпо, профашистко правителство изпълнява указанията. Задават се въпроси - "Защо Путин не насмете украинските майдански батальони и армията и да освободи Украйна от фашистите". Обвинява Путин, че след като е върнал Крим, е оставил руснаците в Югоизточна Украйна, без да им помага.

Оказва се, че не се четат вестници, а се гледат тв каналите. А те не дават точна информация. Хората не са наясно кой е президентът Порошенко и възлагат на него големи надежди. Не знаят, че той е шоколадовият крал. Милионер. Доверено лице на САЩ. Той предлага на двете републики - Донецката и Луганската, да се разоръжат, и който няма престъпления, ще бъде освободен. От републиките отговарят, че не са наивници и това няма да стане. Той едновременно обявява спиране на бойните действия и в същото време изпраща военни сили срещу двете републики.

САЩ искат да вкарат Русия във война и Порошенко точно това изпълнява. Не е възможно след толкова много жертви и от двете страни руснаци и украинци да се прегърнат и заживеят в една държава.

Както глобалната, така и европейската политика са много динамични и е трудно на много хора да се ориентират в тях, особено когато не четат странични материали.

Христо СОТИРОВ

Живият живот

Новите „Клетници"

Никой вече не си прави илюзии, че Татковината ни е социална. Нищо, че така е записано в Конституцията ни. Всеки ден се сблъсквам с Жан и Жана Валжанови, които със зъби и нокти се борят с капиталистическото "озъбено, свирепо куче". Няма как да не направя парален между това, което виждам, и съдбата на клетниците от великата книга на Юго.

Ана е на 55 години. Бивш инженер, загубила работата си в провинцията след торнадото на Иван-Костовото правителство. Работила е в голямо и престижно предприятие, което е хранило цял окръжен град. След първоначалния шок от безработицата, едноличната фирма се оказва някакъв начин за свързване на двата края. Натискът на държавата върху микрофирмите е огромен и съпругът й първи се огъва. Почват неприятности. Ана се принуждава да се премести в София. Заедно с дъщеря си и двете й внучки наемат жилище в столичен квартал. Ана намира отдушник в гледането на двете ученички и се превръща в тяхна втора майка.

През пролетта тази година решава да търси каквато и да е работа. Не иска повече да седи вкъщи. Иска да работи. Няма претенции. Започва се едно дълго писане на автобиографии и мотивационни писма, където се налага да убеждава потенциални работодатели, че от малка е мечтаела да бъде хигиенистка и да бърше с парцал по цял ден. Въпреки че всичко е написано много добре, никой на се обажда на Ана и така няколко месеца.

Чета някъде, че голяма хранително-вкусова компания търси чистачка "с продължителен опит". Обаждам се на Ана и я съветвам да махне опита като инженер и дума да не казва, че е завършила висше образование.

Чудото става! Ана започва работа като чистачка. Предварително й давам инструктаж да се прави на "дебилка" и никакви разговори с колежки. След първия месец всички са много доволни от нея. Всичко е прекалено добре до петък, когато отдел "човешки ресурси" забелязват, че на дипломата за средно образование има печат "непоследна". Ровят и разбират истината - Ана е с висше образование, няма продължителен опит като чистачка и я уволняват. Не се спират пред искането й за разговор и даване на обяснение, че желае да работи. Успяла да попита само - бяхте ли доволни от мен? Да, но...

Днес Ана отново търси работа...

Владислав ГЕОРГИЕВ

Възмущение

НАЦИОНАЛНА ЛИ Е НАЦИОНАЛНАТА ТЕЛЕВИЗИЯ

Уважаеми новинари! Възмутена съм! Питам национална ли е Българската национална телевизия?

Питам, защо единствено тя на 9 май в централните новини не излъчи честването на Деня на Победата пред Паметника на Съветската армия (Би Ти Ви излъчиха още в 19 ч. в новините), а ни занимаваха само с Деня на Европа! Ако бяха надраскали паметника, веднага щяха да ни осведомят, но купищата цветя без съмнение ги дразнят!

Българи ли работят там? Или тези отроднители в БНТ постоянно се опитват целенасочено да ни обработват? Защо? Питам - съществува ли СЕМ и защо? А може би и на тях им харесва това поведение на БНТ?

Славка МЛАДЕНОВА

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 7 АВГУСТ 2014

Бенжамен Варон

Свободният дух Бенжамен Варон

Известният наш теоретик и философ навърши 90 години

1

Неговото име проблесна като метеор в началото на 90-те години на драматичния XX век. Една след друга, главно във вестник ДУМА, започнаха да се появяват статии, които като магнит привличаха вниманието на интелигентната публика, а и на по-широката общественост. Разбира се, името на Бенжамен Варон бе известно и преди, но в по-тесен кръг. А ДУМА и Стефан Продев го преоткриха отново в началото на така наречения демократичен преход.

На 3 юни 1994 г. всекидневникът публикува под заглавието "Прозрението" един удивителен документ. Става дума за Отвореното писмо на седмина достойни социалисти до ЦК на БКП от 1 юни 1960 г., в което се критикуват редица порочни страни на тоталитарната система. Публикувайки за пръв път този документ, Стефан Продев справедливо отбелязва:

"Четири години след 1956-а и осем години преди легендарната Пражка пролет смели хора, предани искрено на социалистическата идея, удариха камбаната на тревогата и прозрението. Подобно на Бабьоф, който пръв видя грешките на Френската революция, те направиха разрез на тоталитарното общество и погледнаха в бъдещето. И макар че платиха скъпо за своя кураж, помогнаха на умните и чистите да се осъзнаят. Това не е просто подвиг, а пророчество, отчаян опит да бъде спряна машината на държавния социализъм. За съжаление същата тази машина ги смаза, въпреки че не успя да унищожи словото им. То е живо и днес и доказва по чудесен начин, че истината е по-жива от терора на догмата."

Един от интелектуалните мотори на Отвореното писмо е Бенжамен Варон. Личност, в която се съчетават високата нравственост, ярката гражданска позиция и талантът на теоретическото проникновение. Безстрашието и доблестта на Варон - този истински рицар на социалистическата идея - му отреждат труден, почти страдалчески живот в продължение на цели четири десетилетия. Несгодите обаче не могат да съкрушат неговия дух. Той остава верен на своята кауза и идея.

2

Времето след 1990 г. е периодът на възкресението на теоретика и философа Варон. Появяват се няколко статии, които съдържат в концентриран вид редица евристични авторови идеи. В "За диагнозата и за още нещо", "Измислицата за "ляв преход" като политически наркотик", "За смяната на капиталистическата цивилизация", "Към въпроса на юридическата и историческата нелегитимност на капитализма", "Третият път - път за излизане от лявото пространство", "Има ли алтернатива капитализмът?", "Социална реформация или деградация", "Въпроси на социаллиберализма", "Пазарите, държавата, левицата", "Глобализацията", "Капитализмът е враждебен на устойчивото развитие", "От социална реформация към радикална трансформация на капитализма", "Капитализмът - антагонист на човечеството", Варон предлага удивително по задълбоченост си разгръщане на някои от класическите марксически идеи, а нерядко спори и ги доразвива. Той ни поднася проникновен анализ на съвременното общество, на геополитическите и макроикономическите трансформации в световен мащаб и дава своите прогнози за бъдещото развитие. Всъщност всяка една от тези статии съдържа своеобразни пролегомени към един теоретичен, но работещ модел, който обяснява бъдещото икономическо и социално развитие на страните предимно от европейския континент и по-специално от бившия източен блок.

Иван ГРАНИТСКИ

Оригиналността на идеите на Варон очевидно надхвърля равнището на българското политическо и теоретическо мислене, а най-значителните пробиви, взривовете от интелектуални проблясъци, ако можем така да ги определим, са свързани с аналитичните авторови наблюдения върху процесите в лявото политическо пространство. Текстовете на Бенжамен Варон съдържат категорични аргументи против твърденията на някои наши изследователи, че в България днес няма хора, притежаващи способността да генерират откривателски идеи. Обратно - редица от тезисите на нашия автор могат да станат водещи и да оплодят теоретичната мисъл на европейската и световната левица днес.

Невъзможно е в рамките на една кратка бележка да изброим всички приносни теоретически постановки на Варон. Нека тук посочим само най-важните, онези, които жалонират твърде плодотворна, според нас, насока на мислене.

Варон убедително показва, че парадигмата на Маркс за капиталистическо общество с увеличаваща се работническа класа не се сбъдна. Обратно, работническата класа по своята численост намалява, а заедно с това се изменя решително, коренно, характерът на труда и нейната позиция в обществото и производството. От такава гледна точка може да се твърди, че работническата класа като исторически субект на промяната на капитализма започва да изчезва. На нейно място обаче се появява нов субект. За какво става дума?

3

В края на XX век промените в капиталистическата система доведоха до това, че капитализмът от антагонист на работническата класа се превърна в антагонист на човечеството. Във връзка с това по целия свят възникват многобройни социални движения, които не само представляват новото планетарно гражданско общество, но и по принцип отхвърлят господстващата капиталистическа система. Тези процеси протичат далеч от традиционните синдикати и от институционализираните леви партии, които все повече се отдалечават от идеята за радикална реформа на капитализма.

Според Бенжамен Варон при новите условия коренното преустройство на капитализма вече не изисква задължителното ликвидиране на частната собственост. Достатъчно е да се изведат на преден план критерии, които не са подчинени на определящата роля на икономическата рационалност. Когато на нея се отрежда подчинена роля, тогава можем да смятаме, че капитализмът е задминат, че той е преодолян в полза на едно различно общество, дори на една различна цивилизация.

Срутването на Берлинската стена и изчезването на европейския реален социализъм роди нова тенденция - връщане на социалистическото движение към първичния дебат отпреди век - революция или реформи. Под въпрос се поставя дори реформисткото крило. Твърди се, че капитализмът е естественото състояние на човешкото общество, поради което за реформи може да се говори само в рамките на този строй. И на тази основа ставаме свидетели на една "реформаторска мутация" в лявото движение и отдалечаване от реформизма. А всъщност съвременната история изисква от левите партии да се превърнат в партии на трансформацията, които я поставят в служба на революционните очаквания. Парламентарният характер на съвременните леви партии не трябва да ги отказва от фундаменталните цели на движението. Ето защо според Варон няма по-централен въпрос днес от този за стратегическите цели на лявото движение и за задължителното им разграничаване от тактическите средства на деня.

Специфично българска нова теза е развитата от Бенжамен Варон постановка за радикално преобразяване на наемническото общество в общество на кооперация между два капитала - натурално-веществения и трудовия.

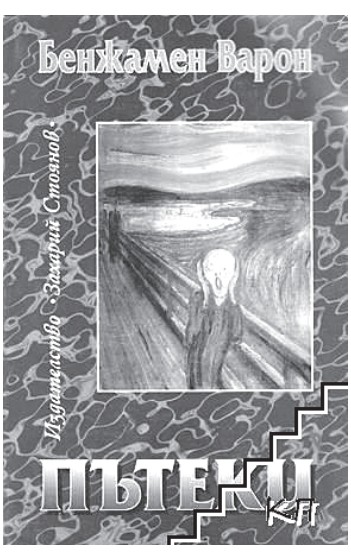
4

Съдбата отреди така, че през последните години бях свидетел на искреното приятелство между няколко ярки и неординарни личности. Присъствал съм на десетки срещи между Бенжамен Варон, Стефан Продев и Валери Петров. Разговорите между тези велики люде винаги бяха зареден с енергията на интелектуалното откривателство. Бенжамен Варон излагаше своите революционни идеи с хегелианска систематичност и ги илюстрираше с безброй юридически, икономически и философски аргументи. Ерудицията му впечатляваше присъстващите и ги подтиква към спонтанни дискусии, които понякога продължаваха до посреднощ. Често пъти, преди да се появят като статии във в. ДУМА, той проверяваше дълбочината на аргументите и общото звучене в диалог със своите приятели. В такива мигове, наблюдавайки тези свободни духове, винаги съм си мислил, че те приличат на философи от времето на Сократ и Платон, чийто полет на въображението и мисълта не може да бъде спрян от историческите и времевите ограничения.

Невероятно е, че тъй енергичният и зареден с младежка жизненост Бенжамен Варон прехвърли 90 години. Напоследък издателство "Захарий Стоянов" поднесе на читателите три издания на неговата книга "Пътеки", в която влизат и някои от гореспоменатите статии. Всяко следващо издание биваше обогатявано и допълвано. Така е и с книгата на автора със заглавие "Капитализмът - антагонист на човечеството", която обхваща най-важните и емблематични теоретически статии на Варон. По своите интелектуални и философски прозрения ни напомня традициите на нашите и чуждите класици на марксизма. И не само това, тя съдържа и идеи, които според нас представляват развитие на марксистката философска мисъл в края на XX и началото на XXI век.

5

Социалната идея е жива. Тя се развива и намира своите нови вдъхновители и теоретици. Бенжамен Варон без съмнение е най-блестящата и категорична илюстрация в това отношение. Прекрасно е, че и днес той продължава своите неуморни пътешествия из дебрите на теорията и ни поднася своите размишления за тъй динамично променящата се социална практика на левите идеи. Наблюдавайки тази разностранно надарена, почти ренесансова личност, ние не можем да не се удивляваме от нравствения му стоицизъм, упоритостта в преследването на благородни каузи и цели и неизтощимостта на теоретическите му откривателства. В такъв план той ни напомня за първопроходците на социалистическата идея, за чучулигите, чиято вътрешна освободеност и благородство на духа са оставили и оставят отпечатък върху цели епохи.

Над 70 българи учат в престижния университет в Ланкастър

Повечето от тях следват на кредит и ще завършат обучението си с диплома и дълг от минимум 27 000 паунда

Лора СТОЯНОВА

Разположен в Северозападна Англия, университетът в Ланкастър се намира извън едноименния град, на час път от Манчестър и само на няколко километра от Ирландско море. Университетът разполага с голяма база с две библиотеки, модерен спортен център, зелени спортни площадки и множество зали за лекции и семинари. Любимото място на студентите са т.нар. зали за учене, които са разделени с прегради на отделни кътове. Освен с компютри и бюра, тези зали са снабдени с огромни екрани и удобни дива-

В столовата

ни, където студенти се събират на импровизирани дискусии, за да работят по проекти или курсови работи, а и да гледат заедно филми.

Любопитство предизвиква

системата на преподаване

Освен традиционните похвати, в учебното заведение се използват и видеокамери за записване на лекциите, които са на разположение на студентите в електронния сайт на университета. Ланкастърският университет може да се похвали с едно от най-модерните технологични оборудвания сред учебните заведения на Острова. Другият вид занятия - семинарите, се провеждат в по-малки групи от 10 до 15 ученици, където се дискутират дадени теми. Оценяването на студентите е главно в писмен вариант под формата на есета или доклади. За улесняване и подобряване работата на студентите всички материали и учебни презентации се предоставят онлайн в сайта на университета

През 2014 г. университетът в Ланкастър празнува 50-ата си годишнина. Най-голямата гордост на студентите там е, че всички класации поставят висшето училище на челните позиции не само във Великобритания, но и в света. The Times Higher Education поставя Ланкастърския университет

на 10-о място в света

в класацията си за нови университети тази година, което е с 4 места по-напред от 2013 г. Университетът се слави със своето училище по мениджмънт (Management school), което привлича голяма част от чуждестранните студенти. Най- популярните специалности там са маркетинг, бизнес, мениджмънт, счетоводство и финанси. Освен с факултета по мендижмънт, университетът е известен и с факултета по физика, право, политология, философия и религия.

Университетът е един от 6-те университета във Великобритания - Кеймбридж, Дърам, Оксфорд, Кент, Йорк и Ланкастър, които са разделени на колежи. В Ланкастър има девет колежа, които се конкурират помежду си. Освен за разделението на общежития, колежанската система е важна за спортни съревнования. Спортът играе много важна роля в студентския живот в Ланкастър и разнообразието от възможни занимания варира от стрелба с лък, гребане и скачане с парашут до по-стандартните футбол и волейбол. Всяка година се организира

Турнирът на розата

с университета в Йорк, който е най-грандиозното спортно събитие на годината. През 2014 година турнирът беше спечелен от Ланкастър. Новопостроеният мултимилионен спортен център предлага на студентите допълнителни възможности за спортни занимания.

Освен да се занимават със спорт, студентите в университета имат възможността да участват в множество извънкласни занимания - кръжоци, клубове и общества, които събират студентите по техните интереси, хобита или пък специалност. В тези извънкласни занимания студентите се събират, за да дискутират интересни за тях теми и да общуват със съмишленици. Те имат избор от над 150 извънкласни дейности в университета, вариращи от пекарство до политически клубове.

Обучаващите се в Ланкастърския университет са поощрявани да участват в извънкласни дейности, като при достатъчно участие могат да станат носители на Ланкастърската награда. За да бъдат нейни лауреати обаче е необходимо да извършват и доброволческа работа. Въпреки малките си размери, Ланкастър предлага много възможности за доброволчество - в центъра за бездомни хора, приюта за животни или пък в някой от магазините за благотворителност. Освен това за получаването на наградата е нужно студентът да има работен опит, да посещава извънкласни занимания и да е част от изпълнителния екип на някой клуб.

По официални данни в университета се обучават

близо 3000 чуждестранни студенти

от над 100 държави. Те съставляват около 22% от студентската общност. Ланкастърският университет е много популярен сред българите, търсещи образование във Великобритания. В момента обучаващите се българи там са над 70. Съществува и Българско общество, което е едно от най- големите и най-активните в университета. Организират се събития за 8 декември, 3 март, Гергьовден и други големи български празници.

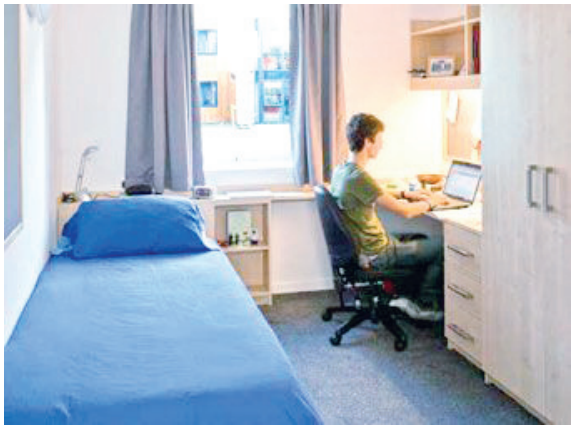

Общежитието на университета

Повечето от българите в Ланкастър се обучават на кредит. Таксата за една година е 9000 паунда, като обикновено курсът продължава 3 или 4 години. Това означава, че накрая на образованието си студентите завършват с диплома и дълг от минимум 27 000 паунда. Въпреки че звучи стряскащо, положението не е толкова страшно, тъй като студентите започват да изплащат този кредит само ако изкарват над 22 000 паунда годишно. Ако евентуалната бъдеща заплата на завършилия студент е над 22 000 паунда, той изплаща 10% от разликата между минималната и реална заплата. В случай, че студентът никога не изкарва такава заплата,

заемът бива опрощаван след няколко десетилетия

Въпреки изгодната ситуация със заемите, разноските по живота там и цените на квартирите излизат по-скъпо на студентите в Англия в сравнение с тези в други европейски държави. Цените на стая в общежитие към университета в Ланкастър варират между 3440 паунда на година за най-обикновена стая до 6520 паунда за модерно обзаведе-

Стая в общежитието

Университитско всекидневие

на стая с баня и включена столова. Ако пък студентът пожелае да си търси частна квартира, то тя ще му излезе между 3000 и 5000 паунда годишно. В случай, че учащият избере да живее на квартира обаче, той трябва да предвиди, че често консумативите за ток, газ, вода и интернет не са включени към цената, а те понякога надвишават 100 паунда месечно. В крайна сметка цените на стая в общежитие и на стая в квартира не са много по-различни. Освен това студентът трябва да предвиди и карта за транспорт, която излиза 350 паунда за цялата учебна година. Месечната издръжка за храна и живот е между 300 и 500 паунда. Цената на живот обаче е много по-висока в Южна Англия, и най-вече, неизненадващо - в Лондон.

ВРЕМЕТО

Днес въздушната маса над страната ще е неустойчива. Облачността ще е по-често значителна, ще има валежи, на места придружени от гръмотевици. Ще духа слаб в Източна България до умерен североизточен вятър. Максималните температури ще са от 24 градуса в западните до 30-31 градуса в източните райони, в София около 25 градуса. В планините облачността ще е по-често значителна, по билата и върхове ще е мъгливо. Ще има превалявания от дъжд, в следобедните часове придружени от гръмотевична дейност. Ще духа до умерен вятър. Над Черноморието облачността ще е променлива, по южното крайбрежие – по-често значителна. Там ще има краткотрайни превалявания. Ще духа слаб до умерен североизточен вятър. Максимални температури по крайбрежието - между 28 и 31 градуса.

Изгледи за

8 максимални **26°/31°**

9 максимални **26°/31°**

В петък отново ще се развива купесто-дъждовна облачност, ще има краткотрайни валежи и гръмотевици, на повече места в Западна България. Температурите ще останат без съществена промяна. В събота ще преобладава слънчево време. Временни увеличения на облачността ще има следобед над планинските и североизточните райони, само на отделни места ще превали за кратко.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008” ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.00 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня
06.10 Дързост и красота тв филм /3396 епизод/
06.30 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Културна културен блок
10.00 История.BG: Кресненско-разложкото въстание /п/
11.05 Сен Тропе тв филм /459 епизод/п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
13.00 Златният век тв филм /2 серия/
14.25 Младият Дракула тв филм /12 епизод/
15.10 Вирусите атакуват анимационен филм
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 5 минути София: Свети Седмочисленици
16.30 Сен Тропе тв филм /460 епизод/
17.25 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.35 Дързост и красота тв филм /3397 епизод/
18.00 По света и у нас
18.40 Голямото четене: Железният светилник /п/
19.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
20.55 Къщата ми е пълна с огледала тв филм /4, последен епизод/
22.00 На прицел /п/
22.30 По света и у нас
23.00 Момчетата от „Медисън авеню“ тв филм /4 епизод/
23.50 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
00.00 Сен Тропе тв филм /460 епизод/п/
00.55 История.BG: Кресненско-разложкото въстание /п/
01.55 Денят започва с Културна

bTV

07.00 „Тази сутрин“- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Най-доброто от „Преди обед“ - токшоу с водещи Деси и Сашо
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето“- сериал
15.30 „Цветовете на любовта“ - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Времето лети“ - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Една любовна история“ - сериал
21.30 „Земя на бунтовници“ - сериал
22.30 „Ментализт: Крадецът на мисли“ - сериал, с. 4, еп. 9
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Докосване“ - сериал, еп. 6
01.00 „Безсрамници“ - сериал, с. 3, еп. 7
02.10 „Най-доброто от „Преди обед“ /п./ - токшоу с водещи Деси и Сашо
04.10 bTV Новините /п./
04.40 „Комиците“/п./ - комедийно шоу

NOVA

06.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
07.00 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „Убийства в Мидсъмър“ - сериен филм, 10 сезон
11.30 „Езел“ - сериен филм, 3 сезон
13.00 Новините на Нова
13.30 „Моята карма“ - сериен филм
14.30 „Перла“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка“ - сериен филм
18.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ
21.00 „От местопрестъплението“ - сериен филм, 13 сезон
22.00 Новините на Нова
22.30 „Отмъщението“ - сериен филм, 3 сезон
23.30 Новините на Нова
23.45 „Д-р Хаус“ - сериен филм, 7 сезон
00.45 „Убийства в Мидсъмър“ - сериен филм, 10 сезон /п/
02.30 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ /п/
03.30 „Долината на слънцето“ - сериен филм
04.30 „Перла“ - сериен филм /п/

1

08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
08.40 „Контролна покупка“
09.05 „Живей здравословно!“
10.05 „Модна присъда“
11.00 Новини
11.20 Сериал: „Личният живот на следователя Савелиев“
13.10 Сериал: „Ясмин“
14.00 Новини
14.20 Сериал: „Ясмин“
15.05 „Фазенда“
15.35 „Следата“
16.10 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим!“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Личният живот на следователя Савелиев“
22.20 Сериал: „Разводът“
00.10 „Нека говорят“
01.05 „Насаме с всички“
01.55 „Хайде да се оженим“
02.45 „Модна присъда“
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Разводът“

ОВЕН

Днес духовните ви търсения ще ви срещнат с човек, с когото имате еднакви интереси и ще изпитате душевна наслада.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Имате твърде основателни причини да се дистанцирате и да оставате неудовлетворени от околния свят. Но не изоставяйте проектите си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

В развитието на служебните ви дела ще настъпят промени. Каквото и да сте намислили по отношение на бъдещите ви планове ще стане.

22 май - 21 юни

РАК

В личния ви живот ще настъпи оживление, ще вземете решение, отнасящо се до бъдещето ви и ще останете удовлетворени.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ще се радвате на успешно приключване на проект, в който участвате и е значимо. Това ще ви се отрази положително.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Днес заложете на здрава и усърдна работа, за да приключите ангажиментите си в кратки срокове, защото ви предстои отпуска.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Бъдете повече премерени и отговорни и усърдни днес. От поведението ви на работното място ще зависи предстоящото ви издигане.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще имате повече разнообразие край себе си, ако не отхвърлите възможностите, които ще ви бъдат предложени от партньорите ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще ви занимават мисли, свързани с предстоящите ви делови изяви. Амбициозни сте и с инициативността си ще постигнете целите си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Днес можете да се справите с всичко, от което се нуждаете. Това е начинът да оставате много доволни от себе си и от живота си.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Днес задълбочавайки се над деловите си задачи, потърсете и допълнителни източници на информация по интересуващ ви въпрос.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

И без да избързвате с решението си днес, ще предложите интересен печеливш проект на партньорите си, ако ще работите в сдружие.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 7 АВГУСТ 2014

Очаквайте

ТВОРБИ ОТ КОНКУРСА НА ФОНДАЦИЯ „ЙОРДАН ПАРУШЕВ" ПОКАЗВАТ В СОФИЯ

Алексей Татаринцев пее в „Риголето"

Известният руски тенор гостува в ролята на Херцога в Летния театър във Варна

Шедьовърът "Риголето" от Джузепе Верди, постановка на режисьора Кузман Попов, ще се играе на 8 август от 21 ч. в рамките на ММФ "Варненско лято" в "Опера в Летния театър", научи ДУМА от Виолета Тончева. На диригентския пулт ще застане постоянният гост-диригент на Държавната опера Варна Стефано Сегедони от Италия. В ролята на Риголето ще аплодираме изкуството на един от най-талантливите български баритони с впечатляваща международна кариера - Венцеслав Анастасов. Именитият баритон работи с големи имена в света на операта - Лорин Маазел, Зубин Мета, Пласидо Доминго. Кариерата на Венцеслав Анастасов минава през сцени като Палау де лас артс - Валенсия, Гран театро де Лисео - Барселона, Опера Монте Карло, фестивала в Солотурн, Залцбург аудиториум и др.

За първи път в ролята на безнравствения Херцог ще гостува младата руска оперна знаменитост Алексей Татаринцев. Интересното в неговата биография е, че първоначално завършва хорово дирижиране и едва по-късно се отдава на оперното пеене. От 2008 г. е солист на Новая опера в Москва. Въпреки младостта си, Татаринцев вече е участвал в мащабни творчески проекти и е пял под ръководството на Владимир Федосеев, Владимир Спиваков, Саулюс Сондецкис, Джон Нелсън. В репертоара на певеца присъстват ролите на Ленски и Трике от "Евгений Онегин" на Чайковски, Тамино от "Вълшебната флейта" на Моцарт, Алфред от "Прилепът" на Йохан Щраус, Граф Алмавива от "Севилският бръснар" на Росини и др. В репертоара му влизат и едни от най-известните романси на Рахманинов и Чайковски, солистичната партия на Меса ди Глория от Пучини. Татаринцев е участвал в международни конкурси в Германия, Япония, Франция, Белгия и Швейцария. Лауреат и носител е на бронзов медал от II международен конкурс "Галина Вишневска", златен медал от Международния конкурс в памет на Лучано Паваротти и бронзов медал от конкурса "Михаил Глинка". Фонд "Иван Козловски" му присъжда званието "Най-добър тенор".

В една от своите най-успешни роли - на красивата и наивна девойка Джилда, ще се представи солистката на Държавна опера Варна Ирина Жекова. Образите на Монтероне и Спарафучиле ще пресъздаде Деян Вачков. Талантливият бас е част от състава на Варненската опера, а международните му успехи, главно в Италия през последните години, се следят с интерес от меломаните и допринасят за творческото му израстване. В останалите роли ще видим Силвия Ангелова (Мадалена), Свилен Николов (Маруло), Вяра Железова (Джована) и др.

Снимки ДЪРЖАВНА ОПЕРА ВАРНА

Алексей Татаринцев

Венцеслав Анастасов

Ирина Жекова

МАРТИН ИВАНОВ:
Всички сме в дълг към българските културни дейци

Надежда УШЕВА

Служебният министър на културата доц. д-р Мартин Иванов прие поста министър на културата от предшественика си д-р Петър Стоянович на официална церемония вчера в зала "Колегиум" в МК.

Сигурен съм, че неговият брак с културната администрация ще бъде успешен, заяви Стоянович в контекста на църковния празник Преображение, когато започват годежите и венчавките. Предадох на новия министър основните успехи, задачи и проблеми, които сме имали през изминалата година и два месеца. Както неведнъж съм казвал, нищо не започва и не свършва с нас, затова пожелавам успех на новия екип в справянето с предстоящите задачи, посочи Стоянович. По думите му дали е добър неговият мандат ще се произнесе историята. Той връчи на министър Мартин Иванов преписа на Манасиевата хроника, която по традиция си предават министрите на културата.

Обещавам, че ще влагам сърцето си във всеки един ден, в който съм в министерството, каза Иванов. Той даде дума, че ще продължи всички положителни дела, които са постигнати досега. Има и някои неща, които ме притесняват, но ще коментирам конкретно проблемите, след като се запозная подробно с тях, на специална пресконференция в най-скоро време, посочи министърът. Той допълни, че ще следва максимална откритост и прозрачност, както когато е бил директор на Държавната агенция "Архиви". И двамата с министър Стоянович като историци знаем, че и в много по-тежки времена българската култура е процъфтявала. Културата е много подходяща брошка за ревера за празнични дни, след което веднага е забравяна, едва ли нещо ще се промени за следващите два месеца... Необходими са традиции, общи усилия, коментира Мартин Иванов. Той призова журналистите да пишат повече за културата, за хората на духа, които създават изкуство с ръцете и сърцето си. Ние всички сме в дълг към нашите културни дейци, смята министърът. Той покани творческите съюзи на срещи и разговори във връзка с трудностите в духовната сфера.

Мартин Иванов от октомври миналата година е секретар по културата, образование и национална идентичност при президента. Магистър е по история в СУ "Св. Климент Охридски" и магистър по право от Югозападния университет "Неофит Рилски", доктор е в Института по история при Българската академия на науките. От 2000 г. работи в Института по история при БАН, а от 2008 г. е доцент там. Преподава стопанска история в СУ и във Висшето училище по застраховане и финанси. Специализирал е в Кеймбридж и в Националния университет на Ирландия.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

кратки

„Бежанци" от Весела Ляхова с премиера в морската столица

В рамките на "Алея на книгата - Варна 2014", на 8 август от 19 ч. в арт салона на БНР-Радио Варна ще бъде представен романът "Бежанци" на Весела Ляхова, публикуван от издателство "Жанет 45". Носител на Националната награда за литература "Христо Г. Данов" 2014, романът е определен от критиците за Книга на 2014 г. На премиерата ще присъстват авторката Весела Ляхова и издателката Божана Апостолова, романа ще представи Виолета Тончева.

Оперираха по спешност Ален Делон

Известният френски актьор Ален Делон бе опериран, предаде АП. Артистът бе настанен в парижка болница, след като в неделя е почувствал болки в гърба и е извикал линейка. 78-годишният актьор не е можел да се движи самостоятелно и лекарите са извършили хирургическата намеса. Операцията е била направена в понеделник, но информацията за състоянието на секссимвола от 70-те и 80-те години бе разпространена едва вчера. Делон бе приет за няколко дни в болница през 2013 г. Тогава той имаше проблеми със сърцето, съобщи БЛИЦ.

Почина певицата Олга Воронец

Изпълнителката на най-известната руска песен "Калинка" Олга Воронец почина на 88 години в Москва и бе погребана в Смолянск. За смъртта ѝ съобщи съпругата на Владимир Етуш - Елена, във фейсбук. През 2010 г. Воронец е поразена от инсулт, но тогава за нея се грижел вторият ѝ съпруг. Две години по-късно обаче мъжът ѝ умира и певицата остава сама. Биографията на Олга Воронец винаги е била свързвана с музиката. Родена е на 12 февруари 1926 г. в музикално семейство. През 60-те години на миналия век става знаменитост с изпълненията си на "Сладка ягода", "Гляжу в озера синие", "Ромашки спряталисъ", "Я - Земля, я своих провожаю питомцев", "Калинка". През 1971 г. става абсолютна звезда с изпълнението си на хита "Зачем вы, девочки, красивых любите", припомня БЛИЦ. "Олга Воронец беше велика певица. Изпълненията ѝ на руски народни песни могат да бъдат смятани за еталон", заявява пред ИТАР-ТАСС художественият ръководител на ансамбъл "Русия" Дмитрий Дмитриенко.

"Центърът на Русе"

"Русе, улица "Княжеска"

МАРКО МОНЕВ
един поет в живописта

Огнян СТАМБОЛИЕВ

В пейзажите на известния русенски художник няма парадност и театралност, а има лирика и интимност

Преди десет години се разделихме с Марко Монев (1939-2004). Един "поет в живописта", майстор на пейзажа. Име, което не мога да отделя от т.нар. русенска школа, една от водещите у нас.

След суровото време на 50-те години, когато властваше нормативното изкуство, през 60-те години художниците от крайдунавския и "най-европейския" град на България бяха сред първите, които дръзнаха да тръгнат по свой път. Йордан Парашкевов, Николай Русчуклиев, Веселин Парушев, Любомир Касабов, Цветко Цветков, Никифор Цонев, Петър Попов, Стефан Кацаров, Ради Неделчев, заедно с по-възрастните си колеги Кирил Станчев, Димитър Хинков, Роксандра Костова започнаха да правят нормална, човешка живопис, далеч от догматизма, от натрапената сюжетност, банализираната академична живопис. Подобно на своите учители, френските импресионисти, видяха по новому природата и нейната красота и обогатиха своята живопис с нови технически открития и възможности. Те се доверяваха на своите първи непосредствени впечатления от природния поглед. И предпочетоха камерния жанр. Рисуваха достолепния Русе със забележителната му архитектура, великата река Дунав, живописното поречие на Природния парк "Русенски Лом", нашето Черно море, а също и други градове - Букурещ, Рига, Москва, Париж, Варшава.

Това рисуваше през целия си живот и Марко Монев. Този, бих казал, "поет на пейзажа". Беше много добър също и в портрета, и в интериора - доказа го неведнъж, но до края на дните си остана верен на голямата си любов - пейзажа. Три бяха основните теми в творчеството му - Русе и реката, природните, пасторални пейзажи и градове, които бе посетил - Париж, Москва, Варшава, Рига, Санкт Петербург.

Градските пейзажи на Марко Монев, както можем да видим част от най-добрите от тях на юбилейната му експозиция (уредена от съпругата му, талантливата художничка Василка Монева), са далеч от "атрактивното, агресията на цвета" (Ружа Маринска). В тях няма парадност и театралност, а има лирика и интимност. Един втори план, създаващ усещането за топлина и уют. Едно съзерцание, което стига до внушенията на сюрреалиста Джорджо де Кирико. Но той рисуваше не само красивите и лични сгради, а и вътрешните и задните дворове на стария Русе, и тези поетични пейзажи сега ни внушават носталгия. Лично за мен, като роден и израснал в този град, те са свързани до голяма степен с прозата на русенеца Добри Немиров и неговата прекрасна книга "Когато бях малък".

Селската природа бе вторият любим мотив на Марко Монев. Роден и израснал в Мизия, в Плевенския край, макар че бе станал русенец, той не прекъсна връзката си със земята. С една първичност и спонтанност избираше сюжетите си предимно от родното си място и от Русенския регион, като търсеше небето, светлината, необятните простори, служейки си с импресията и абстракцията.

Не по-малко интересни са и парижките пейзажи на Марко. "Градът на светлините" с неговата невероятна атмосфера го завладя по време на специализацията му там и той години наред го рисуваше с любов и преклонение.

Очакването, вярата, действията, митовете и ние

Николинка ХРИСТОВА

В Европа легендата за Пигмалион и Галатея била известна по "Метаморфозите" на Овидий. Шекспир я преразказал в последната сцена на своята "Зимна приказка". За Рамо, Русо и немските поети романтици Пигмалион бил символ на влюбения, способен чрез силата на своята страст да създаде идеал за красота. Една от най-прочутите интерпретации на легендата е пиесата "Пигмалион" на Бърнард Шоу (1913). Шоу превърнал Галатея в говорещата на лондонски диалект Елиза Дулитъл, а Пигмалион - в специалиста по фонетика, който образова Елиза, прави я независима жена и... се влюбва в нея. Пиесата е основа за не помалко известния мюзикъл на Фредерик Лоу "Моята прекрасна лейди". В него неподражаемата Одри Хепбърн играе Елиза Дулитъл, а нарцистичния професор Хигинс изиграва актьорът Рекс Харисън.

Пигмалион и Галатея "посетиха" Никопол на 5 август т.г. и танцуваха своята история на камерната сцена в НЧ "Напредък 1871" в невербалния спектакъл "Митовете" на фондация "Артист" с актьорите Дамян Минков и Марта Димитрова. Всичко това се случи благодарение на Информационен център "Европа директно" - Плевен. Превърна се в публично събитие в Никопол - модерирана дискусия с млади и възрастни хора за очакванията, негативните митове за обединена Европа, които отдалечават гражданите от реалностите и ползите на нашето членство в Европейския съюз. Модераторката Катя Божикова, член на екипа на центъра, въведе зрителите в темата непринудено и разбираемо, което доведе до отключване на разговори.

Спектакълът "Митовете" беше подарък за млади и възрастни в навечерието на празника на града - "Традиция и съвременност".

"ЛЮСИ" НА ЛЮК БЕСОН РАЗБИ КЛАСАЦИИТЕ И У НАС

Снимка "ФОРУМ ФИЛМ"

Скарлет Йохансон и Морган Фрийман в сцена от филма

С след като оглави американския бокс офис миналата седмица, концептуалният екшън трилър на Люк Бесон "Люси" със Скарлет Йохансон в главната роля направи още по-впечатляващ старт в родните кина този уикенд. С приходи от 286 854 лв. "Люси" си извоюва челната позиция в българския бокс офис и стана най-касовата 2D премиера от началото на годината, а в общата годишна класация се нареди на трето място след "Ной" и "Господарка на злото". С 35 900 зрители филмът е на трето място и сред премиерите на "Юнивърсъл" в България за всички времена, след мегахитовете "Бързи и яростни 6" и "47 Ронини". Българските зрители категорично отговориха на въпроса, поставен от героя на Морган Фрийман във филма: "Готово ли е човечеството за Люси?"

Люси е поредният образ на силна жена, създаден от Люк Бесон. Под умелата режисура на френския виртуоз Скарлет Йохансон се превръща в свръхчовек, който постепенно започва да използва все повече от капацитета на мозъка си, докато достига 100%. В началото на филма тя е обикновена млада жена, която живее във футуристичния азиатски град Тайпей. След като става жертва на отвличане, Люси се събужда с няколко плика наркотици, зашити във вътрешността на стомаха й. Случайното изтичане на единия пакет в тялото й отключва неподозиран капацитет на мозъка й и я зарежда със сила, бързина, познания и възможности отвъд тези, които човечеството познава. Надарена със свръхпотенциал, Люси се заема със задачата да отмъсти на хората, поставили я в тази ситуация. С помощта на професор Норман (Морган Фрийман), специализиран в изследванията в областта на човешкия мозък, тя започва преследване, което ще разкрие тайни отвъд границите на познатата ни логика.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха **6 МЕСЕЦА** от кончината на

проф.

АНГЕЛ ПЕТРОВ ЧАУШЕВ

1921-2014

НИКОГА НЯМА ДА ТЕ ЗАБРАВИМ!
СПИ СПОКОЙНО ВЕЧНИЯ СИ СЪН!

От семейството

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 7 АВГУСТ 2014

Очаквайте

ВЕТРОХОДЪТ НА „ГРИЙНПИЙС” ЩЕ АКОСТИРА ВЪВ ВАРНА

Емблематичното парти с вход свободен се организира в сърцето на един от най-красивите столични паркове

Винтидж пикник зад Библиотеката

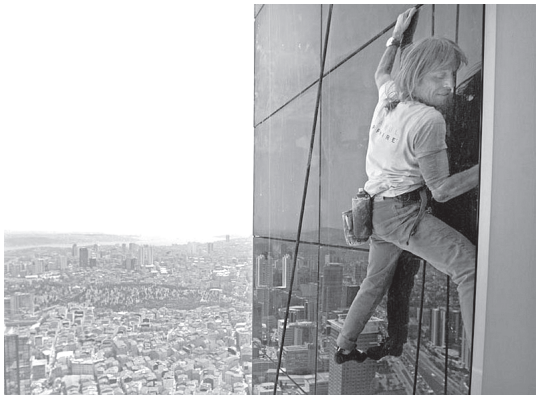
Почитателите на страхотния суинг, спиращите дъха танци и ретромодата ще се съберат на 9 август зад Националната библиотека на винтидж пикник. Посетителите на градинското парти ще се върнат няколко десетилетия назад с най-доброто от Swing, Jazz, Rock'n'Roll, Rockabilly и Doo Wop музиката от 20-те години до наши дни, селектирана от диджеите от The Smugglers Collective.

Освен страхотни мелодии и емоции от Златната ера на суинга и рокендрола, съботният следобед ще е изпълнен с много музика, танци, ретрощандове и прохладни коктейли. Емблематичното събитие, четвърто поред, също така ще предложи на посетителите си:

- ✓ винтидж будоар, където дамите ще могат да се преобразят като звезди от Златната ера на Холивуд, с ефектна ретроприческа и грим;
- ✓ разхлаждащи напитки и коктейли;
- ✓ базар с множество щандове с ретроаксесоари, бужута и дрехи на различни столични бутици и винтидж марки;
- ✓ голям щанд с вкусните къпкейкове на Take A Cake;
- ✓ гостите на винтидж пикника ще имат възможност да поспортуват с федербал, волейбол, скачане на въже, фризби и др.
- ✓ всички желаещи ще могат да се впуснат във вихъра на танца и да научат основни стъпки по време на тематичния Charleston уъркшоп, организиран от инструкторите на Lindyhop.bg.

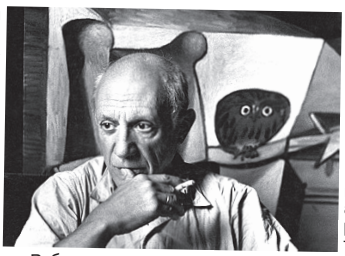
Входът за Smugglers Swing Club: Vintage Garden Party на 9 август е напълно безплатен. Събитието е достъпно за домашни любимци при условие, че животното е дружелюбно и добре възпитано. Забранено е внасянето на напитки в рамките на градината, уточняват организаторите на проявата, която ще започне в 15 ч. в “Once Upon A Time ... Biblioteka” (Summer Garden). Мястото се намира на гърба на Националната библиотека “Св. св. Кирил и Методий” - в сърцето на един от най-красивите столични паркове.

Френският Спайдърмен изкачва център „Висоцки”

Французинът Ален Робер, известен с прякора Спайдърмен, в края на септември ще изкачи една от най-високите сгради в Екатеринбург - бизнес център “Висоцки”. Руският град от 24 до 26 септември ще бъде домакин на форум, посветен на строителството на небостъргачи. Един от почетните гости на събитието ще е Робер, който реши да завладее и уралския център. В живота си французинът е изкачвал 70 от най-високите сгради на планетата. Предвижда се и традиционното в много страни вертикално състезание. Надбягването по стълби се провежда в над 160 държави по цял свят. А миналата година Екатеринбург беше първият град, който даде старт на тази традиция и в Русия. В надпреварата може да участват всички желаещи на възраст между 18 и 50 години, които нямат медицински противопоказания. Кандидатите за слава ще трябва да тичат 1137 стъпала, а победител ще стане този, който пръв стигне върха на 188-метровата сграда.

Творби на Пикасо са най-продаваните

Пабло Пикасо оглави Топ 10 с творби на най-продаваните художници за първата половина на 2014 г. За произведенията на основоположника на кубизма са били платени общо 345,8 млн. долара. На второ място в класацията е Анди Уорхол с продажби от $299,2 млн. Следва го Франсис Бейкън, чиито творби са получили общо 236,5 млн. в зелено. Клод Моне е на четвърта позиция със 177,6 млн. долара. Работите на Ци Байши са оценени на $168,9 млн. Картините на Герхард Рихтер са били купени за 159,2 млн. долара, като художникът е и най-продаваният жив артист. На седмо място е Марк Ротко със 146,4 млн., следван от Жан-Мишел Баския със 131,9 млн. долара. Алберто Джакомети е на предпоследно място в Топ 10 със $115,7 млн., като в класацията попада и Джанг Дациан с творби, купени за $115,5 млн. Според Artnet в глобален мащаб общите продажби на аукционните къщи през второто тримесечие на годината достигнаха 6,4 млрд., което представлява увеличение със 7% в сравнение със същия период на миналата година. Приходите за първите шест месеца, спрямо тези от 2013 г., пък нараснаха с 19%, или от 7,2 млрд. долара на 8,6 млрд.

10 МИНУТИ ГЛЕДАНЕ НА ГЪРДИ УДЪЛЖАВА ЖИВОТА С 5 ГОДИНИ

Вече има научно доказана причина да се наслаждавате на красиви женски гърди, защото според ново изследване това удължава живота на мъжете с до 5 години. Гледането на хубаво дамско деколте със сигурност допринася за общото здраве на силния пол. Но германски учени препоръчват на мъжете над 40 години в продължение на 10 минути всеки ден да гледат женски гърди. Д-р Карън Ветерби, автор на изследването, твърди, че съзерцаването на гръдната обиколка 10 минути се равнява на половин час упражнения. Това може не само да удължи живота с до 5 лета, но и да предотврати риска от сърдечен удар и инсулт, уточняват учените.

Виц

- Мисля никога повече да не се обвързвам и да си живея с вас завинаги!

- Не смей да заплашваш родителите си!!!

Ирд

АЛБЕНА ПАВЛОВА, актриса
Проф. ВАСИЛКА ТЪПКОВА-ЗАИМОВА, историк-византолог
ИВО РУСЕВ, актьор
КЕВА АПОСТОЛОВА, гл. редакторка на сп. “Театър”
КИРИЛ КАВАДАРКОВ, актьор
Проф. МАРИН ВЪЛЧАНОВ, фаготист, композитор
Проф. НИКОЛАЙ МАЙСТОРОВ, художник
СТЕФАН ЦАНЕВ, драматург, поет и писател
ХРИСТО ДРУМЕВ, юрист, общественик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

7

Св. преподобнимъченик Дометий Персийски. Св. Наркис, патриарх Йерусалимски

Св. Дометий се родил в Персия като езичник във времето на Константин Велики. Като малък се запознал с Христовата вяра, оставил езичеството и се кръстил. Напуснал всичко светско и станал монах в манастир до град Низибия. След като поживял там известно време, пожелал да се отдаде на безмълвен живот. Затова напуснал манастира и отишъл в пуста планина, където се настанил в пещера. Чрез пост, молитва, бдение и богомислие достигнал такава светост и съвършенство, че изцерявал от всякакви болести. В тия предели дошъл Юлиан Отстъпник, който чул за Дометий и пратил люде да зазидат отшелника в пещерата жив, заедно с двама негови ученици. Така свършил живота си този Божи угодник и се преселил в Царството небесно през 363 г.

Една истинска дама с хубава фамилия днес има рожден ден, затова от сърце честитим на

ВЕЛИСЛАВА ХУБАВИЙ

Погледнете: днешното слънце изгря порано и ще залезе по-късно, за да внесе повече светлина и доброта в картините на Вили и страниците на ДУМА. Хубавий е олицетворение на непрекъсната приказка, в която стремежът към доброто задължително побеждава. Ако всички напишем по една приказка като Вили, светът ще се изпълни с победители и няма да има победени. Желаем на рожденичката тиха любов, ярки приключения в живота и безкраен празник!

Приятелите от ДУМА

Едно от най-новите попълнения в екипа ни, колегата

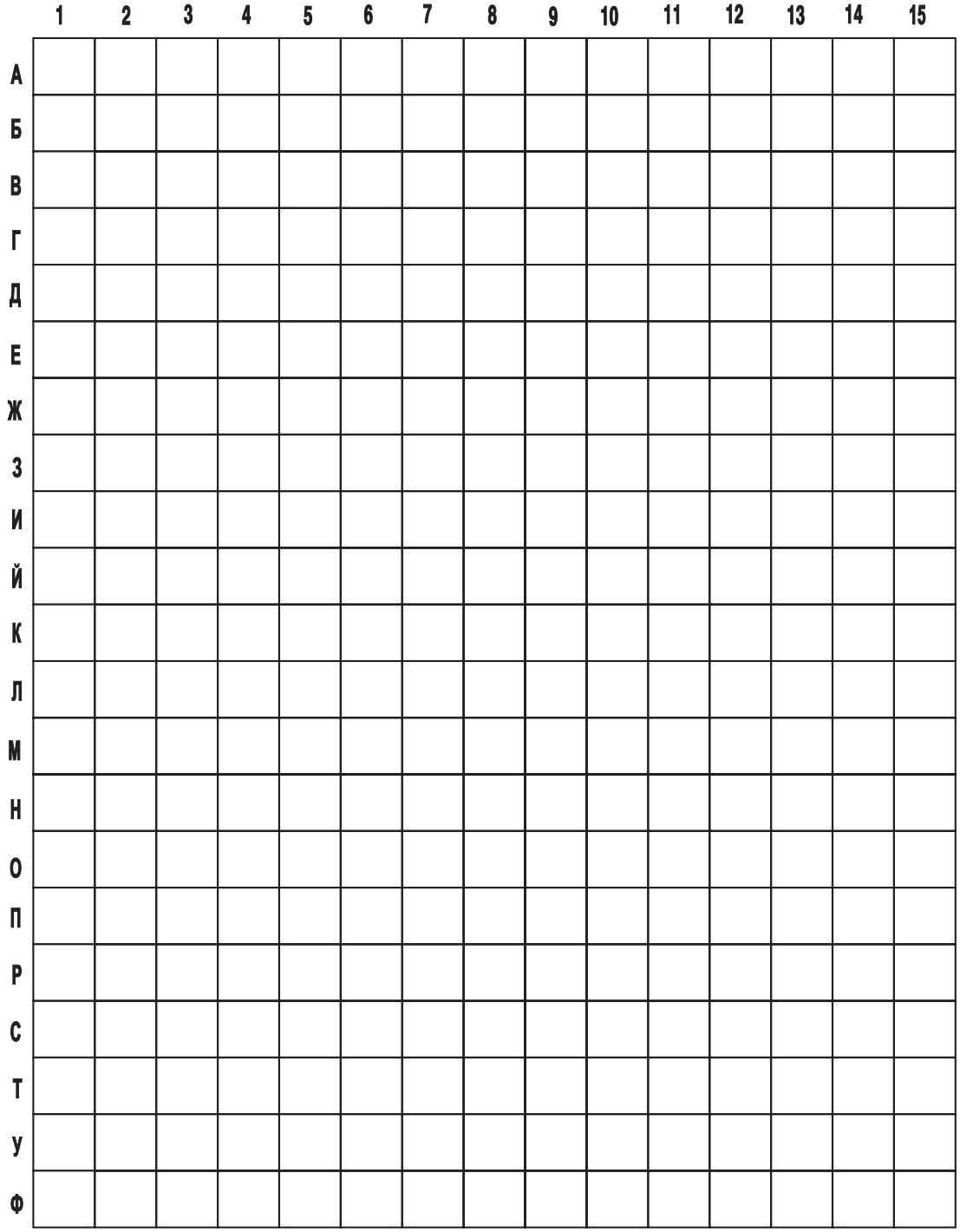
ЕМИЛ НИКОЛОВ

празнува за първи път рождения си ден като специалист по всичко в редакцията на ДУМА. Емо не употребява думите “няма” и “не може”. С удоволствие ще закара екипа на вестника до най-горещите точки и бързо ще осигури необходимите батерии, химикалки и други подобни незаменими оръдия на труда. От сърце пожелаваме на Емо здраве, успехи, усмивки и сигурен парашут при постоянното кацане в полето на живота.

От екипа на ДУМА

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно водоравно и отвесно, като се разделят от тъмни квадратчета, чийто брой е посочен в скоби:

ВОДОРАВНО:

А. Зидана печка - Дълбоко място в река - Планинска верига в Европа/2/
Б. Индонезийски остров - Популярност - Родственички/2/.
В. Река, вливаща се в Каспийско море - Дъщеря на княз Борис I - Град в Армения/2/.
Г. Наш раппевец /"Румънеца"/ - Подправка/4/.
Д. Шотландски футболен треньор - Една от аминокиселините/3/.
Е. Число, равно на 3,14 - Двукорпусен плавателен съд - Балетна стъпка/2/.
Ж. Река във Франция - Бразилски футболист в "Челски" - Немски композитор/2/.
З. Пътен знак - Скалист праг в ледникова долина - Партия в Кипър/2/.
И. Геодезически инструменти - Увеселение - Герой в романа "Оцеола" от М. Рид/2/.
Й. Марка италиански цигулки-Наша киноактриса /"Адаптация"/-/4/.
К. Град в Бразилия - Керемиди по ръбове на покрив/2/.
Л. Част от каруца - Сборник с разкази от Крум Григоров - Руски самолети/2/.
М. Стихотворение от Б.Райнов - Индийски полумаймуни - Число/2/.
Н. Средновековен арменски художник - Стари италиански леки коли - Департамент във Франция/2/.
О. Домашна дреха - Прочута ямайска спринтьорка - Руски писател /1883-1945/-/2/.
П. Герой в едноименен полски анимационен тв сериал - Кану/4/.
Р. Дива или домашна птица - Швейцарски физик/3/.
С. Град в Белгия - Алкалоид на маковия опиум - Мароканска мярка за обем/2/.
Т. Гонитба на дивеч - Минохвъргачка-Бронетранспортьор/2/.
У. Столицата на Йордания - Руски писател /"Жестокост"/ - Вало/2/.
Ф. Място, обрасло с малини - Зидане/1/.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

		3						9
	1	7			9			
		9			7	8	3	
5	6		1					
				7				
					5		8	6
	3	8	5			4		
			7			3	6	
7						9		

ОТВЕСНО:

1. Египетски фараон - Албански писател - Калугер - Колбас/3/.
2. Жена, проявяваща алтруизъм - Духов музикален инструмент - Неомъжена жена/2/.
3. Швейцарска фигуристка - Поетична творба - Падина - Земен насип/3/.
4. Чешки историк и български политик /1854-1918/ - Юридическа наука - Отливка - Корейска мярка за дължина/3/.
5. Император - Гръцки остров - Инф. агенция на Аржентина/4/.
6. Карта за игра - Пустиня в Азия - Индийски кинорежисьор - Бодлив храст с дребни черни плодове/4/.
7. Нота - Пустиня в Африка - Древногръцка муза на любовната поезия - Чешки футболен тим/4/.
8. Съд за къпане - Светлинен пътепоказател на МПС - Град в Парагвай - Впрегатно животно/4/.
9. Планинска върба- Съд за горива - Летопис - Термин във фехтовката/3/.
10. Египетски бог на слънцето - Мярка за нефтопродукти - Древногръцка поетеса - Долни части на растения/3/.
11. Чилийска футболна легенда - Уругвайски писател - Тежък минерал/5/.
12. Прочут руски шахматист - Стихосбирка от И.Гьоте - Френски живописци-братя - Град в Гана/3/.
13. Английски поппевец - Вериги, белезници - Герой в пиесата "От земята до небето" на Н.Русев - Иглолистно дърво/3/.
14. Президентът на Европейската либерална младеж - Специална обработка на животни, за да изглеждат като живи - Помещения/2/.
15. Герой в руския филм "Дивият капитан"- Сладкарско изделие - Древно племе на Балканския полуостров - Превързочен материал/3/.

РЕЧНИК: „Анете", Иране, Итати, Каа, Ленен, Моран, Онети, Рамирес, Рорер, Севан, Спасе.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАПТАЖ - АКО... - ГЕОЛОГ - ТРЕН - АРЕНДА - БАИР - СЕИР - ОРЕЛЯК - ГРОНА - РЗ - ПТИЧАР - АРЕС - ПИ - СЛОМЕР - СЛАВ - СА - ЦЕЛОФАН - СПЕЦ - АЕД - МАРАТОН - КРИК - ИЛКА - ЕБЕН - КЛОН - КВИТ - СИТАР - ЕЛАК - ОРИСИЯ - РИК - ЕЛИН - ВРАЦА - ВИК - ОВЕН - РИАЛИ - ЛУ - КОРН - ЯУНДЕ - КИР - НАЧАЛО - АГРИЯ - ОРЕЛ - ТИНИ - КРОУЛ - АКАЖУ - ЗОНА - СРЕДА - КЛОС - РА - ВИЕНА - ШЛЕП - МИ - ГИРЛЯНДИ - ИНЕС - ОР - АТИА - ОЛУК - АПЕЛ - РАЗПЪТ - ЕПИР - КНЕЖА - ТВАР - ЮТИЯ - АРАРАТ - ТРУД - ПРЪТ - КРОНА - АК - КАТР - АНИМАТОР - АТ - ЗОРА - КРИЛА - ОСА - ОПИСИ - ДЛАНИ - УРОК.
ОТВЕСНО: КАТЕРИЦА - ИРИГАТОРИ - АТРАТО - ПРИЗ - ЕРЕТИК - ЧИНАР - ЗВУК - ЕТЕР - СЛАБАК - КАНА - ЛАПАД - ЗИ - АН - ПЛОТЕР - ООЛИ - ВЯТЪР - КОС - ЕЖ - ОТОФОН - ЕВРО - СИНИТ - ПАРИ - АРИМАН - ЕЛЕН - КРЕДА - ЮРТА - НАРЕЧЕН - КЛИН - АРЕНИ - ЕТЪР - КЕЛАР - КЛАН - ЯГОДА - ОПИТ - КЛ - КОНЯР - СРОК - РУРУА - ИЛИЯ - АРА - ДК - СПИН - ВИНИЛ - ШНУР - КНИН - АГА - АЛЕК - ОРАДЯ - КЛЕК - АРИЛИ - ГРАЦ - КРАЛЕ - АЛЕС - КРОМА - ДОБРЕВ - ИВИЦИ - ОКОП - АНАНА - ЛАОС - АЛИСА - КРАС - ОПЕРАТОР - ВОИН - СЕКТИ - ЛИЕЖ - МРЕЖА - ОСО - ГРАМАДА - ЯМУРЛУЦИ - ЛАТАРАК.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Платини няма да играе за Левски

Мариан НИКОЛОВ

Снимки БГНЕС

Мишел Платини

Нападателят на Славия Мишел Платини получи наградата си за най-добър футболист в 3-ти кръг на „А“ група. Бразилецът вкара гол с пета срещу бившия си отбор ЦСКА и донесе равенството 2:2. При награждаването той обясни, че няма начин през кариерата си да играе за Левски, но призна, че има желание да играе за националния отбор на България. “Ако бях минал от Черноморец в Левски, няма проблем. След като съм играл в ЦСКА, това няма как да стане. ЦСКА е клубът на сърцето ми”, заяви бразилецът и благодари на Милен Радуканов за поетия риск с привличането му при „белите“.

„Благодаря на футболистите на Славия и на целия клуб, заради тях спечелих тази награда. Ако трябва да избирам кой е най-добър, аз бих избрал Мичел Бургзорг, с него съм най-близък и на терена доста добре се разбираме. Добре се чувствам в Славия. Познавам Мичел и Генчев от Лудогорец. С Фернандо също се разбирам добре. В ЦСКА и Славия атмосферата е еднаква. Трябва да продължаваме да играем така, а и още по-добре. Нашият отбор наистина има потенциал. Ако можехме да спечелим срещу ЦСКА без мой гол, щеше да е по-добре. Има хора, които ме обичат там, но в момента работя за Славия. Има фенове на ЦСКА, които не знаят какво се е случило и е нормално да има освиркания. Няма да забравя хората и от Лудогорец. Там не се пестят средства за отбора, за базата. Мисля, че Лудогорец е по-добрият отбор от Партизан и им пожелавам успех. Това е добре за България, ще се вдигне имиджът на страната в Европа. Имах оферти само от чужбина, но не исках да напускам България. Моята жена сега ще ражда. Чакаме момче. Аз потърсих Славия. Звънях на Милен Радуканов. Той пое риск, защото не съм играл постоянно, бях и контузен. Ние се разбрахме за 5 минути. Бих играл и за националния отбор на България с голямо желание. В Славия искаме да завършим в първата шестица, после за другите неща. Трябва да вървим стъпка след стъпка”, обясни Платини.

Разпродават Лудогорец при отпадане

Дучето води 50 души агитка в Белград

Бившият шеф на агитката на ЦСКА Димитър Ангелов - Дучето се появи в Белград с група от 50 човека, които подкрепяха Лудогорец срещу Партизан. Той е в близки отношения със собственика на Лудогорец Кирил Домусчиев от годините му в управата на ЦСКА, но има и приятели от агитката на “гробарите”. Между феновете на “армейците” и на Партизан от години съществуват приятелски взаимоотношения и сърбите често гостуваха в София да дерат гърла срещу Левски. Освен феновете, които Дучето заведе в Белград, на стадиона с автобус пристигнаха и запалянковци от Разград, а доста българи пристигнаха и с автомобили за мача. Очакваше се трибуните да бъдат пълни с 30 000 “навиячи”, защото крайният успех в сблъсъка гарантира 2 млн. евро на по-добрия тим.

Собственикът Кирил Домусчиев ще предприеме масова разпродажба на футболисти, ако Лудогорец не успее да постигне голямата си цел – влизане в груповата фаза на Шампионската лига. Снощи разградчани гостуваха на Партизан в реванша от III предварителен кръг без домакински аванс, след като преди седмица завършиха 0:0 в Разград с вицешампиона на Сърбия.

Босът на шампионите обаче продължава да таи надежди и да се надява, че инвестициите си заслужават и въпреки неуместната по време треньорска рокада като постави на горещия стол доскорошния помощник Георги Дерменджиев. При положение, че Лудогорец отпадне от баражите за Шампионската лига, Домусчиев ще продаде голяма част от основните си футболисти. Той отказа оферти за доста от тях с тайната идея да види “орлите” сред най-добрите в Европа. И при отпадане от Шампионската лига Лудогорец ще участва в плейофите за влизане в груповата фаза на Лига Европа, където игра и миналата година и достигна 1/8-финал.

“Първата задача е Шампионската лига. Не влезем ли в групите, ще продадем поне 2-ма от играчите, за които вече има конкретни оферти. Ако не успеем да продължим и в Лига Европа, тогава ще има още продадени футболисти”, разкриха от управата на Лудогорец.

Домусчиев иска да си върне поне част от похарчените пари за привличане на нови играчи. Само левият бек Браян Ангуло струва 1,5 млн. евро, но въпреки че не блести за шампиона на България, поддържа трансферната си цена.

Снимка BOTEVPLOVDIV.BG

ЛАТВИЙСКИ НАЦИОНАЛ НА ПРОБИ В БОТЕВ ПД

Втори чуждестранен футболист започна пробен период в отбора на Ботев само в рамките на един ден. След като на първата тренировка във вторник към тима се присъедини французинът Браян Букака, в следобедното занимание това направи и опорният халф Артюрас Жулпа. Той е роден на 10 юни 1990 г. в Литва. Висок е 188 см. През изминалия сезон Жулпа е шампион на Литва с тима на Жалгирис, с който записа 28 мача. В началото на настоящия сезон той игра с Жалгирис срещу Динамо Загреб във II предварителен кръг на Шампионската лига, но отборът му претърпя 2 загуби с по 0:2 и отпадна от турнира. Преди това халфът е носил екипите на Круоя и Ветра, за които има общо над 70 мача. Жулпа има 22 мача за младежкия национален тим и 1 за “А” отбора на Литва.

Кукоч пристана на „армейците”

Хърватският ляв халф-бек Тони Кукоч пристигна вчера в София. Той е спряган за ново попълнение на ЦСКА, след като премине медицински прегледи днес. Очаква се високият 189 см футболист да подпише договор с президента на „червените“ Александър Томов. Кукоч е бивш играч на италианския Бреша, за който записа 24 мача миналия сезон. Юноша е на Хайдук Сплит и освен в родния си клуб е играл в няколко хърватски отбора. Преди няколко години той опита трансфер в руския Сатурн, но от Хайдук не му позволиха да заиграе в клуба от Подмосковието. Преговорите на “армейците” с 23-годишния хърватин първоначално бяха пред провал, но в крайна сметка двете страни се споразумяха. Той ще стане 14-ият нов играч на ЦСКА през лятото.

БИВШ ИГРАЧ НА ЦСКА ПРЕМИНА В ЛОКО ПД

Локомотив Пловдив привлече поредното си ново попълнение. Защитникът Здравко Илиев подписа договор за 1 година с черно-белите и ще направи първата си тренировка на Лаута.

Илиев е роден на 19 октомври 1984 г. в Стара Загора и е юноша на Берое. Играе в родния си клуб през последните 6 сезона, като в началото на 2014 г. премина в ЦСКА, но разтрогна договора си с „армейците” и до момента беше със статут на свободен агент.

„Прекрасно знам в какъв клуб идвам. Наясно съм със ситуацията в Локомотив (Пд). Надявам се да помогна на отбора в този момент. Единственото, което мога със сигурност да кажа, е, че ще дам всичко от себе си по време на тренировките и официалните мачове”, заяви Илиев, след като подписа договора.

ГЕНКОВ И АНДОНОВ ЩЕ РИТАТ ЗА ТУРСКИЯ ДЕНИЗЛИСПОР

Турският футболен клуб Денизлиспор привлече българските нападатели Цветан Генков и Георги Андонов. Двамата подписаха договори за по 2 сезона и позираха с екипа на втородивизионния тим. Генков беше освободен по-рано този месец от Левски, докато Андонов не пожела да поднови договора си с Берое след 3 години в клуба.

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
12.00 Партизан - Лудогорец (з)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СП за девойки (до 20 г.)
12.00 Франция - Коста Рика
17.00 Германия - САЩ

резултати

Шампионска лига, III предварителен кръг, реванши

*БАТЕ БОРИСОВ (Блрс) - Дебрецен (Унг) 3:1 (3:2 общ резултат); Макаби Тел Авив (Изр) - МАРИБОР (Слвн) 2:2 (2:3); Панатинайкос (Гър) - СТАНДАРТ ЛИЕЖ (Бел) 1:2 (1:2); ЛИЛ (Фр) - Грасхопърс (Швейц) 1:1 (3:1); **снощи** Партизан (Сърб) - Лудогорец Разград (0:0 в първия мач); Стяуа (Рум) - Актобе (Каз) (2:2); Залцбург (Ав) - Карабах (Азерб) (1:2); Зенит Санкт Петербург (Рус) - АЕЛ Лимасол (Кип) (0:1); Копенхаген (Дан) - Днипро (Укр) (0:0); АПОЕЛ Никозия (Кип) - ХИК Хелзинки (Фин) (2:2); Бешикташ (Тур) - Фейенорд (Хол) (2:1); Динамо Загреб (Хърв) - Олборг (Дан) (1:0); Селтик (Шотл) - Легия Варшава (Пол) (1:4); Малмьо (Шв) - Спарта Прага (Чех) (2:4); Шериф Тираспол (Молд) - Слован Братислава (Слвк) (1:2)*

Янис Мбомбо вкарва за Стандард Лиеж срещу Панатинаикос за победата с 2:1 като гости на стадион “Апостолос Николаидис” в Атина

кратки

Английски топреферът спира да свири

Най-авторитетният английски рефер Хауърд Уеб сложи край на професионалната си кариера. 43-годишният бивш служител на полицията няма да ръководи повече футболни срещи, след като стана технически директор на организацията на професионалните съдии Professional Game Match Officials Limited (PGMOL). Така Уеб прекратява 25-годишната си кариера на съдия, в която е ръководил над 500 мача от английската Висша лига и долните нива на английския футбол. Британецът свири двубои от Висшата лига от 2003 г. и международни от 2005 г. Уеб ръководи финала на Мондиал 2010 в ЮАР Испания - Холандия (1:0) и финала в Шампионската лига през 2009 г. в Мадрид Байерн - Интер (0:2).

Председателят на БОК Стефка Костадинова връчи на Дамян Диков сертификата на МОК за млад посланик на II младежки олимпийски игри в Нанкин, които започват в края на месеца

41-ВА ШАХМАТНА ОЛИМПИАДА, ТРОМСЬО 2014

Нашите в челото след IV кръг

Антоанета Стефанова (на преден план) продължава да е безспорният лидер на българските националки

Българи подсилват отборите на Норвегия 2, Франция и Папуа

Българският мъжки национален отбор е един от трите с пълен актив от точки след първите 4 кръга на 41-вата шахматна олимпиада, която тече в момента в норвежкия град Тромсьо. Другите два състава са на Азербайджан и Сърбия, които се срещнаха в директен двубой в V кръг, завършил късно снощи. В него българите имаха за съперник Русия, като на първа и трета дъска нашите бяха с черните. Преди сблъсъка със „Сборная" мъжете ни преодоляха поред Салвадор (с 4:0), ОАЕ (3,5:0,5), Испания (2,5:1,5) и Румъния (2,5:1,5). С 4 т. от изминалите 4 кръга с най-голям принос за челната ни позиция е играещият на трета дъска Валентин Йотов. Лидерът ни Веселин Топалов също записа 2 много ценни победи - над бившия си секундант Франциско Вайехо (Исп) и над водача на румънците Константин Лупулеску.

Жените се наложиха над отбора на ФИДЕ за хора с физически увреждания (с 4:0) и над Норвегия 2 (3,5:0,5). След това завършиха наравно мача си с Турция, но в четвъртия кръг загубиха от Полша (1,5:2,5), като Антоанета Стефанова спечели на първа дъска с белите фигури срещу Моника Соцко, а на трета дъска Адриана Николова завърши реми с Марта Бартел. С черните загуби допуснаха Ива Виденова от Йоланта Завадзка и Емилия Джингарова от Клаудия Кулон. Олимпиадата е в 11 кръга по швейцарската система и ще завърши на 14 август.

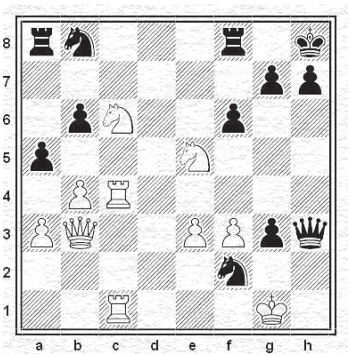
Най-убедителни до момента са Антоанета Стефанова и Адриана Николова с по 2,5 т. от 3 партии. Вчера българките играха с непретенциозния състав на Филипините. В дамската секция начело с пълен актив от победи са Китай, Индонезия, Русия, Унгария и Иран.

Една от най-големите изненади досега поднесе вторият мъжки отбор на домакините, който завърши наравно с бронзовите олимпийски медалисти от Украйна, втори в стартовия лист. Капитан на Норвегия 2, 58-и в стартовия лист, е българският гросмайстор Александър Делчев. Още един роден шахматист е капитан на отбор, участник в олимпиадата – гросмайстор Деян Божков води отбора на Папуа Нова Гвинея, които са №155 в стартовия лист. В женския отбор на Франция успешно играе българската шахматистка Силвия Колас, която има 5 участия на шахматни олимпиади с отбора на България с фамилията Алексиева.

Всеки ден в Тромсьо се играят повече от 600 партии. Арена на мачовете е сградата на бивша пивоварна, разположена в центъра на града. Всички двубои се предават директно по интернет, а за срещите на лидерите е осигурена видеотрансляция с коментари от гросмайстори на няколко езика. По отношение на организацията обаче домакините търпят всеобща критика, като преобладаващото мнение е, че те са работили в режим на сериозни икономии. Наред с често срещаните оплаквания от високата температура в залата, недостатъчно силното осветление и недотам добрите тоалетни, норвежците търпят и сериозни критики по отношение на цените на хотелите ($140 за стая от 8 кв.м „без шкаф и без обяд и вечеря", гласи оплакването на водещ руски шахматен журналист).

В. ЙОТОВ – ВЛАД-КРИСТИЯН ЖИАНУ

1.d4 d5 2.Kf3 Kf6 3.c4 e6 4.Kc3 Oe7 5.Of4 0-0 6.e3 Kbd7 7.c5 Nh5 8.Oe5 f6 9.Bg3 Kg3. Черните елиминират офицера, преди да може да отиде на h4, но сега белите имат открита h-линия.10.hg3 b6 11.Od3 f5?!

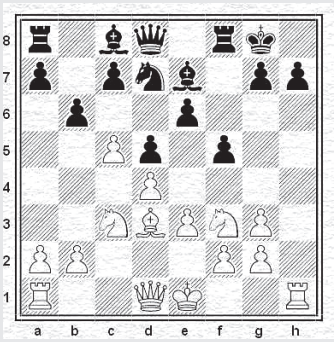

Неправилен начин да се отрази атаката на белите. Много по-добре беше 11...h6, тъй като не предоставя допълнителна цеб за атака на белите. 12.g4! Сега позицията на черните изглежда трудно защитима. 12...bc5 13.gf5 c4 14.fe6 Kf6 15.Oh7+! Точно този ход бяха пропуснали черните. 15...Kh7 16.Дc2 Kf6 17.Kg5 Ob4 18.Дg6. Черните са безпомощни пред заплахата Kf7 и Th8 с мат. 18...Oe6 19.Ke6 Дd7 20.Kf8 Tf8 21.Th4 Дb5 22.Tb1 Да5 23.Це2 1:0.

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Това е позиция от книгата на известния средновековен шахматист и автор на шахматни трактати Филип Стама (1737 г.). На пръв поглед белите са изправени през неспасяем мат. Но с помощта на серия от жертви те обявяват мат първи.

Отговор:

1.Тh4! Отвличка черната дама от защитата на полето с8, като едновре-менно освобождава диагонала за собствената си дама. 1...Дb4 2.Дg8+! (завличането на царя на g8 ще позволи на останалите си дами да му дадат мат) 2...Цg8 (2...Тg8 3.Кf7х) 3.Ке7+ (разтоварва линия „с", по която тонт ще нанесе заключителния удар) 3...Цb8 4.Кf7+ (предизвиква отклонението на 8-ма линия) 4...Тf7 5.Тс8+ Тf8 6.Тf8х.

Карлсен е зад Каспаров, Спаски подкрепя Илюмжинов

Световният шампион Магнус Карлсен всеотдайно поддържа бившия си ментор Гари Каспаров в битката му за президентския пост във ФИДЕ. Според норвежкия гросмайстор главната слабост на Илюмжинов е „отвратителният му имидж, който не позволява работата със спонсорите да се постави на високо ниво". Карлсен смята, че настоящото ръководство на ФИДЕ управлява прекалено дълго и „вече не може да въздейства положително върху развитието на шахмата, особено на Запад".

Резултатът от президентските избори може да повлияе пряко върху важен момент от кариерата на Карлсен – в олимпийския град битува мнение, че в случай на победа на Каспаров мачът за световната титла между Карлсен и Ананд може да бъде пренесен от Сочи (обявен неотдавна от Международната федерация за домакин на събитието) в Ню Йорк или Париж. Самият световен шампион твърди, че не знае къде ще защитава титлата си, тъй като не е подписвал още никакъв договор с ФИДЕ за мястото на провеждане на планирания за ноември т.г. двубой. Мениджърът му Еспен Агдещайн също е на мнение, че „в случай на победа на Гари всичко може да бъде преразгледано".

Сред поддръжниците на Илюмжинов също има световен шампион, макар и бивш – десетият поред притежател на короната Борис Спаски. Живеещият във Франция гросмайстор е познавал всички досегашни президенти на Международната федерация с изключение на първия – Александър Рьоб, и твърди, че гросмайсторското звание (известно е, че Илюмжинов е само майстор на спорта, докато Каспаров и до ден-днешен е смятан за един от най-силните шахматисти на планетата) в никакъв случай не гарантира по-добро управление на световните шахматни дела. Спаски симпатизира на настоящия ръководител на ФИДЕ и заради голямата му подкрепа за руския шах. „В трудните за Русия години Илюмжинов успя да проведе националните шампионати за мъже и жени, като по този начин спаси шахматния живот в страната от хаоса на перестройката", обосновава се големият шампион.

Плакати с посланието „Каспаров – бъдещето на шахмата" са наводнили целия Тромсьо

кратки

Марка с лика на световния шампион Магнус Карлсен бе валидирана по време на олимпиадата в Тромсьо

Данаилов пожела успех на Кобрата

Президентът на Европейския шахматен съюз Силвио Данаилов изпрати писмо до най-добрия български боксьор Кубрат Пулев и му пожела успех в двубоя с Владимир Кличко на 6 септември. "Бях много приятно изненадан, когато разбрах, че използвате шаха като част от подготовката си за боксовата ви среща срещу настоящия световен шампион Владимир Кличко на 6 септември в Хамбург, Германия. Това ви прави единствената професионална боксова суперзвезда в историята, която обича шаха, използва шаха и знае, че шахът може да даде сериозно предимство дори на ринга. С това писмо аз бих желал да изразя пълната подкрепа на ЕШС към вас за предстоящия престижен мач срещу Владимир Кличко. Сега разбирам защо много специалисти по бокса ви наричат "Кошмарът на Кличко". Сигурен съм, че имате всички шансове за победа, защото сте в добро психическо състояние, имате стратегически ум и смело сърце! Гордеем се с вас! Силвио Данаилов, президент на ЕШС"

Топалов с натоварен график

Само две седмици след края на олимпиадата в Тромсьо Веселин Топалов ще смени континента, за да участва във второто издание на супертурнира за купа "Синкфийлд" в Сейнт Луис (САЩ). Българинът не бе в първоначалния списък и замени в последния момент руснака Сергей Карякин, който не прие поканата на организаторите. Освен нашия шахматист, в стартиращата на 27 август надпревара ще участват още петима от световния Топ 10 начело със световния шампион Магнус Карлсен. Заедно с него от Норвегия ще пристигнат и Левон Аронян, Фабиано Каруана, Хикару Накамура и Максим Вашие-Лаграв. Шестимата ще изиграят по две партии всеки срещу всеки и ще си разпределят награден фонд от $315 000. Победителят ще вземе $100 000, а последният в класирането - $20 000. Малко след края на турнира Топалов ще се присъедини към клубния си отбор СОКАР (Азербайджан) за участие в Европейската клубна купа, която ще се проведе в испанския Билбао. СОКАР е клубен шампион на Стария континент за 2012 г., а през миналата година остана с бронза. В състава са и Майкъл Адамс (Анг), Ван Хао (Кит), Аниш Гири (Хол), Антон Коробов (Укр), Теймур Раджабов и Шахрияр Мамедяров (Азерб).

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

www.duma.bg

Ботев Пд пробва латвийски национал

Стр. 30

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Церемония в Рио де Жанейро отбеляза обратното броене в оставащите точно 2 години до началото на Олимпиада 2016

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
Обиколка на Полша
17.30 IV етап
(Тарнов - Катовице)
18.30 V етап
(Закопане - Щръбске плесо)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СКИ СКОКОВЕ
19.30 Лятна Гран при, Висла

КРАТКИ

Станислав Славейков ще играе във Варна

Черно море порт Варна привлече в редиците си бившия национал Станислав Славейков, който през последния сезон игра в Ямбол. Крилото подписа 2-годишен договор с варненския клуб. Славейков е висок 198 см.

Рашийд хвали Гришо

Спя спокойно, защото и без мен българинът прави верните неща, убеден е австралиецът

Партньорството между Григор Димитров и неговия треньор Роджър Рашийд продължава вече 10 месеца, а от началото на съвместната им работа резултати определено не липсват - четири ATP титли, четвъртфинал на Australian Open, полуфинал на "Уимбълдън" и напълно заслужен дебют в топ 10 на световната ранглиста.

Снощи българинът започна участието си на "Мастърс"-а в Торонто като №8 в света и игра във II кръг срещу Доналд Йънг (САЩ), който обърна на старта Франк Данчевич (Кан) с 5:7, 6:0, 6:3. 25-годишният американец е №50 в ранглистата, висок е 182 см и тежи 79 кг. Няма титли в кариерата си и е заработил $1.9 млн. от наградни фондове за 10 години като професионалист. Досега двамата са играли 4 пъти помежду си и са си разменили по 2 победи. За последно Гришо спечели срещу Йънг на "Ролан Гарос" през 2012 г.

При започването на турнира "Роджърс къп" австралийският ментор на тенис звезди даде интересно интервю пред канадски медии, в което говори за работата си с първата ни ракета и постоянните сравнения с Федерер. "Когато наблюдаваш Григор на корта, можеш да видиш приликите между двамата и това е може би нещо хубаво, но в същото време трябва да бъдеш себе си. Моята философия е, че трябва да създадеш собствената си репутация, независимо дали ще бъде добра или лоша. Няма как да спреш сравненията в медиите и той е наясно с това, но мисля, че вече започна да изгражда собствения си образ", коментира Рашийд. "Ако трябва да бъда честен, за мен е странно, че тези сравнения продължават. В началото звучи хубаво, но след това вече е неуважително към Роджър, който е спечелил толкова много титли от Големия шлем и от останалите турнири. Ако успееш да постигнеш дори 1/4 от неговите резултати, то тогава спокойно може да кажеш, че си имал страхотна кариера", добави австралиецът.

"За мен най-важното нещо е, че Григор има желанието да се учи и не се плаши да се изправи срещу предизвикателствата, поставени пред него. Независимо от постигнатите резултати, мога да спя спокойно през нощта, тъй като знам, че той върши правилните неща и това му дава шанс в този спорт, а в момента той се справя добре с тази задача. Взаимното уважение също е важна част от нашата работа, а ако някога го загубим, то тогава просто ще спрем. От моя гледна точка, ако в даден момент усетя, че той губи уважението си към мен, тогава ще сложа край на работата ни. Така ще е и при него, ако ролите се разменят и той усети, че аз губя уважението си към него", добави австралийският специалист. От участието си във II кръг Григор има гарантирани 45 т. за световната ранглиста и $20 575, а при успех над Йънг ще заработи 90 т. и $39 025 и ще има за съперник в III кръг победителя от мача между Томи Робредо (Исп) и Жил Симон (Фр).

Раданова прие поста за 2.20 мин.

Евгения Раданова официално стана министър на спорта. Двукратната олимпийска вицешампионка и трикратна медалистка в шортрека прие символично властта от Марияна Гергиева с ръкостискане пред новия си кабинет, където беше поставената табелка с нейното име. Цялата церемония продължи точно 2 минути и 20 секунди.

„Радвам се, че присъствате на предаването на властта в Министерството на младежта и спорта в ръцете на шампионката Евгения Раданова. За мен беше удоволствие да й пожелая успех. От сърце й пожелах също така да изпита личностно удовлетворение от това, което ще постигне за времето, в което на този пост. Пред нея възможността е по-голяма, защото времето е лимитирано, но тя е шампионка и сигурно ще успее да постигне своето удовлетворение. Съвети не давам, аз просто й пожелавам успех и й казах, че трябва да продължи да работи в полза на спорта. Спортистите заслужават много всеотдайна работа и много доблест", каза проф. Георгиева. „Вече разменихме няколко думи с професор Мариана Георгиева и сега ни предстои нова възможност да си кажем още от основните неща, които влизат в задълженията на министъра на спорта. Имахме възможност да си кажем какви са основните неща, които е свършил предишният министър, а сегашният ще провери дали всичко това е така", заяви Евгения Раданова, която беше съветничка на предшественика на Георгиева - Свилен Нейков.